

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Høring over forslag til lov om videreførelse af visse rettigheder i forbindelse med Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union uden en aftale

Udlændinge- og Integrationsministeriet fremsender hermed forslag til lov om videreførelse af visse rettigheder i forbindelse med Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union uden en aftale.

Ministeriet skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til lovforslaget senest **mandag den 25. februar 2019 kl. 12.00.**

Bemærkninger bedes sent til anro@uim.dk og lla@uim.dk.

Der vedlægges en liste over hørte myndigheder og organisationer m.v.

Med venlig hilsen

Annemette Ross

16. februar 2019

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

EU-opholdsenheden

Slotsholmsgade 10

Post 1216 København K

Tel. 6198 4000

Mail uim@uim.dk

Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sagsnr. 2018-20263

Akt-id 661693

Forslag

til

Lov om videreførelse af visse rettigheder i forbindelse med Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union uden en aftale

Kapitel 1

Formål, definitioner og anvendelsesområde

§ 1. Formålet med denne lov er midlertidigt at

- 1) videreføre rettigheder efter EU-retten her i landet for statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, der har opholdsret i Danmark på tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union, for at de fortsat kan opholde sig i Danmark og arbejde her på samme vilkår som hidtil, så længe betingelserne for opholdsret efter EU-reglerne er opfyldt,
- 2) sikre fortsat ret til at modtage og optjene ydelser fra Danmark efter EU-retten for statsborgere i Det Forenede Kongerige, danske statsborgere, øvrige EU-/EØS-statsborgere samt deres familiemedlemmer, som har optjent ret til ydelser fra Danmark på tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union,
- 3) sikre fortsat ligebehandling ved modtagelse af danske ydelser for statsborgere i Det Forenede Kongerige, danske statsborgere, øvrige EU-/EØS-statsborgere samt deres familiemedlemmer, der har været omfattet af eller opnået rettigheder under ophold, bopæl eller arbejde i Det Forenede Kongerige i henhold til EU-retten, og som har bopæl i Danmark, og at
- 4) videreføre visse andre rettigheder efter EU-retten for EU-/EØS-statsborgere og tredjelandstatsborgere, som i kraft af Det Forenede Kongeriges medlemskab af Den Europæiske Union, har opnået

rettigheder i Danmark på tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union.

§ 2. I denne lov forstås ved:

- 1) EU-/EØS-statsborger: En statsborger i et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, eller er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.
- 2) EU-/EØS-land: Et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, eller er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.
- 3) Statsborger i Det Forenede Kongerige: En statsborger i Det Forenede Kongerige, som defineret i den nye erklæring fra regeringen for Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland af 31. december 1982 vedrørende definitionen af udtrykket "statsborgere" sammen med erklæring nr. 63 af 13. december 2007, der er knyttet som bilag til slutakten fra den regeringskonference, der vedtog Lissabon-traktaten om ændring af traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.
- 4) Udtrædelsestidspunktet: Tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union.
- 5) EU-opholdsbekendtgørelsen: Bekendtgørelse nr. 474 af 12. maj 2011 om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler, med senere ændringer.

§ 3. Medmindre andet fremgår af denne lov, finder loven anvendelse på:

- 1) Statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet har en selvstændig opholdsret her i landet efter EU-opholdsbekendtgørelsen, og som fortsat opfylder betingelserne for ret til ophold efter denne bekendtgørelse.
- 2) Statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet har bopæl i et andet EU-/EØS-land end Danmark eller i Det Forenede Kongerige, og som er arbejdstagere eller selvstændigt erhvervsdrivende her i landet efter EU-opholdsbekendtgørelsen, og som fortsat opfylder betingelserne herfor efter denne bekendtgørelse.

- 3) Personer uanset nationalitet, der på udtrædelsestidspunktet er udstationeret her i landet efter EU-opholdsbekendtgørelsen, med henblik på at levere en igangværende tjenesteydelse på vegne af en tjenesteyder, der er etableret i Det Forenede Kongerige.

Stk. 2. Loven finder endvidere anvendelse på et familiemedlem til en person omfattet af stk. 1, når familiemedlemmet

- 1) på udtrædelsestidspunktet er omfattet af definitionen på et familiemedlem i EU-opholdsbekendtgørelsen, og ledsager eller tilslutter sig den pågældende, eller
- 2) efter udtrædelsestidspunktet er født barn til eller retsmæssigt adopteret af den pågældende, som også på tidspunktet for fødslen eller adoptionen er omfattet af stk. 1.

§ 4. Regler i denne lov, der finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger, finder tilsvarende anvendelse på en statsborger i Schweiz. Det gælder dog ikke ydelser som omhandlet i § 23, stk. 2 og midlertidig levering af tjenesteydelser som omhandlet i § 31, stk. 3.

Stk. 2. Regler i denne lov, der finder anvendelse i forhold til et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz. Det gælder dog ikke ydelser som omhandlet i § 23, stk. 2.

Kapitel 2

Ret til ophold, arbejde, opholdsdokumenter m.v.

§ 5. For personer omfattet af § 3 finder EU-opholdsbekendtgørelsen fortsat anvendelse efter udtrædelsestidspunktet, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Tilsvarende gælder for en statsborger i Det Forenede Kongerige, der er familiemedlem til en EU-/EØS-statsborger, der ikke er statsborger i Det Forenede Kongerige, når familiemedlemmet på udtrædelsestidspunktet er omfattet af definitionen på et familiemedlem i EU-opholdsbekendtgørelsen, og ledsager eller tilslutter sig den pågældende, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. For personer omfattet af stk. 2 og § 3 finder bestemmelserne i EU-opholdsbekendtgørelsens §§ 38-40 ikke anvendelse.

§ 6. Følgende bestemmelser i udlændingeloven finder anvendelse på personer omfattet af § 3 og § 5, stk. 2, idet personer efter disse bestemmelser stilles, som om de fortsat er omfattet af EU-reglerne:

- 1) § 6, § 33, stk. 1-3, §§ 33 c, 40 e, 44 a, 45 a, 45 c og 46 b.
- 2) § 46, stk. 2, og §§ 52 a-52 c.

§ 7. Styrelsen for International Rekruttering og Integration træffer afgørelser og konstaterer ophør efter EU-opholdsbekendtgørelsen vedrørende personer, der er omfattet af § 3 og § 5, stk. 2.

Stk. 2. Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelser efter stk. 1 kan påklages til Udlændingenævnet.

§ 8. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om opholdsdokumenter til statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, herunder om ansøgningsprocedurer, ansøgnings- og sagsbehandlingsfrister, betaling af gebyr for udstedelse af sådanne dokumenter og om udfasning af allerede udstedte EU-opholdsdokumenter m.v. Ministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om, hvilken myndighed der kan træffe afgørelse om udstedelse og inddragelse af opholdsdokumenter, samt om klageadgang m.v.

Kapitel 3

Ydelser på beskæftigelses- og skatteområdet

§ 9. I det omfang, personen i øvrigt opfylder betingelserne i den enkelte bestemmelse, finder dette kapitel anvendelse på:

- 1) EU-/EØS-statsborgere, herunder danske statsborgere.
- 2) Statsborgere i Det Forenede Kongerige.

Stk. 2. Dette kapitel finder endvidere anvendelse på et familiemedlem til en person omfattet af stk. 1, når familiemedlemmet

- 1) på udtrædelsestidspunktet er omfattet af definitionen på et familiemedlem i EU-opholdsbekendtgørelsen, og ledsager eller tilslutter sig den pågældende, eller
- 2) efter udtrædelsestidspunktet er født barn til eller retsmæssigt adopteret af den pågældende, som også på tidspunktet for fødslen eller adoptionen er omfattet af stk. 1.

§ 10. For danske statsborgere og EU-/EØS-statsborgere, der udøver retten til fri bevægelighed i Det Forenede Kongerige på udtrædelsestidspunktet, herunder grænsearbejdere, der på udtrædelsestidspunktet har bopæl i Danmark og arbejder i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, opgøres retten til ydelser efter lov om sygedagpenge og barselsloven, arbejdsløshedsdagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., børne- og ungeydelse efter lov om en børne- og ungeydelse samt børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, som om EU-retten finder anvendelse ved opgørelsen i forhold til beskæftigelses-, bopæls- eller forsikringsperioder eller perioder med selvstændig virksomhed tilbagelagt i Det Forenede Kongerige.

Stk. 2. For statsborgere i Det Forenede Kongerige, der udøver retten til fri bevægelighed i Danmark på udtrædelsestidspunktet, herunder grænsearbejdere, der på udtrædelsestidspunktet har bopæl i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land end Danmark og arbejder i Danmark samt deres familiemedlemmer, opgøres retten til ydelser efter lov om sygedagpenge og barselsloven, arbejdsløshedsdagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., børne- og ungeydelse efter lov om en børne- og ungeydelse samt børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, som om EU-retten finder anvendelse ved opgørelsen i forhold til beskæftigelses-, bopæls- eller forsikringsperioder eller perioder med selvstændig virksomhed tilbagelagt i Det Forenede Kongerige eller andet EU-/EØS-land end Danmark, når perioderne ligger før udtrædelsestidspunktet. Familiemedlemmer, der indrejser til Danmark med henblik på fast ophold efter udtrædelsestidspunktet, kan medregne perioder frem til den dato, hvor de indrejser til Danmark.

Stk. 3. Ved opgørelsen af den samlede udsættelsesperiode i forbindelse med behandlingen af anmeldelser om erhvervs sygdomme efter lov om arbejdsskadesikring tages perioder med skadelige påvirkninger før udtrædelsestidspunktet fra Det Forenede Kongerige eller andet EU-/EØS-land end Danmark i betragtning for personer omfattet af stk. 2.

§ 11. Statsborgere i Det Forenede Kongerige, der udøver retten til fri bevægelighed i Danmark på udtrædelsestidspunktet samt deres familiemedlemmer, sidestilles med EU-/EØS-statsborgere i relation til retten til ydelser efter lov om aktiv socialpolitik og retten til forskudsvis udbetaling af børnebidrag efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Danske statsborgere og EU-/EØS-statsborgere samt deres familiemedlemmer, der udøver retten til fri bevægelighed i Det Forenede Kongerige senest på udtrædelsestidspunktet og herefter indrejser til Danmark, har ret til ydelser efter lov om aktiv socialpolitik og ret til forskudsvis udbetaling af børnebidrag efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, som om EU-retten finder anvendelse, idet ophold i Det Forenede Kongerige efter udtrædelsestidspunktet sidestilles med ophold i et EU-/EØS-land, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Uanset stk. 1 og 2 udbetales forskudsvis udbetaling af børnebidrag efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag alene for børn, for hvem lovens betingelser om, at barnet opholder sig her i landet, er opfyldt.

Stk. 4. For danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har ret til arbejdsløshedsdagpenge, og hvor dagpengenes størrelse er afhængig af medlemmets forsørgerstatus, sidestilles barnets ophold i Det Forenede Kongerige med ophold i et EU-/EØS-land, jf. § 49, stk. 7, og § 52 a, stk. 4, 4. pkt., i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

§ 12. Danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, der på udtrædelsestidspunktet er tilkendt pension efter lov om social pension, bevarer retten til den tilkendte pension, som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse.

Stk. 2. Danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, der ved udtrædelsestidspunktet har optjent ret til social pension efter lov om social pension, bevarer retten til den optjente pension og til fortsat at optjene ret til pension, som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse.

§ 13. Danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, der er tilkendt pension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., bevarer retten til pension, som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse.

§ 14. For danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere, statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, der har bopæl i Danmark, betragtes pension svarende til folke- eller førtidspension, der udbetales fra Det Forenede Kongerige, som omfattet af EU-retten ved vurderingen af ret til boligstøtte efter lov om individuel boligstøtte som folkepensionist eller førtidspensionist, jf. §§ 2 og 2 b i lov om individuel boligstøtte.

§ 15. Danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, som opfylder betingelserne for ret til efterløn efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., har ret til efterløn, som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for personer, der opfylder betingelserne for ret til fleksydelse efter lov om fleksydelse.

§ 16. For danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet har ret til sygedagpenge efter lov om sygedagpenge, og som opholder sig i Det Forenede Kongerige, samt statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet har ret til sygedagpenge efter lov om sygedagpenge, og som opholder sig i et andet EU-/EØS-land end Danmark, kan sygedagpenge udbetales under opholdet i Det Forenede Kongerige eller det andet EU-/EØS-land indtil afslutningen af den igangværende sygefraværsperiode.

Stk. 2. For familiemedlemmer, jf. § 9, stk. 2, der på udtrædelsestidspunktet har ret til sygedagpenge efter lov om sygedagpenge, og som opholder sig i Det Forenede Kongerige eller i et andet EU-/EØS-land end Danmark, finder stk. 1 tilsvarende anvendelse, således at sygedagpenge kan udbetales under opholdet i Det Forenede Kongerige eller det andet EU-/EØS-land indtil afslutningen af den igangværende sygefraværsperiode.

§ 17. Danske statsborgere og EU-/EØS-statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet udfører arbejde i Danmark, men har bopæl i Det Forenede Kongerige, eller statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet har bopæl i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land end Danmark og arbejder i Danmark, har på tilsvarende måde som personer, der er omfattet af EU-reglerne, ret til at modtage ydelser efter lov om sygedagpenge og barselsloven.

§ 18. Selvstændigt erhvervsdrivende, der normalt udøver virksomhed i Danmark, og som på udtrædelsestidspunktet udøver en lignende virksomhed i Det Forenede Kongerige, og arbejdstagere, der på udtrædelsestidspunktet er udsendt af en arbejdsgiver fra Danmark til Det Forenede Kongerige for dér at udføre arbejde, efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 883/2004/EF af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger, er fortsat omfattet af dansk lovgivning om social sikring, indtil udløbet af den periode, der fremgår af afgørelse fra Udbetaling Danmark eller Beskæftigelsesministeriet efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning 987/2009/EF af 16. september 2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning 883/2004/EF, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Selvstændigt erhvervsdrivende, der normalt udøver virksomhed i Det Forenede Kongerige, og som på udtrædelsestidspunktet udøver en lignende virksomhed i Danmark, og arbejdstagere, der på udtrædelsestidspunktet er udsendt af en arbejdsgiver fra Det Forenede Kongerige til Danmark for her at udføre arbejde efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 883/2004/EF af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger, omfattes af dansk lovgivning om social sikring fra udløbet af den periode, hvor de er omfattet af Det Forenede Kongeriges lovgivning om social sikring jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, at personer, omfattet af stk. 1, der tillige omfattes af Det Forenede Kongeriges lovgivning om social sikring, ikke skal være omfattet af dansk lovgivning om social sikring. Ministeren kan desuden fastsætte regler om, at personer omfattet af stk. 2, som ikke er dækket af Det Forenede Kongeriges lovgivning om social sikring, skal være omfattet af dansk lovgivning om social sikring.

Kapitel 4

Indgåelse af ægteskab

§ 19. § 11 a, stk. 1, § 11 b og § 13, stk. 3, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning finder efter udtrædelsestidspunktet fortsat anvendelse for personer omfattet af § 3 og § 5, stk. 2, idet de stilles, som om de fortsat er EU-/EØS-statsborgere.

Kapitel 5

Rettigheder vedrørende visse ydelser efter dagtilbudsloven og lov om social service

§ 20. § 87, stk. 2, i lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. (dagtilbudsloven) finder efter udtrædelsestidspunktet fortsat anvendelse for personer omfattet af § 3 og § 5, stk. 2, idet de stilles, som om de fortsat er EU-/EØS-statsborgere.

§ 21 Personer omfattet af § 9, som på udtrædelsestidspunktet er socialt sikret i Danmark i henhold til EU-retten, og som på udtrædelsestidspunktet har bosat sig i Det Forenede Kongerige og ved flytningen dertil har medtaget hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter § 42 i lov om social service som følge af EU-rettens regler om ret til at modtage kontantydelse til et andet EU-/EØS-land, bevarer retten til at modtage denne hjælp indtil den 1. januar 2020.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for statsborgere i Det Forenede Kongerige, som på udtrædelsestidspunktet er socialt sikret i Danmark, og som på dette tidspunkt har bosat sig i et andet EU-/EØS-land.

§ 22. Personer omfattet af § 9, som på udtrædelsestidspunktet har været socialt sikret i Danmark i henhold til EU-retten, og som på udtrædelsestidspunktet har bosat sig i Det Forenede Kongerige og ved flytningen dertil har medtaget tilskud til pasning af egne børn efter dagtilbudslovens § 86, bevarer retten til at modtage tilskuddet frem til pasningsaftalens udløb.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for statsborgere i Det Forenede Kongerige, som på udtrædelsestidspunktet er socialt sikret i Danmark, og som på dette tidspunkt har bosat sig i et andet EU-/EØS-land.

Kapitel 6

Ret til sundhedsydelser og plejevederlag

§ 23. EU-/EØS-statsborgere, der har bopæl i Det Forenede Kongerige og statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres medforsikrede familiemedlemmer, som forud for udtrædelsestidspunktet har været offentligt dansk sygesikrede i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning 883/2004/EF af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger og Europa-Parlamentets og Rådets forordning 987/2009/EF af 16. september 2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning 883/2004/EF, har ret til sundhedsydelse i Danmark, som om forordningen fortsat var gældende for dem.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte personer har endvidere ret til offentligt tilskud til sundhedsydelser, som de køber i et andet EU-/EØS-land i overensstemmelse med de danske regler, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/24/EU af 9. marts 2011 om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelser.

§ 24. Personer, som forud for udtrædelsestidspunktet er bevilget og påbegyndt en pasning af en døende bosat i Det Forenede Kongerige efter servicelovens § 119, bevarer retten til at modtage plejevederlag frem til pasningsaftalens udløb.

Kapitel 7

Ret til undervisning, uddannelse og uddannelsesstøtte m.v.

§ 25. SU-lovens regler for EU-/EØS-statsborgere finder efter udtrædelsestidspunktet fortsat anvendelse for personer omfattet af § 3, idet de stilles, som om de fortsat er EU-/EØS-statsborgere.

Stk. 2. SU-lovens regler for EU-/EØS-statsborgere finder efter udtrædelsestidspunktet fortsat anvendelse for statsborgere i Det Forenede Kongerige og disses familiemedlemmer, som på udtrædelsestidspunktet modtager uddannelsesstøtte efter SU-lovens regler for EU-/EØS-statsborgere til en uddannelse uden for Danmark, idet de bibeholder retten til at modtage uddannelsesstøtte til den uddannelse, som de var godkendt som støtteberettigede til senest på udtrædelsestidspunktet.

§ 26. Regler for EU-/EØS-statsborgere i lov om statens voksenuddannelsesstøtte finder efter udtrædelsestidspunktet fortsat anvendelse for personer omfattet af § 3, stk. 1, nr. 2, idet de stilles, som om de fortsat er EU-/EØS-statsborgere.

§ 27. Regler for EU-/EØS-statsborgere i lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser finder efter udtrædelsestidspunktet fortsat anvendelse for personer omfattet af § 3, idet de stilles, som om de fortsat er EU-/EØS-statsborgere.

Stk. 2. Regler for EU-/EØS-statsborgere i lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser finder efter udtrædelsestidspunktet fortsat anvendelse for statsborgere i Det Forenede Kongerige og disses familiemedlemmer, som på udtrædelsestidspunktet modtager støtte efter lovens regler for EU-/EØS-statsborgere til en uddannelse uden for Danmark, idet de bibeholder retten til at modtage specialpædagogisk støtte til den uddannelse, som de var godkendt som støtteberettigede til senest på udtrædelsestidspunktet.

28. Regler for EU-/EØS-statsborgere i universitetsloven, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, lov om medie- og journalisthøjskolen og lov om maritime uddannelser finder fortsat anvendelse for personer omfattet af § 3 og § 5, stk. 2, idet de stilles, som om de fortsat er EU-/EØS-statsborgere.

§ 29. Personer omfattet af § 3 er efter udtrædelsestidspunktet fortsat stillet som EU-/EØS-statsborgere ved anvendelsen af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om erhvervsuddannelser, lov om kombineret ungdomsuddannelse, lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om efterskoler og frie fagskoler.

§ 30. Undervisningspligtige børn omfattet af § 3 og børn, som forsørges af en i Danmark bosiddende person omfattet af § 3, har fortsat ret til modersmålsundervisning i henhold til de regler, der er fastsat med hjemmel i folkeskolelovens § 5, stk. 6, i samme omfang som børn fra EU-/EØS-lande.

Kapitel 8

*Anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer med henblik på adgang til udøvelse af visse lovregulerede
erhverv*

§ 31. Personer, der senest på udtrædelsestidspunktet har adgang til at udøve et lovreguleret erhverv i Danmark, som er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer med senere ændringer, på baggrund af kvalifikationer fra Det Forenede Kongerige, vil efter udtrædelsestidspunktet bevare retten til varigt at udøve det lovregulerede erhverv i Danmark.

Stk. 2. Personer, som er omfattet af § 3, stk. 1, nr. 1, EU-/EØS-statsborgere og disses familiemedlemmer, og statsborgere fra andre lande, som EU har indgået aftale med om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, og som har erhvervsmæssige kvalifikationer fra Det Forenede Kongerige, som er opnået senest på udtrædelsestidspunktet, har ret til at få behandlet deres ansøgning om adgang til varigt at udøve et lovreguleret erhverv i Danmark efter de regler og procedurer, der er fastsat i afsnit III eller i artikel 4 f i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer med senere ændringer, og som er gennemført i lov om anerkendelse af visse uddannelses- og erhvervsmæssige kvalifikationer og i de danske regler for det enkelte erhverv.

Stk. 3. Personer, som senest på udtrædelsestidspunktet er påbegyndt midlertidigt at levere tjenesteydelser i Danmark på baggrund af erhvervsmæssige kvalifikationer fra Det Forenede Kongerige efter de regler og procedurer, der er fastsat i afsnit II i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer med senere ændringer, og som er gennemført i lov om anerkendelse af visse uddannelses- og erhvervsmæssige kvalifikationer og i de danske regler for det enkelte erhverv, kan afslutte levering af de påbegyndte tjenesteydelser.

Kapitel 9

Ikrafttræden og territorial anvendelse

§ 32. Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden. Ministeren kan herunder fastsætte, at dele af loven træder i kraft på forskellige tidspunkter.

Stk. 2. § 5, stk. 3, finder ikke anvendelse på forhold begået før udtrædelsestidspunktet. For sådanne forhold finder de hidtil gældende regler efter EU-opholdsbekendtgørelsen anvendelse.

§ 33. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	18
1.1. Lovforslagets baggrund og formål	18
1.2. Lovforslagets indhold i hovedtræk	19
1.3. Indledende om rettigheder efter EU-retten på ydelsesområdet	23
1.3.1. Sociale fordele	23
1.3.2. Sociale sikringsydelse	24
1.3.3. Personkreds	25
2. Lovforslagets hovedpunkter	26
2.1. Ophold, arbejde og opholdsdokumenter	26
2.1.1. Gældende ret	26
2.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	27
2.1.2.1. Anvendelsesområde	28
2.1.2.2. Den udvidede udvisningsbeskyttelse	29
2.1.2.3. Opholdsdokumenter/bevis for ophold	29
2.1.2.4. Tidsbegrænset ophold	30
2.1.2.5. Kompetence- og klageregler	30
2.2. Medregning af perioder ved vurdering af retten til ydelser efter lov om sygedagpenge og barselsloven, arbejdsløshedsdagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., børne- og ungedagpenge efter lov om en børne- og ungedagpenge, børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og kompensation efter lov om arbejdsskadesikring	31
2.2.1. Gældende ret	31
2.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	31
2.3. Lov om aktiv socialpolitik	33
2.3.1. Gældende ret	33
2.3.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	33
2.4. Lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag	34
2.4.1. Gældende ret	34
2.4.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	35
2.4.2.1. Børnetilskud	35
2.4.2.2. Forskudsvis udbetaling af børnebidrag	36
2.5. Lov om en børne- og ungedagpenge	36
2.5.1. Gældende ret	36

2.5.2. Skatteministeriets overvejelser og den foreslåede ordning.....	36
2.6. Lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.	37
2.6.1. Gældende ret	37
2.6.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	39
2.7. Lov om individuel boligstøtte	41
2.7.1. Gældende ret	41
2.7.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	41
2.8. Lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (arbejdsløshedsdagpenge og efterløn)	41
2.8.1. Gældende ret	41
2.8.1.1. Arbejdsløshedsdagpenge.....	41
2.8.1.2. Efterløn	42
2.8.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	43
2.8.2.1. Arbejdsløshedsdagpenge.....	43
2.8.2.1. Efterløn	43
2.9. Lov om fleksydelse	44
2.9.1. Gældende ret	44
2.9.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	45
2.10. Lov om sygedagpenge	45
2.10.1. Gældende ret	45
2.10.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	46
2.11. Udstationerede lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende.....	46
2.11.1. Gældende ret	46
2.11.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	47
2.12. Grænsearbejdere.....	47
2.12.1. Gældende ret	48
2.12.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	48
2.13. Serviceloven	49
2.13.1. Gældende ret	49
2.13.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	50
2.14. Dagtilbudsloven.....	51
2.14.1. Gældende ret	51
2.14.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	52
2.15. Indgåelse af ægteskab	53
2.15.1. Gældende ret	53
2.15.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	54
2.16. Sundhedsydelser og plejevederlag	55
2.16.1. Gældende ret	55
2.16.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	56

2.17. Ret til uddannelsesstøtte efter SU-loven	57
2.17.1. <i>Gældende ret .....</i>	57
2.17.2. <i>Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning.....</i>	58
2.18. Ret til støtte efter lov om statens voksenuddannelsesstøtte	59
2.18.1. <i>Gældende ret .....</i>	59
2.18.2. <i>Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning.....</i>	59
2.19. Ret til støtte efter lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser.....	60
2.19.1. <i>Gældende ret .....</i>	60
2.19.2. <i>Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning.....</i>	60
2.20. Anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer med henblik på adgang til udøvelse af visse lovregulerede erhverv	61
2.20.1. <i>Gældende ret .....</i>	61
2.20.2. <i>Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning.....</i>	61
2.21. Rettigheder vedrørende uddannelse under Uddannelses- og Forskningsministeriet	62
2.21.1. <i>Gældende ret .....</i>	62
2.21.2. <i>Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning.....</i>	63
2.22. Rettigheder vedrørende undervisning	63
2.22.1. <i>Gældende ret .....</i>	63
2.22.1.1. <i>Aktivitetsbestemte statstilskud .....</i>	63
2.22.1.2. <i>Rettigheder vedrørende skolepraktikydelse m.v. for elever i erhvervsuddannelser og tilskud m.v. i henhold til lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag .....</i>	65
2.22.1.3. <i>Ret til modersmålsundervisning .....</i>	66
2.22.2. <i>Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning .....</i>	66
2.23. Rettigheder vedr. betaling for uddannelse under Kulturministeriet.....	67
2.23.1. <i>Gældende ret .....</i>	67
2.23.2. <i>Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning .....</i>	68
3. Danmarks internationale forpligtelser.....	68
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige	69
4.1. <i>Udlændinge- og Integrationsministeriets område.....</i>	69
4.2. <i>Beskæftigelsesministeriets og Skatteministeriets område.....</i>	70
4.3. <i>Børne- og Socialministeriets område .....</i>	70
4.4. <i>Sundheds- og Ældreministeriets område .....</i>	71
4.5. <i>Uddannelses- og Forskningsministeriets område .....</i>	71
4.6. <i>Undervisningsministeriets område.....</i>	71
4.7. <i>Kulturministeriets område .....</i>	72
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.....	72
6. Administrative konsekvenser for borgerne	72
7. Miljømæssige konsekvenser	73
8. Forholdet til EU-retten.....	73

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.	74
10. Sammenfattende skema	77

1. Indledning

1.1. Lovforslagets baggrund og formål

Dette lovforslag har til formål at modvirke de alvorligste konsekvenser af, at Det Forenede Kongerige forlader Den Europæiske Union (EU) uden en udtrædelsesaftale. Med lovforslaget foreslås indført en ordning, hvorefter visse eksisterende rettigheder, som statsborgere i Det Forenede Kongerige nyder efter EU-retten i dag, videreføres. Lovforslaget omfatter statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der lovligt opholder sig i Danmark på grundlag af EU-reglerne om fri bevægelighed på udtrædelsestidspunktet, og deres familiemedlemmer, samt statsborgere fra Det Forenede Kongerige, danske statsborgere og andre EU-/EØS-statsborgere, og disses familiemedlemmer, der på dette tidspunkt opholder sig i Det Forenede Kongerige, og modtager ydelser fra Danmark i henhold til EU-retten. Desuden omfatter lovforslaget statsborgere fra Det Forenede Kongerige, danske statsborgere og andre EU-/EØS-statsborgere, og disses familiemedlemmer, som i øvrigt har opnået rettigheder i Danmark i kraft af Det Forenede Kongeriges medlemskab af EU. Lovforslaget vil derimod ikke sikre opholds- og arbejdsret i Danmark for statsborgere i Det Forenede Kongerige, som ikke har denne ret på udtrædelsestidspunktet.

Den ordning, der indføres med lovforslaget, skal således afhjælpe den situation, som Det Forenede Kongeriges udtræden uden en aftale vil medføre for de berørte borgere.

Den 29. marts 2017 gav Det Forenede Kongerige meddelelse til Det Europæiske Råd om dets beslutning om at udtræde af EU i medfør af artikel 50 i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU). Dermed indledtes den toårige frist for udtrædelsesforhandlingerne mellem Det Forenede Kongerige og EU. Udtrædelsen sker med virkning fra den 30. marts 2019, medmindre Det Europæiske Råd enstemmigt og efter anmodning fra Det Forenede Kongerige beslutter at forlænge denne frist.

De officielle forhandlinger indledtes i juni 2017. Den 14. november 2018 blev der opnået enighed om udtrædelsesaftalen mellem den britiske regering og EU's stats- og regeringschefer. Hvis udtrædelsesaftalen godkendes, træder den i kraft den 30. marts 2019. Udtrædelsesaftalen, der skal sikre en velordnet udtræden, regulerer bl.a. spørgsmålet om borgernes rettigheder, dvs. rettigheder for statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der har udøvet retten til fri bevægelighed i en anden medlemsstat, og deres familiemedlemmer, samt for unionsborgere, der har udøvet retten til fri bevægelighed i Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer.

Godkendelsen af udtrædelsesaftalen pågår. Det Europæiske Råd indgår udtrædelsesaftalen på vegne af EU efter Europa-Parlamentets godkendelse. I Det Forenede Kongerige skal aftalen godkendes af parlamentet. Den 15. januar 2019 stemte Underhuset i parlamentet imod aftalen.

Hvis udtrædelsesaftalen ikke godkendes, og Det Forenede Kongerige forlader EU uden en aftale, vil landet fra og med den 30. marts 2019 blive betragtet som et tredjeland. Statsborgere fra Det Forenede Kongerige vil blive betragtet som tredjelandstatsborgere, og de vil således ikke længere være omfattet af EU's regler om fri bevægelighed, medmindre andet bestemmes.

Af de ca. 18.500 statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der i dag opholder sig i Danmark, må deres opholdsret for størstedelens vedkommende antages at være baseret på EU-reglerne om fri bevægelighed. Hvis Det Forenede Kongerige forlader EU uden en aftale, vil det have mærkbare konsekvenser for de statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, der opholder sig i Danmark på udtrædelsestidspunktet, idet de fra den ene dag til den anden vil blive omfattet af det regelsæt, der gælder for tredjelandstatsborgere.

En udtræden uden en aftale betyder også, at EU-reglerne om koordinering af de sociale sikringsordninger ikke længere finder anvendelse i forhold til Det Forenede Kongerige, hvilket vil have alvorlige konsekvenser – ikke kun for statsborgere i Det Forenede Kongerige – men også for danske statsborgere, og andre EU-/EØS-statsborgere, i forhold til retten til f.eks. at modtage ydelser fra Danmark (ret til eksport af ydelser) under ophold i Det Forenede Kongerige.

Det er første gang, at en medlemsstat forlader EU. Med henvisning til de uforudsigelige konsekvenser, det kan få for de berørte borgere, hvis dette sker uden en udtrædelsesaftale, har EU-Kommissionen i meddelelser af henholdsvis den 13. november 2018 og den 19. december 2018 opfordret til, at medlemsstaterne anlægger en generøs tilgang til de statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der allerede opholder sig i en medlemsstat på udtrædelsestidspunktet, idet det forudsættes, at Det Forenede Kongerige vil anlægge en tilsvarende tilgang. EU-Kommissionen har endvidere opfordret medlemsstaterne til at træffe foranstaltninger med henblik på at sikre, at alle statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet opholder sig lovligt i en medlemsstat, fortsat anses for at opholde sig lovligt uden afbrydelser i den pågældende medlemsstat.

Det er hensigten, at den foreslåede løsning skal være midlertidig. Det vurderes imidlertid ikke hensigtsmæssigt at fastsætte en dato for ordningens ophør, da det som følge af den nuværende usikre situation ikke er muligt præcist at angive et tidspunkt for, hvornår ordningen vil blive erstattet. Den løsning, der på sigt vil skulle afløse den foreslåede ordning, vil afhænge af flere faktorer, herunder eventuelle initiativer fra EU og tilgangen i Det Forenede Kongerige. Det findes derfor hensigtsmæssigt at henlægge overvejelser herom til efter udtrædelsestidspunktet. Det bemærkes i den forbindelse, at regeringen vil være meget opmærksom på at sikre gensidighed i forhold til de rettigheder, som danske statsborgere, der er bosat i Det Forenede Kongerige, tildeles på sigt.

Den foreslåede ordning om at videreføre visse EU-rettigheder sættes kun i kraft, hvis Det Forenede Kongerige forlader EU uden en udtrædelsesaftale.

1.2. Lovforslagets indhold i hovedtræk

Lovforslaget er inddelt i kapitler. Det indledende kapitel indeholder enkelte tværgående generelle bestemmelser i forhold til definitioner og fastlægger lovens generelle anvendelsesområde. De efterfølgende kapitler er inddelt efter retsområde og indeholder de bestemmelser, der i henhold til loven fortsat skal gælde for den omfattede persongruppe.

På Udlændinge- og Integrationsministeriets område foreslås det, at bekendtgørelse om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler, jf. bekendtgørelse nr. 474 af 12. marts 2011 med senere ændringer (EU-opholdsbekendtgørelsen), videreføres med enkelte undtagelser. EU-opholdsbekendtgørelsen gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april

2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF (EU-opholdsdirektivet). EU-opholdsbekendtgørelsens bestemmelser vil således med dette forslag fortsat finde anvendelse på statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet udøver retten til fri bevægelighed i Danmark, samt deres familiemedlemmer.

Forslaget indebærer, at statsborgere fra Det Forenede Kongerige, som på udtrædelsestidspunktet har taget ophold i Danmark efter reglerne om fri bevægelighed, fortsat kan opholde sig i Danmark på stort set samme vilkår som i dag. Familiemedlemmer, uanset nationalitet, i familieforhold, der er etableret inden udtrædelsestidspunktet, og som er omfattet af EU-opholdsbekendtgørelsens bestemmelser, vil fortsat være omfattet af de regler, som gælder i dag. Børn, der fødes eller adopteres senere, vil også være omfattet, forudsat at de er født til eller adopteret af en person, som fortsat opfylder betingelserne i EU-opholdsbekendtgørelsen på tidspunktet for fødslen eller adoptionen.

Lovforslaget viderefører således i vidt omfang de rettigheder, som statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer har her i landet i dag.

Der henvises til lovforslagets pkt. 2.1.

På Beskæftigelsesministeriets område foreslås det grundlæggende at videreføre de gældende rettigheder i forhold til ydelser i Danmark for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der udøver retten til fri bevægelighed i Danmark på udtrædelsestidspunktet samt deres familiemedlemmer. Det samme gælder på Skatteministeriets område for så vidt angår børne- og ungeydelsen.

Desuden foreslås det midlertidigt at videreføre pensionsrettigheder efter EU-retten for danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere fra Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, der har optjent ret til dansk social pension på udtrædelsestidspunktet, som om Det Forenede Kongerige fortsat er et EU-/EØS-land efter udtrædelsestidspunktet.

Retten til eksport af ydelser fra Danmark foreslås bevaret i overgangsperioden, for så vidt angår førtidspension, folkepension, fleksydelse og efterløn. Herudover bortfalder retten til eksport af ydelser efter EU-retten som udgangspunkt. Det foreslås dog, at retten til sygedagpenge i den igangværende sygefraværperiode bevares for danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere fra Det Forenede Kongerige samt familiemedlemmer, der opholder sig i Det Forenede Kongerige på udtrædelsestidspunktet med ret til sygedagpenge – og for statsborgere fra Det Forenede Kongerige samt familiemedlemmer, der opholder sig i et andet EU-/EØS-land end Danmark.

Endvidere fastholdes retten til ligebehandling efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning 492/2011/EU af 5. april 2011 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Unionen (forordning 492/2011/EU), således at statsborgere i Det Forenede Kongerige fortsat ligebehandles her i landet med EU-/EØS-statsborgere, i det omfang de kan opretholde deres opholdsret efter EU-opholdsbekendtgørelsen efter denne lov. Endvidere vil danske statsborgere og andre EU-/EØS-statsborgere i forhold til retten til ydelser fra Danmark ved ophold i Det Forenede Kongerige efter udtræden og i forhold til retten til ydelser i Danmark kunne støtte ret på ligebehandlingsprincippet.

Desuden foreslås regler om medregning af perioder i Det Forenede Kongerige, og - for statsborgere i Det Forenede Kongerige - i andre EU-/EØS-lande, til brug for optjening af ret til ydelser, samt regler om sygedagpenge og barselsdagpenge til grænsegængere. Herudover foreslås regler om boligstøtte, således at danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiedemedlemmer, der får udbetalt pension fra Det Forenede Kongerige, og har bopæl i Danmark, fortsat kan få boligstøtte efter gunstige regler på lige fod med pensionister, der får social pension fra Danmark eller et andet EU-/EØS-land.

Endelig foreslås reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 883/2004/EF af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (forordning 883/2004/EF), om udstationerede lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende som udgangspunkt videreført.

Det bemærkes, at som følge af, at forordning 883/2004/EF bortfalder i forholdet mellem Danmark og Det Forenede Kongerige, vil der fra datoen for Det Forenede Kongeriges udtræden kun blive udbetalt børnetilskud, forskudsvis udbetaling af børnebidrag og børne- og ungeydelse for børn med fast ophold i Danmark. Børn med fast ophold i Danmark, der hidtil har fået reducerede eller ingen ydelser som følge af ret til ydelser fra Det Forenede Kongerige, vil få ret til fulde danske ydelser. Udbetaling Danmark, der administrerer lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag samt lov om en børne- og ungeydelse, træffer afgørelse efter de respektive love om ændringerne.

Følgende love er på Beskæftigelsesministeriets og Skatteministeriets område relevante i forhold til dette lovforslag:

- Lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1213 af 11. oktober 2018.
- Lov om fleksydelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1121 af 17. september 2015.
- Lov om sygedagpenge, jf. lovbekendtgørelse nr. 68 af 25. januar 2019.
- Lov om ret til fravær og dagpenge ved barsel (barselsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 67 af 25. januar 2019.
- Lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 17. november 2017.
- Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig forhøjet førtidspension m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1209 af 17. november 2017.
- Lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 269 af 21. marts 2017.
- Lov om individuel boligstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 48 af 16. januar 2019.
- Lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 63 af 21. januar 2019.
- Lov om arbejdsskadesikring, jf. lovbekendtgørelse nr. 216 af 27. februar 2017.
- Lov om en børne- og ungeydelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 609 af 3. juni 2016.

Der henvises til lovforslagets pkt. 2.2-2.12.

På Børne- og Socialministeriets område foreslås det, at de gældende regler om retten til ydelser efter lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, jf. lovbekendtgørelse nr. 1214 af 11. oktober 2018 med senere ændringer (dagtilbudsloven) og lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 87 af 29. januar 2019 (ægteskabsloven) fortsat finder anvendelse for statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, der er omfattet af dette lovforslag.

Det foreslås endvidere, at borgere, der er socialsikret i Danmark, og som før Det Forenede Kongeriges udtræden af EU har medtaget tilskud til pasning af egne børn efter dagtilbudsloven eller hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1114 af 30. august 2018 med senere ændringer (serviceloven), ved flytning til Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land, bevarer denne hjælp i en begrænset periode.

Formålet hermed er at sikre, at disse grupper af borgere fortsat har ret til de nævnte ydelser fra Danmark i en periode, i hvilken de kan få tid til at tilpasse deres økonomi og livssituation i forhold til lovgivningen i deres bopælsland.

Der henvises til lovforslagets pkt. 2.13-2.15

På Sundheds- og Ældreministeriets område foreslås det, at EU-/EØS-statsborgere, der har bopæl i Det Forenede Kongerige, og statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres medforsikrede familiemedlemmer, som inden udtrædelsestidspunktet har været omfattet af offentlig dansk sygesikring i henhold til forordning 883/2004/EF, fordi de f.eks. arbejder i Danmark uden at bo her i landet, i videst muligt omfang bibeholder retten til sundhedslovens ydelser i Danmark.

Lovforslaget regulerer ikke spørgsmålet om retten til sundhedsydelser under et midlertidigt ophold i Danmark eller et andet EU-/EØS-land. Det betyder, at EU-/EØS-statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet har været sygesikrede i Det Forenede Kongerige, og statsborgere i Det Forenede Kongerige, som på udtrædelsestidspunktet har været offentligt sygesikrede i et andet EU-/EØS-land eller Schweiz i medfør af forordning 883/2004/EF, ikke vil have ret til nødvendig sygehjælp efter forordningen under midlertidigt ophold i Danmark. Disse borgere vil alene have ret til akut og fortsat sygebehandling efter sundhedslovens § 80.

Formålet med ændringerne er, at EU-/EØS-statsborgere, der har bopæl i Det Forenede Kongerige, og statsborgere i Det Forenede Kongerige, som forud for udtrædelsestidspunktet har været omfattet af offentlig sygesikring i henhold til forordning 883/2004/EF, fortsat hovedsageligt vil være omfattet af retten til sundhedslovens ydelser i Danmark.

Der henvises til lovforslagets pkt. 2.16.

På Uddannelses- og Forskningsministeriets område foreslås det at videreføre gældende regler vedr. EU-/EØS-statsborgeres adgang til videregående uddannelse, herunder regler vedr. betaling for uddannelse, statens uddannelsesstøtte, statens voksenuddannelsesstøtte og specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser for statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, der på udtrædelsestidspunktet gør brug af den fri bevægelighed i Danmark.

Det foreslås endvidere, at statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, som på udtrædelsestidspunktet modtager uddannelsesstøtte og specialpædagogisk støtte til uddannelse i udlandet i kraft af Det Forenede Kongeriges medlemskab af EU, ikke mister retten til støtte til den uddannelse, som de var godkendt som støtteberettigede til senest på udtrædelsestidspunktet.

Det foreslås endvidere at videreføre EU-/EØS-statsborgeres rettigheder i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer med senere ændringer (anerkendelsesdirektivet), som er gennemført i lov nr. 1871 af 29. december 2015

om anerkendelse af visse uddannelses- og erhvervsmæssige kvalifikationer (anerkendelsesloven) og i de danske regler for det enkelte erhverv, for statsborgere fra Det Forenede Kongerige, deres familiemedlemmer og andre EU-/EØS-statsborgere, som har opnået erhvervsmæssige kvalifikationer i Det Forenede Kongerige senest på udtrædelsestidspunktet.

Loven vil således indebære, at statsborgere fra Det Forenede Kongerige, som senest på udtrædelsestidspunktet har gjort brug af deres ret til fri bevægelighed i Danmark, og deres familiemedlemmer, vil have adgang til videregående uddannelse i Danmark, uddannelsesstøtte til uddannelse i Danmark og udlandet og adgang til varigt at udøve lovregulerede erhverv i Danmark på samme vilkår, som de har i dag i henhold til EU-retten.

Der henvises til lovforslagets pkt. 2.17-2.21.

På Undervisningsministeriets område foreslås der etableret hjemmel til, at statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer efter udtrædelsestidspunktet fortsat skal have krav på ligestilling med EU-/EØS-statsborgere i forhold til reglerne om beregningen af aktivitetsbestemte statstilskud m.v. til uddannelsesinstitutioner m.v., herunder skolepraktikydelse m.v., i henhold til Undervisningsministeriets tilskudslovgivning.

Det foreslås endvidere, at børn, som er statsborgere fra Det forenede Kongerige, og børn, som forsørges af en i Danmark bosiddende statsborger fra Det forenede Kongerige, som er i den undervisningspligtige alder, fortsat skal have ret til modersmålsundervisning efter folkeskoleloven i samme omfang som børn fra medlemsstater i EU-/EØS-lande.

Der henvises til lovforslagets pkt. 2.22.

På Kulturministeriets område foreslås det at videreføre gældende regler for adgang til videregående uddannelse, herunder regler vedr. betaling for uddannelse, på de statslige kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet.

Formålet med ændringerne er at sikre, at personer, der er omfattet af lovforslagets § 3 og § 5, stk. 2, fortsat skal have adgang til videregående kunstnerisk uddannelse på samme vilkår, som de har i dag i henhold til EU-retten.

Der henvises til lovforslagets pkt. 2.23.

1.3. Indledende om rettigheder efter EU-retten på ydelsesområdet

1.3.1. Sociale fordele

Arbejdskraftens frie bevægelighed er sikret i artikel 45 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF). Forordning 492/2011/EU giver vandrende EU-/EØS-arbejdstagere ret til samme sociale og skattemæssige fordele som indenlandske, dvs. fastboende arbejdstagere. Forordningen bygger bl.a. på et ligebehandlingsprincip, som indebærer et forbud mod både direkte og indirekte diskrimination, f.eks. ved at opstille tildelingskriterier som statens egne statsborgere lettere kan opfylde end andre EU-/EØS-statsborgere.

Dette gælder bl.a. adgangen til sociale ydelser. Baggrunden for dette er primært et ønske om at sikre EU-/EØS-statsborgere reelle muligheder i forhold til at bevæge sig mellem landene uden at risikere at miste ret til sociale fordele, herunder sociale ydelser. Efter EU-Domstolens praksis skal en social fordel fortolkes bredt, og det omfatter således f.eks. kontanthjælp. Det betyder i forhold til retten til kontanthjælp/uddannelseshjælp og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, at vandrende arbejdstagere ikke skal opfylde opholds-, bopæls- og beskæftigelseskrav. Retten til sociale fordele omfatter også familiemedlemmer til vandrende arbejdstagere. Forordningen omfatter ikke selvstændigt erhvervsdrivende, men selvstændigt erhvervsdrivende har tilsvarende rettigheder direkte på baggrund af TEUF artikel 49 om etableringsretten.

1.3.2. Sociale sikringsydelser

Forordning 883/2004/EF koordinerer EU-/EØS-landenes regler om social sikring for personer, der udnytter retten til fri bevægelighed. Der er ikke tale om en harmonisering af reglerne. Der er således ikke krav i EU-retten om, at de enkelte ydelser skal indrettes eller finansieres på en bestemt måde. Det er til gengæld et grundlæggende krav, at man som borger i et EU-/EØS-land ikke må miste ret til ydelser ved at bevæge sig mellem EU-/EØS-landene eller Schweiz.

Forordning 883/2004/EF koordinerer følgende sociale sikringsydelser:

- Ydelser i anledning af sygdom og moderskab (sygehjælp og syge- og barseldagpenge)
- Ydelser ved invaliditet, herunder ydelser, der tager sigte på at bevare eller forbedre erhvervsevnen (førtdispension og revalidering)
- Ydelser ved alderdom (pension)
- Ydelser til efterladte (pension)
- Ydelser i anledning af arbejdsulykker og erhvervssygdomme
- Ydelser ved dødsfald (begravelseshjælp)
- Ydelser ved arbejdsløshed
- Efterløn
- Familieydelser (børne- og ungedyden og børnetilskud)

Forordning 883/2004/EF gælder for både erhvervsaktive og for ikke-erhvervsaktive EU-/EØS-statsborgere samt borgere fra Schweiz samt deres familiemedlemmer, uanset nationalitet.

Følgende principper regulerer koordination af de sociale sikringsydelser:

Ligebehandlingsprincippet sikrer, at statsborgere i en medlemsstat i relation til adgangen til de omfattede sociale sikringsydelser stilles lige med statsborgere i den medlemsstat, i hvilken de er bosat eller beskæftiget.

Sammenlægningsprincippet sikrer, at personer ikke mister rettigheder, fordi de flytter til en anden medlemsstat eller får arbejde i en anden medlemsstat. Der skal ved afgørelsen af, om betingelserne er opfyldt,

tages hensyn til pågældendes beskæftigelses-, bopæls- eller forsikringsperioder (kvalifikationsperiode) i en anden medlemsstat.

Eksportabilitetsprincippet indebærer at kontantydelse, som er social sikring, kan udbetales overalt inden for EU-/EØS samt Schweiz. Princippet går ud på at sikre de berettigede mod indtægtstab som følge af flytning til (eller ophold i) en anden medlemsstat end den, hvorfra ydelsen udbetales, eller sikre ret til tilkendelse og udbetaling af en tidligere optjent ret til pension.

Pro rata temporis-princippet betyder en beregning "i forhold til tiden", og giver den berettigede ret til en forholdsmæssig ydelse, hvis pågældende – fordi han eller hun skifter arbejdssted – ikke har nået at optjene tilstrækkelige rettigheder til at kunne få en fuld ydelse. Princippet indebærer, at social pension beregnes i overensstemmelse med beskæftigelses- eller bopælsperioder tilbagelagt i det enkelte land. Når en person optjener ret til social pension i flere EU-/EØS-lande eller i Schweiz, indtil folkepensionsalderen er nået, eller førtidspension er tilkendt, kan en pensionist efter pro rata temporis-princippet sammenholdt med eksportabilitetsprincippet sammenstykke og få udbetalt pensionen fra de enkelte medlemslande, uanset hvor pensionisten bor inden for EU-/EØS eller i Schweiz.

Det skal bemærkes, at reglerne i Nordisk Konvention om Social Sikring af 12. juni 2012, der blandt andet sikrer grænsegængere og personer, der flytter imellem de nordiske lande, ret til social sikring, kan betyde, at tredjelandes borgere kan blive omfattet af de EU-retlige regler. En statsborger fra Det Forenede Kongerige, der bor i Tyskland og arbejder i Danmark, vil efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU ikke have ret til sygedagpenge fra Danmark. Men på grund af reglerne i Nordisk Konvention om Social Sikring gælder det samme ikke, hvis statsborgeren fra Det Forenede Kongerige er bosat i Sverige og arbejder i Danmark. Så vil personen i kraft af konventionen være berettiget til sygedagpenge fra Danmark.

1.3.3. Personkreds

Både statsborgere i Det Forenede Kongerige, danske statsborgere og andre EU-/EØS-statsborgere kan blive påvirket af Det Forenede Kongeriges udtræden af EU, når det gælder retten til ydelser fra Danmark. Det kan f.eks. være i forhold til muligheden for at medregne perioder med bopæl og arbejde i Det Forenede Kongerige ved optjeningen af retten til ydelser i Danmark. Det kan også være i forhold til muligheden for at opholde sig i Det Forenede Kongerige med ret til ydelser fra Danmark for borgere (både danske statsborgere, andre EU-/EØS-statsborgere eller statsborgere i Det Forenede Kongerige), der f.eks. har optjent ret til dansk efterløn eller pension og er flyttet til Det Forenede Kongerige, eller en sygemeldt, der er flyttet til Det Forenede Kongerige og dér er under behandling.

Det kan endvidere være familiemedlemmer til danske statsborgere, andre EU-/EØS-statsborgere eller statsborgere i Det Forenede Kongerige, der – i det omfang, de selv har optjent ret til en ydelse efter dansk lovgivning - efter de gældende EU-regler er omfattet af muligheden for f.eks. at få udbetalt pension i Det Forenede Kongerige.

Lovforslaget omfatter derfor for så vidt angår ydelser som udgangspunkt de persongrupper, der er omfattet af EU-reglerne i forordning 883/2004/EF. Dvs. arbejdstagere og selvstændigt erhvervsdrivende, studerende samt ikke-erhvervsaktive, der har ret til ophold som selvforsørgende. Udover EU-/EØS-statsborgere omfat-

ter forordningen også statsløse og flygtninge. Familiemedlemmer til de nævnte grupper er også omfattet af forordningen. Som familiemedlemmer betragtes personer, der er omfattet af den foreslåede § 9, stk. 2. Det bemærkes, at det enkelte familiemedlem selv skal opfylde kriterierne for en ydelse for at opnå ret til ydelsen i Danmark. F.eks. skal et familiemedlem for at få ret til sygedagpenge selv opfylde sygedagpengelovens beskæftigelseskrav. Via EU's aftale med EØS-landene og aftalen mellem EU og Schweiz gælder forordningens principper også i forhold til borgere fra disse lande og deres familiemedlemmer.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Ophold, arbejde og opholdsdokumenter

2.1.1. Gældende ret

Betingelserne og begrænsningerne for EU-/EØS-statsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes, herunder Danmarks, område er fastsat i EU-opholdsdirektivet.

Efter EU-opholdsdirektivet har en EU-/EØS-statsborger ret til at opholde sig i en anden medlemsstat i op til tre måneder uden at skulle opfylde andre betingelser end at være i besiddelse af et pas eller id-kort. Retten til ophold ud over tre måneder er betinget af, at man er arbejdstager, selvstændig erhvervsdrivende, arbejdssøgende, udstationeret med henblik på levering af en tjenesteydelse, studerende, pensionist, eller er selvforsørgende. Disse persongrupper har i medfør af direktivet en selvstændig opholdsret, som bevares så længe betingelserne herfor er opfyldt. Familiemedlemmer, som ledsager eller tilslutter sig personer med en selvstændig opholdsret, opnår en afledt ret til ophold.

EU-opholdsdirektivet fastsætter betingelserne for EU-/EØS-statsborgeres adgang til familiesammenføring og definerer de familiemedlemmer, som uanset nationalitet er omfattet af retten til familiesammenføring.

EU-opholdsdirektivet fastsætter endvidere bestemmelser om en udvidet beskyttelse mod udvisning af EU-/EØS-statsborgere og deres familiemedlemmer i tilfælde af eksempelvis kriminalitet.

EU-opholdsdirektivet er bl.a. implementeret i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 474 af 12. maj 2011 om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler (EU-opholdsbekendtgørelsen), som ændret ved bekendtgørelse nr. 305 af 28. marts 2014.

EU-opholdsbekendtgørelsen er udstedt i medfør af § 2, stk. 4 og 5, § 46 c og § 46 d i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1061 af 18. august 2010, samt § 2, stk. 3, i lov nr. 963 af 9. december 1992 om Danmarks tiltrædelse af aftale om Det Europæiske Samarbejdsområde, som ændret ved lov nr. 264 af 20. april 2004.

Den udvidede udvisningsbeskyttelse fremgår af EU-opholdsbekendtgørelsens §§ 38 og 39 samt af § 26 b i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1117 af 2. oktober 2017 med senere ændringer (udlændingeloven). Det fremgår heraf, at udlændinge omfattet af EU-reglerne alene kan udvises i overensstemmelse med de principper, der efter EU-reglerne gælder for begrænsning af retten til fri bevægelighed.

Kompetencen til at træffe afgørelser i sager efter EU-opholdsbekendtgørelsen ligger i dag hos Statsforvaltningen med klageadgang til Udlændingestyrelsen, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens §§ 33 og 34. Som følge af nedlæggelsen af Statsforvaltningen skal disse opgaver overføres til en anden myndighed. Udlændinge- og integrationsministeren har den 28. november 2018 fremsat et lovforslag (lovforslag nr. L 118 af 28. november 2018 om ændring af udlændingeloven og lov om dansk indfødsret, lovforslag nr. L 118), hvori det bl.a. foreslås, at kompetencen til at behandle sager om opholdsret efter EU-reglerne pr. 1. april 2019 overgår til Styrelsen for International Rekruttering og Integration med klageadgang til Udlændingenævnet. Det fremgår endvidere af lovforslaget, at udlændingelovens § 46 c, hvorefter udlændinge- og integrationsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om behandlingen af sager vedrørende udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne, foreslås ophævet, og at EU-opholdsbekendtgørelsen, såfremt lovforslag nr. L 118 bliver vedtaget, vil blive ændret i overensstemmelse hermed, jf. Folketingstidende 2018/2019, tillæg A, L 118 som fremsat, side 30 ff. Det vil bl.a. indebære, at kompetence- og klagereglerne ikke længere vil fremgå af EU-opholdsbekendtgørelsen, men af udlændingeloven. Der er derfor behov for at fastsætte kompetence- og klageregler i denne lov.

2.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet har ret til at arbejde og opholde sig i Danmark i henhold til reglerne i EU-opholdsbekendtgørelsen, mister med fortabelsen af deres unionsborgerskab alle rettigheder efter EU-opholdsbekendtgørelsen. Tilsvarende gælder for deres familiemedlemmer.

Det betyder bl.a., at de vil skulle ansøge om arbejds- og opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens regler på lige fod med andre tredjelandsstatsborgere, medmindre andet bestemmes.

EU-/EØS-statsborgere er ikke udelukket fra at ansøge om opholdstilladelse efter udlændingelovens regler. Det er dog Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at de statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, der i dag opholder sig i Danmark, for størstedelens vedkommende opholder sig her på grundlag af EU-opholdsbekendtgørelsens regler. EU-opholdsbekendtgørelsen giver generelt EU-/EØS-statsborgere og deres familiemedlemmer adgang til ophold og arbejde her i landet på lempeligere vilkår end udlændingelovens regler. Hvis EU-/EØS-statsborgere og deres familiemedlemmer opfylder betingelserne i EU-opholdsbekendtgørelsen om ret til ophold efter reglerne om fri bevægelighed, har de således ret til at tage ophold og arbejde i Danmark uden krav om opholds- og arbejdstilladelse. Hvis Det Forenede Kongerige forlader EU uden en aftale, vil det derfor have mærkbare konsekvenser for statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, der i dag opholder sig eller arbejder lovligt i Danmark i medfør af EU-opholdsbekendtgørelsen, idet denne ret bortfalder. Det bemærkes i den forbindelse, at de berørte personer i mange tilfælde vil have opholdt sig i Danmark i mange år og have opbygget en stærk tilknytning til landet.

Der er derfor et særligt hensyn at tage til de statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, der på udtrædelsestidspunktet udøver retten til fri bevægelighed her i landet, idet de vil miste deres nuværende opholdsgrundlag.

Det er samtidig usikkert, hvor mange af de ca. 18.500 herboende statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der aktuelt ville opfylde kravene for opholds- og arbejdstilladelse i medfør af de opholdsordninger, der er fastsat i udlændingeloven.

For at afbøde konsekvenserne for de berørte personer foreslås det, at alle rettigheder efter EU-opholdsbekendtgørelsen med enkelte undtagelser videreføres for de pågældende. Videreførelsen indebærer, at de berørte personer kan undlade at ansøge om et nyt opholdsgrundlag efter udlændingelovens regler, og at de fortsat stilles, som om de var EU-/EØS-statsborgere. Det bemærkes, at eventuelle senere ændringer af EU-opholdsbekendtgørelsen også vil finde anvendelse på statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, der har ret til ophold efter denne lov. Som det fremgår af pkt. 1.1 er det hensigten, at den løsning, som loven er udtryk for, skal være midlertidig.

For at sikre, at de sagsbehandlende myndigheder fortsat kan behandle sager om udstedelse, inddragelse og bortfald af registreringsbeviser og opholdskort vedrørende personer omfattet af denne lov på samme måde som i dag og som i øvrige sager om opholdsret efter EU-opholdsbekendtgørelsen, foreslås det endvidere, at de bestemmelser i udlændingeloven, som relaterer sig til myndighedernes administrative behandling af sagerne, også skal finde anvendelse på sager efter denne lov.

2.1.2.1. Anvendelsesområde

Det foreslås, at lovens anvendelsesområde begrænses til statsborgere fra Det Forenede Kongerige, som på udtrædelsestidspunktet udøver retten til fri bevægelighed i Danmark i overensstemmelse med EU-opholdsbekendtgørelsens bestemmelser, samt deres familiemedlemmer.

Grænsearbejdere fra Det Forenede Kongerige, som på udtrædelsestidspunktet bor i et andet EU-/EØS-land eller i Det Forenede Kongerige, og som arbejder i Danmark, vil også være omfattet af loven, og vil som hidtil kunne arbejde i Danmark uden krav om arbejdstilladelse.

Det samme gælder personer, som på udtrædelsestidspunktet er udstationeret fra Det Forenede Kongerige i Danmark med henblik på at levere en tjenesteydelse i Danmark på vegne af en tjenesteyder, der er etableret i Det Forenede Kongerige, uanset de pågældendes nationalitet. Sådanne udstationeringer kan fortsætte efter udtrædelsestidspunktet og færdiggøres som planlagt. Udstationering, som påbegyndes efter udtrædelsestidspunktet, vil skulle ske i henhold til udlændingelovens regler.

EU-opholdsbekendtgørelsens familiedefinition foreslås videreført. Det betyder, at de berettigede familiemedlemmer vil omfatte den samme personkreds som hidtil, idet det dog alene er det etablerede familieliv på udtrædelsestidspunktet, der beskyttes. Eksempelvis vil en ansøgning om familiesammenføring på baggrund af familieliv etableret efter udtrædelsestidspunktet skulle behandles efter udlændingelovens regler. Børn, som fødes eller adopteres retmæssigt af personer omfattet af loven efter udtrædelsestidspunktet, vil dog fortsat aflede rettigheder af den herboende statsborger fra Det Forenede Kongerige i henhold til EU-opholdsbekendtgørelsen på samme måde som i dag, hvis hovedpersonen har rettigheder efter EU-opholdsbekendtgørelsen på tidspunktet for fødslen eller adoptionen.

2.1.2.2. Den udvidede udvisningsbeskyttelse

Det foreslås, at den udvidede udvisningsbeskyttelse efter EU-reglerne ikke videreføres for statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, hvis det forhold, der kan begrunde udvisning, er begået efter udtrædelsestidspunktet. Den udvidede udvisningsbeskyttelse vil således fortsat gælde for forhold, der er begået før udtrædelsestidspunktet. Det hænger sammen med, at statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer på det tidspunkt fortsat var omfattet af EU-reglerne.

Baggrunden for forslaget om at afskære den udvidede udvisningsbeskyttelse er, at de særlige hensyn, som gør sig gældende i forhold til videreførelsen af øvrige rettigheder efter EU-retten, ikke gør sig gældende i forhold til adfærd, der kan begrunde en udvisning af Danmark. Forslaget er således i overensstemmelse med regeringens politik, hvorefter kriminelle udlændinge generelt og i videst muligt omfang skal kunne udvises af Danmark.

2.1.2.3. Opholdsdokumenter/bevis for ophold

Den foreslåede generelle videreførelse af EU-reglerne om fri bevægelighed for så vidt angår statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer indebærer, at allerede udstedte registreringsbeviser og opholdskort til statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer fortsat vil kunne anvendes efter udtrædelsestidspunktet. Videreførelsen af EU-opholdsbekendtgørelsen indebærer endvidere, at personer omfattet af loven, som endnu ikke har fået udstedt opholdsdokumenter på udtrædelsestidspunktet, også vil kunne få udstedt disse dokumenter efter udtrædelsestidspunktet.

Opholdsdokumenter til personer omfattet af lovforslaget forventes imidlertid på et tidspunkt at skulle erstattes af opholdskort, som lever op til EU-reglerne om opholdskort til tredjelandstatsborgere, herunder i forhold til brug af biometri og øvrige sikkerhedselementer. Statsborgere fra Det Forenede Kongerige kan i dag i medfør af EU-retten indrejse i Danmark og andre EU-/EØS-lande uden krav om forevisning af en opholdstilladelse. Når Det Forenede Kongerige forlader EU, vil dets statsborgere blive tredjelandstatsborgere. De vil dermed skulle opfylde visse betingelser for at kunne indrejse. I Europa-Parlamentets og Rådets forordning 399/2016/EU af 9. marts 2016 om en EU-kodeks for personers grænsepassage (Schengengrænsekodeks) fastsættes regler om grænsekontrol af personer, der krydser de ydre grænser. Efter Schengengrænsekodeks artikel 8, stk. 3, skal tredjelandstatsborgere underkastes en ind- og udrejsekontrol, som bl.a. omfatter kontrol af indrejsebetingelserne i Schengengrænsekodeks artikel 6, stk. 1, herunder af f.eks. opholdstilladelser. Efter Schengengrænsekodeks artikel 2, nr. 16, forstås ved opholdstilladelse bl.a. "alle opholdstilladelser, der udstedes af medlemsstaterne i henhold til den ensartede udformning, som er fastsat i Rådets forordning (EF) nr. 1030/2002", som er meddelt og offentliggjort i henhold til Schengengrænsekodeks artikel 39.

EU-Kommissionen har på et seminar om Det Forenede Kongeriges udtræden den 20. december 2018 opfordret medlemsstaterne til at give meddelelse i medfør af Schengengrænsekodeks artikel 39 om de dokumenter, som de vil udstede til statsborgere fra Det Forenede Kongerige. Med de nuværende dokumenter, som udstedes i brevform eller kortform til EU-/EØS-statsborgere og deres familiemedlemmer uden biometri eller andre sikkerhedselementer, og som har antaget mange forskellige former over tid, kan det blive vanskeligt for den enkelte at bevise, at den pågældende tilhører den særlige gruppe af statsborgere fra Det

Forenede Kongerige, som nyder særlige rettigheder i Danmark. Det gælder navnlig i forbindelse med rejse over de ydre grænser. Et ensartet udformet opholdskort, der opfylder kravene i Rådets forordning 1030/2002/EF af 13. juni 2002 om ensartet udformning af opholdstilladelser til tredjelandstatsborgere med senere ændringer (forordning 1030/2002/EF), vil imidlertid facilitere indrejse til Danmark og andre EU-/EØS-lande for de pågældende.

Henset til usikkerheden om situationen efter udtrædelsen, herunder hvilke krav der måtte følge af eventuelle initiativer fra EU, er det hensigtsmæssigt at henlægge den endelige beslutning om et krav om nye opholdsdokumenter til et senere tidspunkt. Derfor foreslås der i loven indsat en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter udlændinge- og integrationsministeren bemyndiges til at fastsætte de nærmere regler om krav om opholdsdokumenter til statsborgere i Det Forenede Kongerige, samt deres familiemedlemmer, herunder om ansøgningsprocedurer, ansøgnings- og sagsbehandlingsfrister, betaling af gebyr for udstedelse af sådanne dokumenter og om udfasning af allerede udstedte EU-opholdsdokumenter m.v. Det foreslås endvidere, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, hvilken myndighed der kan træffe afgørelse om udstedelse og inddragelse af opholdsdokumenter, samt om klageadgang m.v.

Bemyndigelsesbestemmelsen indsættes for at kunne sikre, at statsborgere i Det Forenede Kongerige, samt deres familiemedlemmer, kun midlertidigt opholder sig her i landet på baggrund af dokumenter, der er udstedt i medfør af EU-opholdsbekendtgørelsen. Udstedelse af opholdskort vil samtidig facilitere ind- og udrejse for de pågældende. Det format, der er fast i forordning 1030/2002/EF anvendes i dag til alle tredjelandstatsborgere, der meddeles opholdstilladelse efter udlændingeloven, herunder på asyl-, familiesammenførings-, erhvervs- og studieområdet. Kortet indeholder biometriske kendetegn i form af personfoto og fingeraftryk. Anvendelsen af dette format til et opholdskort vurderes derfor at ville øge dokument-sikkerheden og lette kontrollen med dokumenterne ved hjælp af biometri.

Det bemærkes, at EU-Kommissionen den 13. november 2018 har fremsat forslag om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning 529/2001/EU af 15. marts 2001 om fastlæggelsen af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav, med henblik på visumfrihed for statsborgere i Det Forenede Kongerige. Hvis forslaget vedtages, vil statsborgere i Det Forenede Kongerige være undtaget fra kravet om visumpligt, når de rejser til EU med henblik på korttidsophold (højst 90 dages ophold i en 180 dages periode).

2.1.2.4. Tidsubegrænset ophold

Lovforslaget indebærer også, at EU-opholdsbekendtgørelsens regler om erhvervelse af ret til tidsubegrænset ophold i Danmark vil gælde for personer, som er omfattet af lovforslaget, og som efter udtrædelsestidspunktet opfylder betingelserne herfor.

2.1.2.5. Kompetence- og klageregler

Udlændinge- og integrationsministeren har som nævnt under pkt. 2.1.1 fremsat et lovforslag, jf. lovforslag nr. L 118 af 28. november 2018 om ændring af udlændingeloven og lov om dansk indfødsret. hvorefter kompetencen til at behandle sager efter EU-opholdsbekendtgørelsen pr. 1. april 2019 overgår fra Statsforvaltningen til Styrelsen for International Rekruttering og Integration med klageadgang til Udlændingenæv-

net. Med henblik på at sikre, at det er de samme myndigheder, som behandler alle sager om opholdsret efter EU-opholdsbekendtgørelsen, og idet kompetence- og klageregler fremover ikke længere vil fremgå af EU-opholdsbekendtgørelsen, foreslås en bestemmelse indsat, hvorefter sager efter dette lovforslag behandles af de samme myndigheder, som skal behandle øvrige sager om opholdsret efter EU-reglerne om fri bevægelighed.

Såfremt udtrædelsestidspunktet ligger tidsmæssigt før kompetencen måtte blive overført fra Statsforvaltningen til Styrelsen for International Rekruttering og Integration, er der i den foreslåede § 32 hjemmel til, at de kompetence- og klageregler, der skal finde anvendelse på sager efter dette lovforslag, kan sættes i kraft samtidig med bestemmelserne herom i lovforslag nr. L 118.

2.2. Medregning af perioder ved vurdering af retten til ydelser efter lov om sygedagpenge og barselsloven, arbejdsløshedsdagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., børne- og ungedydelse efter lov om en børne- og ungedydelse, børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og kompensation efter lov om arbejdsskadesikring

2.2.1. Gældende ret

I kraft af sammenlægningsprincippet tages der for EU-/EØS-statsborgere hensyn til pågældendes beskæftigelses-, bopæls- eller forsikringsperioder (kvalifikationsperiode) i en anden medlemsstat ved vurderingen af deres eventuelle ret til sociale sikringsydelser i Danmark. Der henvises til pkt. 1.3.2 for en nærmere beskrivelse af sammenlægningsprincippet efter forordning 883/2004/EF.

2.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

EU-/EØS-statsborgere (herunder danskere) vil fortsat efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU kunne medregne perioder (beskæftigelses-, bopæls- og forsikringsperioder) fra Det Forenede Kongerige tilbagelagt før Det Forenede Kongeriges udtræden. Det følger direkte af EU-retten. Derimod vil de ikke kunne medregne perioder efter Det Forenede Kongeriges udtræden, da Det Forenede Kongerige herefter vil være et tredjeland.

Statsborgere i Det Forenede Kongerige vil ikke længere være EU-/EØS-statsborgere, men tredjelandsborgere, og dermed kan der rejses tvivl om, i hvilket omfang de direkte på grundlag af EU-retten vil kunne medregne perioder fra et EU-/EØS-land, herunder fra Det Forenede Kongerige til optjening af retten til ydelser efter de danske regler.

Det foreslås, at for danske statsborgere og EU-/EØS-statsborgere, der udøver retten til fri bevægelighed i Det Forenede Kongerige på udtrædelsestidspunktet, herunder grænsearbejdere, der på udtrædelsestidspunktet har bopæl i Danmark og arbejder i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, opgøres retten til ydelser efter lov om sygedagpenge og barselsloven, arbejdsløshedsdagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., børne- og ungedydelse efter lov om en børne- og ungedydelse samt børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, som om EU-retten finder anvendelse ved opgørelsen i forhold til beskæftigelses-, bopæls- eller forsikringsperioder eller perioder med selvstændig virksomhed tilbagelagt i Det Forenede Kongerige.

Overgangsordningen skal sikre, at danskere, der som arbejdstagere m.v. efter EU-retten opholder sig i Det Forenede Kongerige på udtrædelsestidspunktet, ikke mister rettigheder, fordi de flytter tilbage til Danmark i løbet af den midlertidige overgangsperiode. Deres ret til at medregne beskæftigelses-, bopæls- eller forsikringsperioder eller perioder med selvstændig virksomhed tilbagelagt i Det Forenede Kongerige ved vurderingen af en efterfølgende ansøgning i Danmark om en af de opregnede ydelser videreføres således i overgangsperioden. Det samme gælder for andre EU-/EØS-statsborgere end danskere, og ligeledes for familiemedlemmer til danskere og andre EU-/EØS-statsborgere.

Den foreslåede ordning vil således betyde, at der vil kunne medregnes perioder fra Det Forenede Kongerige både før og efter udtrædelsestidspunktet ved opgørelsen af, om personen opfylder kravene for at kunne få ydelser efter lov om sygedagpenge og barselsloven, arbejdsløshedsdagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., børne- og ungedydelser efter lov om en børne- og ungedydelse og børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Det foreslås endvidere, at for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der udøver retten til fri bevægelighed i Danmark på udtrædelsestidspunktet, herunder grænsearbejdere, der på udtrædelsestidspunktet har bopæl i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land end Danmark og arbejder i Danmark, samt deres familiemedlemmer, opgøres retten til ydelser efter lov om sygedagpenge og barselsloven, arbejdsløshedsdagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., børne- og ungedydelse efter lov om en børne- og ungedydelse samt børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, som om EU-retten finder anvendelse ved opgørelsen i forhold til beskæftigelses-, bopæls- eller forsikringsperioder eller perioder med selvstændig virksomhed tilbagelagt i Det Forenede Kongerige eller andet EU-/EØS-land end Danmark, når perioderne ligger før udtrædelsestidspunktet. Familiemedlemmer, der indrejser til Danmark med henblik på fast ophold efter udtrædelsestidspunktet, kan medregne perioder frem til den dato, hvor de indrejser til Danmark.

For statsborgere i Det Forenede Kongerige tages perioder med skadelige påvirkninger før udtrædelsestidspunktet fra Det Forenede Kongerige eller andet EU-/EØS-land end Danmark desuden i betragtning ved opgørelsen af den samlede udsættelsesperiode i forbindelse med behandlingen af anmeldelser om erhvervs sygdomme efter lov om arbejdsskadesikring.

Overgangsordningen skal sikre ret til medregning af perioder ved vurderingen af en efterfølgende ansøgning i Danmark om en af de opregnede ydelser for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der opholder sig lovligt i Danmark på udtrædelsestidspunktet, samt deres familiemedlemmer, på samme måde som for danskere, dog kun for så vidt angår perioder før udtrædelsestidspunktet. Deres ret til at medregne beskæftigelses-, bopæls- eller forsikringsperioder fra Det Forenede Kongerige ved vurderingen af en efterfølgende ansøgning i Danmark om en af de opregnede ydelser videreføres således i overgangsperioden for så vidt angår perioder inden Det Forenede Kongeriges udtræden. Ordningen betyder således, at for denne personkreds kan der ved opgørelsen af retten til de ovenfor nævnte ydelser kun medregnes perioder fra Det Forenede Kongerige og andre EU-/EØS-lande forud for udtrædelsestidspunktet.

Særligt i forhold til social pension henvises til pkt. 2.6, og for efterløn til pkt. 2.8 i de almindelige bemærkninger.

2.3. Lov om aktiv socialpolitik

2.3.1. Gældende ret

Efter gældende regler har enhver, der opholder sig lovligt her i landet, ret til hjælp efter lov om aktiv socialpolitik, hvis pågældende opfylder betingelserne i §§ 3 og 11 i lov om aktiv socialpolitik. Det er bl.a. en betingelse for at få hjælp, at man har været ude for en social begivenhed, der har bevirket, at man ikke kan forsørge sig selv og sin familie, og at man ikke modtager andre ydelser, der kan dække forsørgelsesbehovet, jf. 11, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik.

Retten til uddannelses- eller kontanthjælp er desuden betinget af, at ansøgeren har opholdt sig her i landet i sammenlagt 9 år inden for de sidste 10 år, samt af et krav om beskæftigelse svarende til 2 år og 6 måneders ordinær fuldtidsbeskæftigelse inden for de seneste 10 år. Tilsvarende gælder for ret til revalideringsydelse og hjælp efter lov om aktiv socialpolitik til personer, der har nået efterlønsalderen, og som ikke kan få social pension på grund af reglerne om optjening. Personer, der ikke opfylder opholds- og beskæftigelseskravet, vil kunne modtage integrationsydelse, såfremt de i øvrigt opfylder betingelserne herfor. Personer der modtager fuld førtidspension, men som ikke opfylder opholdskravet, vil herudover højst kunne suppleres op til integrationsydelsesniveau.

Efter lov om aktiv socialpolitik § 11, stk. 10, gælder opholds- og beskæftigelseskravet imidlertid ikke for EU-/EØS-statsborgere i det omfang, disse efter EU-retten er berettiget til hjælp. EU-/EØS-statsborgere, der har ophold som arbejdstagere, har efter forordning 492/2011/EU ret til samme sociale fordele som værtsstatens egne borgere. EU-/EØS-statsborgere med arbejdstagerstatus vil således ikke skulle opfylde opholds- og beskæftigelseskravet for ret til uddannelses- eller kontanthjælp. EU-/EØS-statsborgerens familiemedlemmer afleder deres ret fra hovedpersonen, og vil således have samme ret til ydelser efter lov om aktiv socialpolitik som hovedpersonen.

Som følge heraf kan også danske statsborgere i kraft af EU-retten være berettiget til hjælp, når de vender tilbage til Danmark fra ophold i et andet EU-/EØS-land og opnår arbejdstagerstatus i Danmark. En dansk statsborger opnår arbejdstagerstatus, når borgeren har haft beskæftigelse på det danske arbejdsmarked efter dennes tilbagevenden til Danmark, og i øvrigt opfylder betingelserne for at blive anset for vandrende arbejdstager efter EU-retten.

2.3.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, der opholder sig lovligt i Danmark inden udtrædelsestidspunktet, vil efter udtræden af EU ikke længere være EU-/EØS-statsborgere, men tredjelandsborgere, og dermed vil de skulle opfylde et opholds- og beskæftigelseskrav for at have fuld ret til sociale ydelser, herunder f.eks. kontanthjælp og uddannelseshjælp.

Den foreslåede ordning vil betyde, at statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, som opholder sig lovligt i Danmark inden udtrædelsestidspunktet, fortsat stilles som EU-/EØS-statsborgere efter udtrædelsestidspunktet, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt. Statsborgere i Det Forenede

Kongerige, der kommer til Danmark efter udtrædelsestidspunktet samt deres medfølgende familier, vil ikke længere være omfattet af de EU-retlige regler og vil blive stillet som tredjelandborgere. De skal som tredjelandborgere opfylde et opholds- og beskæftigelseskrav for at have fuld ret til sociale ydelser, herunder f.eks. kontanthjælp og uddannelseshjælp.

Statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet har et lovligt ophold efter EU-retten, og deres medfølgende familiemedlemmer, sikres herved at kunne bevare fuld ret til sociale ydelser. Danske statsborgere bør således heller ikke miste rettigheder som følge af, at de er rejst til Det Forenede Kongerige under dets EU-medlemskab. Af hensyn til ligebehandling bør det også gælde for andre EU-/EØS-statsborgere. Det vil sige, at danske statsborgere og øvrige EU-/EØS-statsborgere, der har gjort brug af arbejdskraftens fri bevægelighed, ligeledes kan komme fra Det Forenede Kongerige før og efter udtrædelsestidspunktet og stadig være vandrende arbejdstagere og dermed bevare retten til en række sociale ydelser her i landet.

Den foreslåede ordning vil i forhold til kontanthjælp og uddannelseshjælp betyde, at statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har et lovligt ophold i Danmark på udtrædelsestidspunktet, og deres familiemedlemmer, vil blive stillet som EU-/EØS-statsborgere, og de vil derfor, hvis de opfylder betingelserne herfor, have fuld ret til sociale ydelser uanset varigheden af deres ophold.

Den foreslåede ordning vil ligeledes gælde for danske statsborgere i det omfang, disse er omfattet af EU-reglerne om arbejdskraftens frie bevægelighed. Det betyder, at EU-/EØS-statsborgere, herunder også danske statsborgere, samt deres familiemedlemmer, der efter en periode i et andet EU-/EØS-land eller Det Forenede Kongerige, f.eks. har opnået arbejdstagerstatus på det danske arbejdsmarked, vil kunne modtage uddannelses- eller kontanthjælp uanset opholds- og beskæftigelseskrav i lov om aktiv socialpolitik.

En dansk statsborger, der efter sin tilbagevenden til Danmark fra et ophold i et andet EU-/EØS-land eller Det Forenede Kongerige, hverken opfylder opholdskravet eller har opnået eller bevaret arbejdstagerstatus, kan alligevel have ret til uddannelses- eller kontanthjælp, hvis personen har en tilstrækkelig grad af tilknytning til Danmark.

Med den foreslåede ordning vil statsborgere i Det Forenede Kongerige, der kommer til Danmark efter udtrædelsestidspunktet, og deres familiemedlemmer ikke kunne anses som vandrende arbejdstagere, og vil derfor skulle opfylde et opholds- og beskæftigelseskrav efter lov om aktiv socialpolitik for at få ret til uddannelses- eller kontanthjælp.

2.4. Lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag

2.4.1. Gældende ret

Det følger af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, at retten til udbetaling af børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag er betinget af en række krav i forhold til forudgående bopæl og beskæftigelse i Danmark. Børnetilskud er omfattet af forordning 883/2004/EF. For nærmere forklaring om sammenlægningsprincippet i forordning 883/2004/EF henvises der til pkt. 1.3.2 om sociale sikringsydelser.

Forskudsvis udbetaling af børnebidrag er derimod ikke omfattet af forordning 883/2004/EF. De EU-retlige principper, herunder ligebehandlingsprincippet betyder, at i det omfang en EU-/EØS-statsborger er berettiget til forskudsvis udbetaling af børnebidrag, er det ikke foreneligt med EU-retten at stille krav om forudgående bopæl eller beskæftigelse i Danmark. Det fremgår således af § 5 a, stk. 3, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, at optjeningsprincippet i lovens § 5 a, ikke gælder for borgere fra et EU-/EØS-land eller Schweiz, i det omfang disse efter EU-retten er berettigede til ydelsen.

2.4.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.4.2.1. Børnetilskud

Den midlertidige overgangsordning skal sikre, at statsborgere i Det Forenede Kongerige, der opholder sig lovligt i Danmark på udtrædelsestidspunktet, og at danske statsborgere og andre EU-/EØS-statsborgere, der udøver retten til fri bevægelighed i Det Forenede Kongerige på udtrædelsestidspunktet, fremover stadig kan medregne beskæftigelses-, bopæls- og forsikringsperioder eller perioder med selvstændig virksomhed tilbagelagt i Det Forenede Kongerige ved opgørelsen af retten til børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

For danske statsborgere og EU-/EØS-statsborgere, der udøver retten til fri bevægelighed i Det Forenede Kongerige på udtrædelsestidspunktet, samt deres familiemedlemmer, vil den foreslåede ordning betyde, at retten til børnetilskud opgøres, som om EU-retten finder anvendelse ved opgørelsen i forhold til beskæftigelses-, bopæls- eller forsikringsperioder eller perioder med selvstændig virksomhed tilbagelagt i Det Forenede Kongerige. Det samme gør sig gældende for grænsegængere, der på udtrædelsestidspunktet har bopæl i Danmark og arbejder i Det Forenede Kongerige.

Den foreslåede ordning vil således i forhold til en dansk statsborger eller en EU-/EØS-statsborger, der havde ophold i Det Forenede Kongerige på udtrædelsestidspunktet, og som flytter til Danmark efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU, betyde, at der vil kunne medregnes perioder fra Det Forenede Kongerige både før og efter udtrædelsestidspunktet ved opgørelsen af, om personen opfylder kravet til at få børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, herunder hvorvidt personen har ret til den fulde ydelse.

For statsborgere i Det Forenede Kongerige, der udøver retten til fri bevægelighed i Danmark på udtrædelsestidspunktet samt deres familiemedlemmer, vil den foreslåede ordning betyde, at retten til børnetilskud vil skulle opgøres, som om EU-retten finder anvendelse ved opgørelsen i forhold til beskæftigelses-, bopæls- eller forsikringsperioder eller perioder med selvstændig virksomhed tilbagelagt i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land end Danmark, når perioderne er før udtrædelsestidspunktet. Det samme gør sig gældende for grænsegængere, der på udtrædelsestidspunktet har bopæl i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land end Danmark, og som arbejder i Danmark.

For statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har udøvet deres ret til fri bevægelighed i Danmark senest på udtrædelsestidspunktet og fortsat udøver denne ret, vil perioder inden udtrædelsestidspunktet således kunne medregnes til opfyldelse af beskæftigelses- og bopælskravene. Familiemedlemmer til statsborgere i

Det Forenede Kongerige, der kommer til Danmark efter udtrædelsestidspunktet, vil dog kunne medregne perioder indtil den dato, hvor de kommer til Danmark.

Det bemærkes, at med Det Forenede Kongeriges udtræden af EU vil Det Forenede Kongerige efter udtrædelsestidspunktet ikke længere være omfattet af forordning 883/2004/EF, hvorfor der alene vil kunne udbetales børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag for børn, for hvem betingelsen i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag om, at barnet opholder sig her i landet, er opfyldt.

2.4.2.2. Forskudsvis udbetaling af børnebidrag

Den midlertidige overgangsordning skal sikre, at statsborgere i Det Forenede Kongerige, der opholder sig lovligt i Danmark på udtrædelsestidspunktet, og danske statsborgere og andre EU-/EØS-statsborgere, der udøver retten til fri bevægelighed i Det Forenede Kongerige på udtrædelsestidspunktet og herefter rejser til Danmark, ikke mister retten til forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

For statsborgere i Det Forenede Kongerige, der udøver retten til fri bevægelighed i Danmark på udtrædelsestidspunktet, samt deres medfølgende familiemedlemmer, vil den foreslåede ordning betyde, at de vil skulle sidestilles med EU-/EØS-statsborgere i relation til retten til forskudsvis udbetaling af børnebidrag, hvis de i øvrigt opfylder betingelserne herfor.

For danske statsborgere og EU-/EØS-statsborgere samt deres familiemedlemmer, der udøver retten til fri bevægelighed i Det Forenede Kongerige på udtrædelsestidspunktet og herefter indrejser til Danmark, vil den foreslåede ordning betyde, at disse vil have ret til forskudsvis udbetaling af børnebidrag, som om EU-retten finder anvendelse, idet ophold i Det Forenede Kongerige efter udtrædelsestidspunktet sidestilles med ophold i et EU-/EØS-land.

For at sikre at rettighederne i den midlertidige ordning svarer til de foreslåede regler om børnetilskud, foreslås det, at der alene kan udbetales forskudsvis udbetaling af børnebidrag efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag for børn, for hvem lovens betingelser om, at barnet opholder sig her i landet, er opfyldt.

2.5. Lov om en børne- og ungeydelse

2.5.1. Gældende ret

Det følger af lov om en børne- og ungeydelse, at retten til udbetaling af børne- og ungeydelse er betinget af en række krav i forhold til forudgående bopæl og beskæftigelse i Danmark. Børne- og ungeydelsen er omfattet af forordning 883/2004/EF. For nærmere forklaring om sammenlægningsprincippet i forordning 883/2004/EF henvises der til pkt. 1.3.2 om sociale sikringsydelse.

2.5.2. Skatteministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

For ret til børne- og ungeydelse gælder de samme optjeningsprincipper som for ret til børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, og de samme EU-retlige principper gælder.

Den midlertidige overgangsordning skal sikre, at statsborgere i Det Forenede Kongerige, der opholder sig lovligt i Danmark på udtrædelsestidspunktet, og at danske statsborgere og andre EU-/EØS-statsborgere, der udøver retten til fri bevægelighed i Det Forenede Kongerige på udtrædelsestidspunktet, fremover stadig skal kunne medregne beskæftigelses-, bopæls- og forsikringsperioder eller perioder med selvstændig virksomhed tilbagelagt i Det Forenede Kongerige ved opgørelsen af retten til børne- og ungeydelse.

For danske statsborgere og EU-/EØS-statsborgere, der udøver retten til fri bevægelighed i Det Forenede Kongerige på udtrædelsestidspunktet samt deres familiemedlemmer, vil den foreslåede ordning betyde, at retten til børne- og ungeydelse vil skulle opgøres, som om EU-retten finder anvendelse ved opgørelsen i forhold til beskæftigelses-, bopæls- eller perioder med selvstændig virksomhed tilbagelagt i Det Forenede Kongerige. Det samme gør sig gældende for grænsegængere, der på udtrædelsestidspunktet har bopæl i Danmark og arbejder i Det Forenede Kongerige.

Den foreslåede ordning vil således i forhold til en dansk statsborger eller en EU-/EØS-statsborger, der havde ophold i Det Forenede Kongerige på udtrædelsestidspunktet, og som flytter til Danmark efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU, betyde, at der vil kunne medregnes perioder fra Det Forenede Kongerige både før og efter udtrædelsestidspunktet ved opgørelsen af, om personen opfylder kravet til at få børne- og ungeydelse, herunder hvorvidt personen har ret til den fulde ydelse.

For statsborgere i Det Forenede Kongerige, der udøver retten til fri bevægelighed i Danmark på udtrædelsestidspunktet samt deres familiemedlemmer, vil den foreslåede ordning betyde, at retten til børne- og ungeydelse vil skulle opgøres, som om EU-retten finder anvendelse ved opgørelsen i forhold til beskæftigelses-, bopæls- eller forsikringsperioder eller perioder med selvstændig virksomhed tilbagelagt i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land end Danmark, når perioderne er før udtrædelsestidspunktet. Det samme gør sig gældende for grænsegængere, der på udtrædelsestidspunktet har bopæl i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land end Danmark, og som arbejder i Danmark.

For statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har udøvet deres ret til fri bevægelighed i Danmark senest på udtrædelsestidspunktet og fortsat udøver denne ret, vil perioder inden udtrædelsestidspunktet således kunne medregnes til opfyldelse af beskæftigelses- og bopælskravene. Familiemedlemmer til statsborgere i Det Forenede Kongerige, der kommer til Danmark efter udtrædelsestidspunktet, vil dog kunne medregne perioder indtil den dato, hvor de kommer til Danmark.

Det bemærkes, at med Det Forenede Kongeriges udtræden af EU vil Det Forenede Kongerige efter udtrædelsestidspunktet ikke længere være omfattet af forordning 883/2004/EF, hvorfor der alene vil kunne udbetales børne- og ungeydelse efter lov om en børne- og ungeydelse, for hvem lovens betingelser om at barnet opholder sig her i landet, er opfyldt.

2.6. Lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

2.6.1. Gældende ret

Social pension er en social sikringsydelse, der er omfattet af forordning 883/2004/EF. Social pension kan ydes i form af folkepension eller førtidspension (ny ordning fra 2003) efter lov om social pension eller før-

tidspension eller invaliditetsydelse efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. (gammel ordning).

Folkepension tilkendes og udbetales til personer, som har nået folkepensionsalderen, og som i øvrigt opfylder betingelserne herfor. Førtidspension er en varig forsørgelsesydelse til personer, der har fået tilkendt førtidspension som følge af varigt nedsat arbejdsevne (ny ordning) eller erhvervsevne (gammel ordning), og som i øvrigt opfylder betingelserne herfor. Den sociale pension sikrer disse pensionister et løbende forsørgelsesgrundlag.

Der er en række grundlæggende betingelser for ret til folke- og førtidspension. Retten er betinget af dansk indfødsret, fast bopæl i Danmark og af mindst 3 års bopæl her i riget i optjeningsperioden mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen. For førtidspension er optjeningsperioden mellem det fyldte 15. år til tilkendelsen af pensionen.

Der gælder dog en række undtagelser hertil. Disse undtagelser fremgår af de sociale pensionslove, forordning 883/2004/EF, Nordisk Konvention om Social Sikring og overenskomster, som Danmark har indgået med andre lande.

Efter de sociale pensionslove er indfødsretskravet fraveget for personer, der har haft fast bopæl her i riget i mindst 10 år mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen, heraf mindst 5 år umiddelbart inden det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes, dog senest ved folkepensionsalderen. Indfødsretskravet er endvidere fraveget for udlændinge, der har fået opholdstilladelse i Danmark efter §§ 7 eller 8 i udlændingeloven.

Efter de sociale pensionslove indebærer bopælskravet, at retten til pension er betinget af, at modtageren har fast bopæl i Danmark både ved tilkendelsen og udbetaling af pensionen. Personer med dansk indfødsret kan dog få tilkendt folkepension, når den pågældende har haft fast bopæl her i riget i 30 år i optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen. Personer kan modtage en tilkendt folke- eller førtidspension ved bopæl i udlandet, når pensionisten efter det fyldte 15. år har haft fast bopæl her i riget i mindst 10 år eller i mindst $\frac{1}{4}$ af tiden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes. Bopælskravet skal være opfyldt umiddelbart inden det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes, dog senest ved folkepensionsalderen. Herudover er der en mulighed for, når særlige omstændigheder taler for det, at tillade at en pensionist kan modtage en tilkendt pension ved bopæl i udlandet, det vil sige uden for Danmark. Folke- og førtidspensionens pensionstillæg kan ikke udbetales ved bopæl i udlandet. For førtidspensionister efter lov om social pension kan førtidspensionen, bortset fra førtidspensionens pensionstillæg, modtages ved bopæl i udlandet.

Forordning 883/2004/EF indebærer endvidere en række fravigelser af bestemmelser i de danske pensionslove, for personer omfattet af EU-retten som følge af de grundlæggende EU-principper for tilkendelse af sociale sikringsydelser:

Ligebehandlingsprincippet indebærer bl.a., at en person, der efter forordningens bestemmelser har optjent ret til dansk pension, kan få udbetalt pensionen i udlandet på samme betingelser, som en dansk statsborger kan.

Sammenlægningsprincippet indebærer, at det som udgangspunkt er muligt at sammenlægge danske optjeningsperioder med perioder, hvor der er optjent ret til pension i andre medlemslande for dermed at opfylde 3 års kravet i pensionslovene.

Forordningens princip om pro rata temporis beregning betyder en beregning "i forhold til tiden". En pensionist skal kunne sammenstykke en hel pension af flere brøkpensioner udregnet proportionalt i forhold til de optjeningsperioder, som pågældende har haft i et medlemsland.

Eksportabilitetsprincippet indebærer, at medmindre andet er fastsat i forordningen må kontantydelse, som en person har krav på efter lovgivningen i et medlemsland eller efter forordningen, ikke nedsættes, ændres, stilles i bero, inddrages eller beslaglægges med den begrundelse, at pågældende er bosat i et andet medlemsland end det, hvor den udbetalende institution er beliggende. Danmark har dog undtaget visse ikke-erhvervsaktive personer fra forordningens eksportabilitetsprincip.

2.6.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med Det Forenede Kongeriges udtræden af EU vil Det Forenede Kongerige ikke længere være omfattet af forordning 883/2004/EF. Det vil som udgangspunkt betyde, at de rettigheder til social pension, som danske statsborgere, statsborgere i et EU-/EØS-land og statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, har efter forordningen, bortfalder, og statsborgere i Det Forenede Kongerige bliver betragtet som tredjelandsborgere og mister deres rettigheder efter forordningen til dansk social pension.

Optjente og tilkendte sociale pensioner er varige forsørgelsesydelse, som pensionisterne har en berettiget forventning om fortsat at kunne modtage. Tilsvarende har personer, der endnu ikke har fået tilkendt folkepension eller førtidspensionen en berettiget forventning om, at en allerede optjent ret efter de gældende regler til social pension på baggrund af bopæl eller beskæftigelse i Danmark også fremover vil kunne udløse en social pension.

Med dette lovforslag er der tale om midlertidigt at løse den ændrede og ugunstige situation, der opstår for ret til dansk social pension, som følge af Det Forenede Kongeriges udtræden af EU og dermed også af forordning 883/2004/EF. Nogle danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer kan ved Det Forenede Kongeriges udtræden af EU, risikere at miste retten til dansk social pension.

Under hensyn til at social pension er en varig forsørgelsesydelse, og at der med lovforslaget er tale om en lov, der skal gælde midlertidigt, indtil der findes en endelig løsning, som følge af Det Forenede Kongeriges udtræden af EU, foreslås det som udgangspunkt, at status quo bevares i forhold til optjente pensionsrettigheder på udtrædelsestidspunktet efter lov om social pension, som om Det Forenede Kongerige fortsat er et EU-land. Derved vil gældende regler i forhold til optjening, tilkendelse og udbetaling af social pension som udgangspunkt blive bevaret, som om Det Forenede Kongerige fortsat er omfattet af forordning 883/2004/EF.

Det foreslås på den baggrund, at danske statsborgere, statsborgere i et EU-/EØS-land og statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, der på udtrædelsestidspunktet er tilkendt pension efter pensionslovene, vil bevare retten til den tilkendte pension, som om Det Forenede Kongerige fortsat er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse, og de vil dermed fortsat have ret til at få udbetalt pension på samme vilkår som hidtil.

Det foreslås endvidere, at danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, der ved udtrædelsestidspunktet har optjent ret til social pension efter lov om social pension, vil bevare retten til den optjente pension og til fortsat at optjene ret til pension, som om Det Forenede Kongerige fortsat er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse.

Forslaget betyder, at personer i den nævnte persongruppe, der allerede har optjent ret til folkepension eller førtidspension efter de danske pensionslove, herunder hvor EU-retten hidtil har fundet anvendelse i forhold til opfyldelse af betingelserne for ret til pensionen, herunder ligestilling, sammenlægning, forsikringsperioder, eksportabilitet m.v., fortsat vil have ret til den optjente pension, som om Det Forenede Kongerige fortsat vil være et EU-land, og EU-retten vil finde anvendelse. Herefter vil personer i den nævnte målgruppe, der før udtrædelsestidspunktet har optjent ret til dansk social pension, bevare denne ret, som om Det Forenede Kongerige vil være et EU-land, og EU-retten vil finde anvendelse. Det indebærer f.eks., at en statsborger fra Det Forenede Kongerige, der har optjent ret til dansk pension på baggrund af 29 års bopæl i Danmark før udtrædelsestidspunktet, vil kunne få tilkendt og udbetalt den optjente pension fra folkepensionsalderen ved bopæl i Det Forenede Kongerige, som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse. Det vil sige, at de hidtidige rettigheder bibeholdes efter udtrædelsestidspunktet.

Forslaget betyder også, at personer i den nævnte målgruppe, der før udtrædelsestidspunktet har optjent ret til social pension, vil bevare retten til fortsat at optjene til social pension og retten til den sammenlagte optjente ret til pension, som om Det Forenede Kongerige fortsat er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse. Det indebærer f.eks., at en statsborger i Det Forenede Kongerige, der har optjent ret til dansk pension på baggrund af 8 års bopæl i Danmark før udtrædelsestidspunktet, og 1 års bopæl i Danmark efter udtrædelsestidspunktet, vil kunne få tilkendt og udbetalt den optjente pension på baggrund af 9 års bopæl i Danmark fra folkepensionsalderen ved bopæl i Det Forenede Kongerige, som om Det Forenede Kongerige fortsat er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse. Det vil sige, at de hidtidige optjente rettigheder vil blive bibeholdt efter udtrædelsestidspunktet, og når denne person optjener yderligere ret til pension ved bopæl i Danmark efter udtrædelsestidspunktet, vil de sammenlagte forsikringsperioder behandles, som om Det Forenede Kongerige fortsat er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse.

For personer, som ikke før udtrædelsestidspunktet har optjent nogen ret til dansk social pension, vil EU-reglerne ikke finde anvendelse i forhold til retten til at eksportere danske pensionsydelse ved fast bopæl i Det Forenede Kongerige.

2.7. Lov om individuel boligstøtte

2.7.1. Gældende ret

Efter gældende regler i lov om individuel boligstøtte omfatter retten for folkepensionister til at modtage boligydelse for lejere, ejere eller andelshavere samt personer, der har husstandsfællesskab med sådanne, også personer, der har bopæl i Danmark, men som modtager en tilsvarende udenlandsk alderspension, og som forordning 883/2004/EF finder anvendelse på.

Retten til boligstøtte efter boligstøttelovens regler for førtidspensionister omfatter tillige personer, der har bopæl i Danmark, og som modtager en tilsvarende udenlandsk pension, som forordning 883/2004/EF finder anvendelse på.

2.7.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med Det Forenede Kongeriges udtræden vil retten til boligydelse for folkepensionister og boligstøtte til førtidspensionister ikke længere omfatte tilsvarende udenlandsk pension udbetalt fra Det Forenede Kongerige, da forordning 883/2004/EF ikke længere finder anvendelse for disse. Personer, der alene får udbetalt pension fra Det Forenede Kongerige, og som bor i Danmark, vil således alene kunne få boligsikring, og ikke boligsikring og boligydelse efter de gunstigere regler for førtidspensionister eller folkepensionister.

Det foreslås derfor, at for danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere, statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, der har bopæl i Danmark, betragtes pension svarende til folke- eller førtidspension, der udbetales fra Det Forenede Kongerige, som omfattet af EU-retten ved vurderingen af ret til boligstøtte efter lov om individuel boligstøtte som folkepensionist eller førtidspensionist. Det vil betyde, at personer, der ikke har ret til dansk folkepension eller førtidspension i Danmark, men som får udbetalt tilsvarende pension fra Det Forenede Kongerige, også efter udtræden i overgangsperioden, vil få ret til boligstøtte efter de gunstigere regler for folkepensionister og førtidspensionister, hvis de har bopæl i Danmark og i øvrigt opfylder betingelserne for ret til boligstøtte. Der skal være tale om en tilsvarende pension udbetalt fra Det Forenede Kongerige, det vil sige svarende til folkepension (alderspension) eller svarende til førtidspension. Med forslaget videreføres den gældende retstilstand således.

2.8. Lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (arbejdsløshedsdagpenge og efterløn)

2.8.1. Gældende ret

2.8.1.1. Arbejdsløshedsdagpenge

Arbejdsløshedsdagpenge karakteriseres som en social sikringsydelse, og dermed gælder forordning 883/2004/EF. Alt arbejde i en medlemsperiode af en dansk arbejdsløshedskasse, herunder arbejde i tredjelande, kan medregnes til opfyldelse af indkomst- og beskæftigelseskravet.

Statsborgere i et EU-/EØS-land kan medregne tidligere forsikrings- og beskæftigelsesperioder fra andre EU-/EØS-lande ved optagelse i en dansk arbejdsløshedskasse. Det er muligt for et medlem af en a-kasse at tage til et andet EU-/EØS-land for at søge arbejde og samtidig modtage arbejdsløshedsdagpenge fra Danmark

(eksport af dagpenge) i en periode på 3 måneder. Perioden med danske dagpenge kan ikke forlænges ud over 3 måneder.

For så vidt angår grænsearbejdere, er disse omfattet af arbejdsløshedsforsikringssystemet i beskæftigelseslandet. For grænsearbejdere gælder, at personen ved fuld ledighed overflyttes til bopælslandets forsikring og kan modtage dagpenge fra bopælslandet. En delvis ledig grænsearbejder modtager uanset bopæl arbejdsløshedsdagpenge fra beskæftigelseslandet under forudsætning af, at pågældende stiller sin arbejdskraft til rådighed i dette land.

Til medlemmer, som har opnået ret til dagpenge på dimittendvilkår eller på grundlag af aftjening af værnepligt, udbetales dagpenge med et beløb, der udgør 82 pct. af højeste dagpenge til de medlemmer, der har forsørgelsespligt over for et barn, efter reglerne i lov om aktiv socialpolitik, og 71,5 pct. af højeste dagpenge til medlemmer, som ikke har forsørgelsespligt.

Udbetaling af dagpenge til en forsørger er efter § 49, stk. 7, og § 52 a, stk. 4, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., betinget af, at barnet opholder sig her i riget, bortset fra Færøerne og Grønland. Det gælder dog ikke for EU-/EØS-statsborgere, hvis barnet opholder sig i et andet EU-/EØS-land.

2.8.1.2. Efterløn

Efterløn giver personer med en langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet mulighed for via a-kassemedlemskab helt eller delvist at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet op til 5 år før folkepensionsalderen. Man skal have bopæl i Danmark eller i et andet EU-/EØS-land for at modtage efterløn.

Generelt er efterlønsordningen undtaget fra sammenlægning, jf. artikel 66 i forordning 883/2004/EF, men efter nationalt fastsatte regler kan arbejdsløshedsforsikringsperioder under ophold i et andet EU-/EØS-land i særlige tilfælde medregnes i anciennitetskravet mod efterbetaling af efterlønsbidraget. Efter overgang til efterløn kan man frit tage ophold i et andet EU-/EØS-land og få udbetalt efterløn. Det er muligt at få udbetalt efterløn, hvis man opholder sig uden for EU-/EØS-landene i sammenlagt op til 3 måneder pr. kalenderår. Hvis opholdet i udlandet uden for EU-/EØS-landene overstiger 3 måneder, kan der ikke modtages efterløn for den periode, der overstiger de 3 måneder. Man kan dog bevare retten til efterløn ved ophold ud over 3 måneder, hvis opholdet strækker sig hen over et årsskifte. Hvis en efterlønsmodtager tager fast ophold uden for EU-/EØS-landene, kan personen ikke modtage efterløn.

Efter de administrativt fastsatte regler kan et medlem, der arbejder i et land uden for EU-/EØS, Schweiz, Grønland og Færøerne, ikke få udbetalt efterløn, medmindre arbejdet udføres som led i udsendelse for en dansk arbejdsgiver. Perioden, hvor medlemmet kan få udbetalt efterløn, kan højst udgøre 3 måneder.

Efter administrativt fastsatte regler kan kun arbejde i EU-/EØS-lande medregnes til opfyldelse af beskæftigelseskravet i udskydelsesreglen. Arbejde i et land uden for EU-/EØS-landene kan kun medregnes, hvis medlemmet er udsendt for en dansk arbejdsgiver eller arbejder på internationale vilkår ved organisationer m.v., som Danmark er medlem af.

På samme måde kan kun arbejde i EU-/EØS-lande medregnes til optjening af skattefri præmie. Arbejde i et land uden for EU-/EØS kan kun medregnes til optjening af skattefri præmie, hvis medlemmet er udsendt for en dansk arbejdsgiver eller arbejder på internationale vilkår ved organisationer m.v., som Danmark er medlem af.

2.8.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.8.2.1. Arbejdsløshedsdagpenge

Med Det Forenede Kongeriges udtræden af EU vil Det Forenede Kongerige efter udtrædelsestidspunktet ikke længere være omfattet af forordning 883/2004/EF. Det får betydning for at kunne sammenlægge beskæftigelses-, bopæls- og forsikringsperioder fra Det Forenede Kongerige, for at kunne modtage danske arbejdsløshedsdagpenge under arbejdssøgning i Det Forenede Kongerige og for grænsearbejderes ret til arbejdsløshedsdagpenge, jf. pkt. 2.12.

For så vidt angår muligheden for fortsat at kunne sammenlægge beskæftigelses-, bopæls- og forsikringsperioder som betingelse for at få ret til arbejdsløshedsdagpenge henvises til pkt. 2.2.2. Den foreslåede ordning vil i forhold til en dansk statsborger eller en EU-/EØS-statsborger, der havde ophold i Det Forenede Kongerige ved landets udtræden, og som flytter til Danmark efter Det Forenede Kongeriges udtræden, betyde, at der kan medregnes perioder fra Det Forenede Kongerige både før og efter udtrædelsestidspunktet ved opgørelsen af, om personen opfylder kravene for at kunne få arbejdsløshedsdagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

For statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har lovligt ophold i Danmark på udtrædelsestidspunktet, betyder den foreslåede ordning, at der ved opgørelsen af retten til arbejdsløshedsdagpenge kun kan medregnes perioder forud for udtrædelsestidspunktet fra Det Forenede Kongerige og andre EU-/EØS-lande. Retten til at eksportere dagpenge følger alene af EU-retten, og vil som følge af Det Forenede Kongeriges udtræden af EU bortfalde. Det skyldes, at ret til danske dagpenge blandt andet er betinget af bopæl og ophold i Danmark. Det vil derfor efter udtrædelsestidspunktet ikke være muligt at få ret til danske dagpenge under arbejdssøgning i Det Forenede Kongerige. Det gælder både for danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige, der er medlem af en dansk a-kasse.

Det foreslås, at perioder i Det Forenede Kongerige sidestilles med perioder i et EU-/EØS-land, i de tilfælde, hvor retten til udbetaling af arbejdsløshedsdagpenge som forsørger er betinget af, at barnet opholder sig i et EU-/EØS-land.

Det betyder, at danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har ret til danske arbejdsløshedsdagpenge, og som har forsørgerpligt over for et barn, der opholder sig i Det Forenede Kongerige, også efter udtrædelsestidspunktet har ret til at få udbetalt dagpenge med forsørgersats i overgangsperioden.

2.8.2.1. Efterløn

Hvis Det Forenede Kongerige træder ud af EU uden en aftale betyder det, at Det Forenede Kongerige vil blive anset som et tredjeland. Det betyder i relation til efterløn, at efterlønsmodtagere ikke vil kunne opholde sig i Det Forenede Kongerige i mere end tre måneder pr. kalenderår. Har efterlønsmodtageren taget fast bopæl i Det Forenede Kongerige, vil der ikke kunne udbetales efterløn fra det tidspunkt, hvor Det Forenede Kongerige træder ud af EU.

For at sikre retten til efterløn til danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, som opfylder betingelserne for ret til efterløn efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., foreslås det, at de vil have ret til efterløn, som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse. Det betyder, at medlemmet kan overgå til og få udbetalt efterløn under ophold i Det Forenede Kongerige. Reglerne i kapitel 11 a i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. finder i øvrigt anvendelse under opholdet i Det Forenede Kongerige. Det betyder blandt andet, at medlemmet under opholdet i Det Forenede Kongerige kan arbejde samtidig med efterlønnen.

Med forslaget sikres, at medlemmer, der har optjent ret til efterløn, får mulighed for at gå på efterløn, selv om de på tidspunktet for overgangen opholder sig eller har bopæl i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land. Det sikres endvidere, at medlemmer, der er overgået til efterløn, kan få udbetalt efterløn under ophold i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land. Det vil gælde både for medlemmer, der er borgere i et EU-/EØS-land (herunder danskere) eller er statsborgere i Det Forenede Kongerige samt familiemedlemmer til disse persongrupper.

Der vil i de administrativt fastsatte regler blive fastsat bestemmelse om, at arbejde i Det Forenede Kongerige kan medregnes til opfyldelse af beskæftigelseskravet i udskydelsesreglen og til optjening af skattefri præmie.

2.9. Lov om fleksydelse

2.9.1. Gældende ret

Formålet med fleksydelsesordningen er så vidt muligt at give personer, der er visiteret til fleksjob, samme muligheder for frivilligt at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet som personer på det ordinære arbejdsmarked. Fleksydelsesordningen svarer derfor som overvejende hovedregel til efterlønsordningen.

Efter § 2, stk. 1, nr. 6, i lov om fleksydelse, er det en betingelse for at kunne overgå til fleksydelse, at man har bopæl i Danmark eller et andet EU-/EØS-land. I de administrativt fastsatte regler er det fastsat, at det kun er muligt at få udbetalt fleksydelse, hvis man opholder sig uden for EU-/EØS-landene i sammenlagt op til 3 måneder pr. kalenderår. Hvis opholdet i udlandet uden for EU-/EØS-området overstiger 3 måneder, kan der ikke modtages fleksydelse for den periode, der overstiger de 3 måneder. Man kan dog bevare retten til fleksydelse ved ophold ud over 3 måneder, hvis opholdet strækker sig hen over et årsskifte.

Hvis en fleksydelsesmodtager tager fast ophold uden for EU-/EØS-landene, kan personen ikke modtage fleksydelse.

Efter de administrativt fastsatte regler kan en person, der arbejder i et land uden for EU-/EØS-landene, Schweiz, Grønland og Færøerne, ikke få udbetalt fleksydelse, medmindre arbejdet udføres som led i udsendelse for en dansk arbejdsgiver. Perioden, hvor personen kan få udbetalt fleksydelse, kan højst udgøre 3 måneder.

2.9.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Hvis Det Forenede Kongerige træder ud af EU uden en aftale betyder det, at Det Forenede Kongerige vil blive anset som et tredjeland. Det betyder i relation til fleksydelse, at fleksydelsesmodtagere ikke vil kunne opholde sig i Det Forenede Kongerige i mere end tre måneder pr. kalenderår. Har fleksydelsesmodtageren taget fast bopæl i Det Forenede Kongerige, vil der ikke kunne udbetales fleksydelse fra det tidspunkt, hvor Det Forenede Kongerige træder ud af EU.

Det foreslås, at personer, der opfylder betingelserne for ret til fleksydelse efter lov om fleksydelse, får samme muligheder som personer i efterlønsordningen. Det betyder, at danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige, samt familiemedlemmer til disse persongrupper, som opfylder betingelserne for ret til fleksydelse efter lov om fleksydelse, har ret til fleksydelse som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse.

Det betyder også, at statsborgere i Det Forenede Kongerige, der opholder sig i et andet EU-/EØS-land end Danmark, og som har optjent ret til fleksydelse efter lov om fleksydelse, kan overgå til og få udbetalt fleksydelse.

Der vil i de administrativt fastsatte regler blive fastsat bestemmelse om, at en person kan modtage fleksydelse under ophold i Det Forenede Kongerige, indtil retten til fleksydelse ophører efter § 22, stk. 2, i lov om fleksydelse. Der vil også blive fastsat bestemmelse om, at der kan udbetales fleksydelse til en person, der arbejder i Det Forenede Kongerige.

2.10. Lov om sygedagpenge

2.10.1. Gældende ret

Statsborgere i et EU-/EØS-land, der har opnået ret til sygedagpenge i Danmark, kan i medfør af reglerne i forordning 883/2004/EF medtage sygedagpenge fra Danmark under ophold i et andet EU-/EØS-land.

Der er i sygedagpengeloven fastsat regler om opfølgning på sager om sygedagpenge til personer, der bor i udlandet. Opfølgningen sker som hovedregel i det EU-/EØS-land, hvor den sygemeldte opholder sig, og der kan ikke generelt stilles krav om, at den sygemeldte kommer til Danmark i forbindelse med opfølgning, eller at den sygemeldte bliver her i landet i hele sygeperioden.

Efter sygedagpengeloven kan kommunen dog efter en konkret vurdering af oplysningerne om sygeforløbet indkalde en sygemeldt, der opholder sig eller har bopæl i udlandet, til drøftelse af forløbet og mulige hensigtsmæssige initiativer, der kan medvirke til en hurtigere raskmelding og fortsat beskæftigelse. Det forudsættes, at deres sygdom ikke forværres.

Det forudsættes generelt, at den sygemeldte medvirker i opfølgningen, ikke mod lægens opfordring afviser nødvendig lægebehandling eller genoptræning eller ved sin adfærd forhaler helbredelsen. I modsat fald bortfalder ydelsen.

2.10.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med Det Forenede Kongeriges udtræden af EU vil EU-/EØS-statsborgere, der har opnået ret til sygedagpenge i Danmark, ikke længere i medfør af reglerne i forordning 883/2004/EF kunne medtage sygedagpenge fra Danmark under ophold i Det Forenede Kongerige. Det vil betyde, at en person, der f.eks. har fået tilkendt danske sygedagpenge, og som har taget ophold i Det Forenede Kongerige, hvor personen er i gang med et behandlingsforløb, vil miste retten til sygedagpenge, medmindre personen afbryder sit behandlingsforløb og vender tilbage til Danmark.

Det foreslås, at for statsborgere i Det Forenede Kongerige, danske statsborgere og EU-/EØS-statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet opholder sig i Det Forenede Kongerige, samt for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet opholder sig i et andet EU-/EØS-land end Danmark, og som på dette tidspunkt har ret til sygedagpenge, kan sygedagpenge udbetales indtil afslutningen af den igangværende sygefraværsperiode.

Herved undgås, at f.eks. personer, der er taget til Det Forenede Kongerige med ret til danske sygedagpenge inden eller senest på tidspunktet for Det Forenede Kongerige udtræden af EU, tvinges til at rejse tilbage til Danmark, for at bevare retten til sygedagpenge. Forslaget vil således beskytte personer, der har indrettet sig efter de gældende regler, og som er taget til Det Forenede Kongerige med sygedagpenge, f.eks. fordi de er statsborgere i Det Forenede Kongerige med familie i Det Forenede Kongerige, eller fordi de er i et behandlingsforløb i Det Forenede Kongerige. Tilsvarende gælder for en statsborger i Det Forenede Kongerige, der er taget til et andet EU-/EØS-land end Danmark, og måske er i gang med et behandlingsforløb dér. Sådanne borgere skal kunne blive i Det Forenede Kongerige eller det andet EU-/EØS-land end Danmark med ret til sygedagpenge, så længe de i øvrigt opfylder betingelserne for at modtage sygedagpenge efter lov om sygedagpenge.

2.11. Udstationerede lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende

2.11.1. Gældende ret

Udgangspunktet i forordning 883/2004/EF er, at personer, der normalt har lønnet beskæftigelse eller udøver selvstændig virksomhed i én medlemsstat, og som udøver denne beskæftigelse i en anden medlemsstat, under visse nærmere betingelser er omfattet af social sikring i den første medlemsstat.

Det fremgår af artikel 12, stk. 1, i forordning 883/2004/EF, at en arbejdstager, der udsendes af en dansk virksomhed til at udføre arbejde i en anden medlemsstat, som udgangspunkt er omfattet af dansk lovgivning om social sikring. Retten til ydelser efter dansk lovgivning bevares således, hvis det ved udsendelsen påregnes, at arbejdet i det andet EU-/EØS-land ikke vil vare længere end 24 måneder, og den pågældende ikke udsendes for at afløse en anden udsendt person.

En tilsvarende regel gælder for selvstændigt erhvervsdrivende, som normalt udøver selvstændig virksomhed i Danmark, og som skal udøve en lignende aktivitet i en anden medlemsstat, jf. artikel 12, stk. 2, i forordning 883/2004/EF.

Efter artikel 16 i forordning 883/2004/EF kan to myndigheder ved aftale forlænge såvel arbejdstagere som selvstændigt erhvervsdrivendes ret til at forblive under dansk social sikring under deres midlertidige arbejde i en anden medlemsstat.

2.11.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med Det Forenede Kongeriges udtræden af EU vil forordning 883/2004/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning 987/2009/EF af 16. september 2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning 883/2004/EF (forordning 2009/987/EF) ikke længere finde anvendelse for personer (danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige), der normalt udfører arbejde i Danmark, og som i en midlertidig periode udfører arbejde i Det Forenede Kongerige, og for personer (statsborgere i Det Forenede Kongerige), der normalt udfører arbejde i Det Forenede Kongerige, og som i en midlertidig periode udfører arbejde i Danmark.

For at sikre, at den gældende retstilstand opretholdes for personer, der normalt udfører arbejde i Danmark, og som på tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af EU (i en midlertidig periode) udfører arbejde i Det Forenede Kongerige, foreslås det, at disse personer bevarer retten til at være omfattet af social sikring i Danmark.

Det foreslås endvidere, at personer, der normalt udfører arbejde i Det Forenede Kongerige, og som på tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af EU (i en midlertidig periode) udfører arbejde i Danmark, først omfattes af dansk lovgivning om social sikring ved udløbet af den periode, hvor de er omfattet af lovgivning om social sikring i Det Forenede Kongerige.

Der foreslås indsat en bemyndigelsesbestemmelse for beskæftigelsesministeren til at fastsætte nærmere regler, som skal sikre, at udstationerede borgere i den periode, hvor de er udstationerede, enten er omfattet af lovgivningen i Det Forenede Kongerige eller i Danmark, og at udstationerede borgere ikke bliver omfattet af lovgivningen i både Danmark og Det Forenede Kongerige for samme periode.

2.12. Grænsearbejdere

2.12.1. Gældende ret

Udgangspunktet i forordning 883/2004/EF er, at en EU-/EØS-statsborger er omfattet af lovgivningen i beskæftigelseslandet. Det samme gælder for grænsearbejdere, som udfører arbejde i ét medlemsland og bor i et andet medlemsland. En grænsearbejder med bopæl i Tyskland, der udfører arbejde i Danmark, er omfattet af lovgivningen om social sikring i Danmark. Med hensyn til arbejdsløshedsdagpenge gælder dog, at en grænsearbejder, der bliver fuldt ledig, skal have ydelser fra bopælslandet og ikke beskæftigelseslandet.

Retten til sygedagpenge er som udgangspunkt betinget af, at personen har lovligt ophold her i landet. Dog har personer, der efter forordning 883/2004/EF er omfattet af dansk lovgivning om social sikring ret til sygedagpenge, selv om de ikke har ophold her i landet, hvis de øvrige betingelser for ret til sygedagpenge i øvrigt er opfyldt. For barseldagpenge gælder, at retten til barseldagpenge er betinget af, at personen ved fraværsperiodens begyndelse har lovligt ophold her i landet eller efter forordning 883/2004/EF er omfattet af dansk lovgivning om social sikring.

Ret til optagelse i en dansk a-kasse er betinget af bopæl og ophold i Danmark. Ret til optagelse i en dansk a-kasse for personer med bopæl i Det Forenede Kongerige, og som arbejder i Danmark (grænsearbejdere) følger alene af EU-retten, hvor grænsearbejdere omfattes af beskæftigelseslandets arbejdsløshedsforsikring.

2.12.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med Det Forenede Kongeriges udtræden af EU gælder lovvalgsreglerne i forordning 883/2004/EF ikke for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der udfører beskæftigelse som grænsearbejdere med bopæl i en anden medlemsstat end Danmark og arbejde i Danmark, og for EU-/EØS-statsborgere, der bor i Det Forenede Kongerige og udfører beskæftigelse i Danmark. Disse personer vil derfor som udgangspunkt ikke være socialt sikrede i Danmark. Det betyder, at det ikke længere er muligt at få udbetalt f.eks. sygedagpenge i Det Forenede Kongerige for en person, der bor i Det Forenede Kongerige, men arbejder i Danmark. Ligeledes vil en statsborger i Det Forenede Kongerige, der bor i Tyskland og arbejder i Danmark, ikke længere i kraft af EU-retten være socialt sikret i Danmark.

For at sikre danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige, der arbejder som grænsearbejdere ved Det Forenede Kongeriges udtræden af EU ret til social sikring i form af sygedagpenge og barseldagpenge, foreslås det, at danske statsborgere og EU-/EØS-statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet har bopæl i Det Forenede Kongerige, og som udfører beskæftigelse i Danmark, skal have ret til at modtage ydelser efter lov om sygedagpenge og barselsloven under beskæftigelse i Danmark. Det samme gælder statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet udfører beskæftigelse i Danmark og bor i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land end Danmark. Det er således en betingelse, at personen senest på udtrædelsestidspunktet arbejder i Danmark, og at personen senest på dette tidspunkt har bopæl uden for Danmark.

Personer, der har bopæl og ophold i Danmark, kan efter nationale regler blive medlem af en dansk a-kasse, selv om de arbejder i Det Forenede Kongerige. Personer, der allerede er medlem af en dansk a-kasse, kan beholde medlemskabet uanset bopæl i Det Forenede Kongerige.

Som følge af, at reglerne i forordning 883/2004/EF ikke længere er gældende, vil grænsearbejdere, som har bopæl i Det Forenede Kongerige, efter udtrædelsestidspunktet ikke kunne få udbetalt danske arbejdsløshedsdagpenge under delvis ledighed i Danmark, selvom pågældende stiller sig til rådighed for det danske arbejdsmarked. Det gælder både for danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige, der er medlem af en dansk a-kasse.

Grænsearbejdere, der er medlem af en dansk a-kasse, mens pågældende udfører arbejde i Danmark, og som har bopæl i Det Forenede Kongerige, vil kunne få arbejdsløshedsdagpenge, hvis pågældende flytter til Danmark og stiller sig til rådighed for det danske arbejdsmarked. Det gælder både for danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige, der er medlem af en dansk a-kasse.

Hvis personen flytter til Danmark og anmoder om arbejdsløshedsdagpenge, kan a-kassen medregne bopælsperioder i Det Forenede Kongerige. Det gælder for danske statsborgere og EU-/EØS-statsborgere. For statsborgere i Det Forenede Kongerige gælder det for så vidt angår perioder til og med udtrædelsestidspunktet, jf. pkt. 2.2. Grænsearbejdere, der udfører beskæftigelse i Det Forenede Kongerige, og som har bopæl i Danmark, og som efter de hidtil gældende regler om lovvalg er forsikret i Det Forenede Kongerige, får mulighed for at melde sig ind i en dansk a-kasse, og vil ved ledighed have ret til danske dagpenge, hvis de almindelige betingelser herunder om bopæl og ophold i Danmark er opfyldt. Beskæftigelses- og forsikringsperioder i Det Forenede Kongerige kan medregnes for danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige, jf. pkt. 2.2.

På den baggrund er der ikke behov for tilpasninger til gældende regler om arbejdsløshedsdagpenge.

2.13. Serviceloven

2.13.1. Gældende ret

Serviceloven indeholder de overordnede regler om tilbud og ydelser på det sociale område.

Det fremgår af servicelovens § 2, stk. 1, at enhver, der opholder sig lovligt her i landet, har ret til hjælp efter loven. I vurderingen af, om en borger har lovligt ophold i Danmark i servicelovens forstand, lægges vægt på, om den pågældende har lovligt ophold efter reglerne i udlændingeloven.

En borger, der fraflytter Danmark, vil ikke længere anses for at have lovligt ophold her i landet i servicelovens forstand, og den pågældende vil derfor ikke længere have ret til at modtage hjælp efter serviceloven. Dog gælder, at borgere, der er socialt sikret i Danmark i henhold til forordning 883/2004/EF, ved flytning fra Danmark til et andet EU-/EØS-land, herunder Det Forenede Kongerige, har ret til at modtage kontantydelse efter dansk lovgivning og betalt af Danmark. Dette følger af forordningens artikel 21. Serviceloven indeholder på Børne- og Socialministeriets område en enkelt type hjælp, som for nuværende anses som en kontantydelse i forordningens forstand. Det drejer sig om servicelovens § 42 om hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste ved pasning i hjemmet af et barn under 18 år med funktionsnedsættelse eller indgribende lidelse. En borger, som i henhold til forordning 883/2004/EF er socialt sikret i Danmark, og som modtager hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42, vil kunne modtage denne hjælp efter

dansk lovgivning betalt af Danmark ved flytning fra Danmark til Det Forenede Kongerige. Endvidere vil en statsborger i Det Forenede Kongerige, som er socialt sikret i Danmark, og som har bosat sig i et andet EU-/EØS-land kunne modtage denne hjælp efter dansk lovgivning betalt af Danmark til sit bopælsland.

2.13.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er Børne- og Socialministeriets opfattelse, at der ikke er behov for lovændringer i serviceloven med henblik på at sikre fortsat ret til hjælp og støtte efter loven til herboende statsborgere i Det Forenede Kongerige efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU. Der henvises herved til, at lovforslagets § 5 viderefører opholdsretten, hvormed de i lovforslagets § 3 nævnte statsborgere i Det Forenede Kongerige bevarer deres opholdsret efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU. Den foreslåede ændring vil indebære, at herboende statsborgere i Det Forenede Kongerige fortsat har lovligt ophold i Danmark i servicelovens forstand, og at de dermed fortsat vil have ret til hjælp og støtte efter loven, såfremt betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt. Det bemærkes i øvrigt, at med vedtagelsen af nærværende lovforslag vil der ved vurderingen af, om en borger har lovligt ophold i Danmark i servicelovens forstand, skulle lægges vægt på, om borgeren enten har lovligt ophold efter udlændingeloven eller efter reglerne i dette lovforslag.

Det er endvidere regeringens ønske, at der for dansk socialt sikrede borgere bosat i Det Forenede Kongerige eller andre EU-/EØS-lande, der modtager ydelser efter dansk lovgivning, efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU uden en udtrædelsesaftale, skal ske en videreførelse af de rettigheder, som borgerne med rimelighed har indrettet deres liv efter at modtage, dog således at der for nogle ydelser, som Danmark ensidigt viderefører, skal gælde en tidsmæssig grænse for udstrækningen af den periode, hvori hjælpen fortsat kan modtages.

Ved Det Forenede Kongeriges udtræden af EU uden en udtrædelsesaftale ophører forordning 883/2004/EF med at have virkning for Det Forenede Kongerige. Herved vil borgere, der under Det Forenede Kongeriges medlemskab af EU har været socialt sikret i Danmark, og som er flyttet til Det Forenede Kongerige og har modtaget hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42 efter forordningens regler om modtagelse af kontantydelse ved flytning til et andet EU-/EØS-land, ikke længere kunne bevare retten til denne hjælp. De vil således fremadrettet alene have ret til sociale ydelser efter britisk lovgivning. Tilsvarende vil statsborgere i Det Forenede Kongerige, der forud for Det Forenede Kongeriges udtræden af EU har været socialt sikret i Danmark, men som har været bosiddende i et andet EU-/EØS-land, ikke længere kunne bevare hjælp efter servicelovens § 42.

Børne- og Socialministeriet vurderer imidlertid, at et pludseligt bortfald af hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42 ved Det Forenede Kongeriges udtræden af EU uden en udtrædelsesaftale for borgere bosat i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land, der hidtil har modtaget denne hjælp i henhold til forordning 883/2004/EF, vil have mærkbare konsekvenser for tilrettelæggelsen af pasningen af barnet med funktionsnedsættelse og for de berørte borgeres økonomiske situation.

Det foreslås på den baggrund, at borgere, der har været socialt sikret i Danmark i henhold til forordning 883/2004/EF forud for udtrædelsestidspunktet, og som inden dette tidspunkt har bosat sig i Det Forenede Kongerige og ved flytningen dertil har modtaget hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42 som følge af forordningens regler om ret til at modtage kontantydelse, bevarer retten til at modtage denne hjælp indtil den 1. januar 2020. Det foreslås endvidere, at tilsvarende skal gælde for stats-

borgere i Det Forenede Kongerige, der har været socialt sikret i Danmark inden udtrædelsestidspunktet, og som har bosat sig i et andet EU-/EØS-land.

Det indebærer, at de berørte borgere bevarer deres ret til at modtage hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42 indtil udgangen af 2019, hvorved de vil få en periode på ni måneder til at indrette sig på de ændrede omstændigheder som følge af Det Forenede Kongeriges udtræden af EU uden en udtrædelsesaftale. Dermed vil borgerne få en rimelig periode til at afklare deres rettigheder under den lovgivning, som de fremadrettet vil være omfattet af, og indrette deres livssituation, pasningen af barnet og deres økonomi herefter.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 21 og bemærkningerne dertil.

2.14. Dagtilbudsloven

2.14.1. Gældende ret

Det følger af § 2, stk. 2 dagtilbudsloven, at forældre med lovligt opholdssted i Danmark har ret til ydelser efter dagtilbudsloven. Det fremgår af lovens forarbejder, jf. Folketingstidende 2006-07, A, L 170 som fremsat, side 5814 ff., at i forbindelse med vurderingen af, om en person har lovligt opholdssted i Danmark, kan der lægges vægt på opholdets længde, folkeregisteradresse, hvorvidt personen har til hensigt at tage fast bopæl eller opholde sig midlertidigt i Danmark, opholdsgrundlaget samt barnets bedste.

Personer, der efter gældende EU-regler, herunder forordning 492/2011/EU og forordning 883/2004/EF, om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for EU, er omfattet af dansk lovgivning, er ligeledes berettiget til ydelser efter dagtilbudsloven.

Det er et krav for at opnå ydelser efter loven, at man opholder sig lovligt i Danmark. Dette gælder uanset nationalitet.

EU-/EØS-statsborgere, som er beskæftiget på tværs af grænserne inden for EU, har i medfør af forordning 492/2011/EU krav på de samme sociale fordele som indenlandske arbejdstagere. Efter EU-reglerne har EU-/EØS-statsborgere, der arbejder i Danmark, dermed ret til ydelser efter denne lov. Retten til ydelser udspringer ikke af bopæl, men af deres status som vandrende arbejdstagere. Derfor har vandrende arbejdstagere med beskæftigelse i Danmark ret til et dagtilbud, uanset om de har bopæl i Danmark eller ej.

Ydelser til vandrende arbejdstagere tildeles efter nationale regler, dvs. i forhold til tilbud efter reglerne i dagtilbudsloven. Personer, der er beskæftiget i Danmark, men har bopæl i et andet land, har dermed også ret til sociale fordele efter loven.

Ydelser efter dagtilbudsloven omfatter dag- fritids- og klubtilbud, der har et pædagogisk, pasningsmæssigt og socialt formål.

Kommunalbestyrelsen kan efter dagtilbudslovens § 86 beslutte at give forældre med børn i alderen 24 uger og indtil skolestart mulighed for at vælge et økonomisk tilskud til pasning af egne børn i stedet for en plads i et dagtilbud.

Dagtilbudslovens § 87, stk. 1, nr. 1-4, fastsætter fire betingelser, som forældre skal opfylde for at kunne modtage tilskud til pasning af egne børn, hvoraf nr. 1 og 4 efter gældende ret vil få betydning for retten til at modtaget tilskuddet for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der er bosat i Danmark, såfremt Det Forenede Kongerige forlader EU uden en udtrædelsesaftale. Den forælder, der ansøger om tilskuddet skal kunne dokumentere tilstrækkelige dansk kundskaber, så forælderen kan udvikle barnets dansksproglige kompetencer jf. dagtilbudslovens § 87, stk. 1, nr. 1. Endvidere er det et krav, at ansøgeren skal have opholdt sig her i landet i mindst 7 ud af de seneste 8 år, jf. § 87, stk. 1, nr. 4. Kravet om ophold, samt kravet om tilstrækkelige dansksproglige kompetencer, gælder dog ikke for personer, der er berettiget til ydelsen efter EU-retten, det vil blandt andet sige personer, som er berettigede til tilskuddet i medfør af forordning 492/2011/EU.

Tilskud til pasning af egne børn er efter EU-Domstolens praksis en familieydelse, der er omfattet forordning 883/2004/EF. Ydelsen er desuden en såkaldt social fordel i henhold til forordning 492/2011/EU. Dette betyder, at tilskuddet, der er en kontantydelse, som udgangspunkt er eksportabelt til andre EU-/EØS-lande.

Endvidere gælder der efter artikel 24, stk. 1, i EU-opholdsdirektivet et almindeligt ligebehandlingsprincip i forhold til unionsborgere omfattet af direktivet og disses familiemedlemmer. Hvis en EU-/EØS-statsborger som følge af EU-retten er berettiget til tilskud til pasning af egne børn, vil EU/EØS-statsborgerens familie-medlemmer, uanset nationalitet, ligeledes være berettiget til ydelsen.

2.14.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Personer, der er omfattet af lovforslagets § 3, og § 5, stk. 2, og dermed har lovligt ophold her i landet, har ret til ydelser efter dagtilbudsloven.

Det betyder, at der ikke er behov for lovændringer i forhold til dagtilbudslovens § 2 med henblik på at sikre fortsat ret til ydelser efter loven til herboende statsborgere fra Det Forenede Kongerige efter udtrædelsestidspunktet.

Imidlertid vil det være nødvendigt at fastsætte regler i forhold til optjeningsprincippet og kravet om tilstrækkelige dansk kundskaber, jf. dagtilbudslovens § 87, stk. 1 og 2.

Formålet med reglerne vil være at sikre, at statsborgere i Det Forenede Kongerige, der i dag har ophold i Danmark og derfor efter gældende regler har mulighed for at gøre brug af ydelser efter dagtilbudsloven også efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU, har ret til disse ydelser.

Med § 20 foreslås det, at personer, der er omfattet af § 3 og § 5, stk. 2, fortsat vil være omfattet af dagtilbudslovens § 87, stk. 2, vedr. undtagelse fra kravet om tilstrækkelige dansk kundskaber, samt kravet om ophold her i riget i 7 ud af de seneste 8 år jf. § 87, stk. 1 nr. 1 og 4, der er fastsat i denne bestemmelse.

Formålet med forslaget jf. § 20 i dette lovforslag er at sikre, at statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har bosat sig i Danmark inden udtrædelsestidspunktet, med en berettiget forventning om, at have ret til ydelser efter dansk lov, også fremover vil have ret til disse ydelser.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 20 og bemærkningerne dertil.

Det er regeringens ønske, at der for dansk socialsikrede borgere bosat i Det Forenede Kongerige eller andre EU-/EØS-lande, der modtager ydelser efter dansk lovgivning, efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU uden en udtrædelsesaftale skal ske en videreførelse af de rettigheder, som borgerne med rimelighed har indrettet deres liv efter at modtage, dog således at der for nogle ydelser, som Danmark ensidigt viderefører, skal gælde en tidsmæssig grænse for udstrækningen af den periode, hvori hjælpen fortsat kan modtages.

Ved Det Forenede Kongeriges udtræden af EU uden en udtrædelsesaftale ophører forordning 883/2004/EF med at have virkning for Det Forenede Kongerige. Herved vil borgere, der under Det Forenede Kongeriges medlemskab af EU, har været socialsikret i Danmark, og som er flyttet til Det Forenede Kongerige og har medtaget tilskud til pasning af egne børn efter dagtilbudslovens § 86 efter forordningens regler om medtagelse af kontantydelse ved flytning til et andet EU-/EØS-land, ikke længere kunne bevare dette tilskud. De vil således fremadrettet alene have ret til ydelser efter britisk lovgivning. Tilsvarende vil statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der forud for Det Forenede Kongeriges udtræden af EU har været socialsikret i Danmark, men som har været bosiddende i et andet EU-/EØS-land, ikke længere kunne bevare tilskud til pasning af egne børn efter dagtilbudslovens § 86.

Børne- og Socialministeriet vurderer imidlertid, at et pludseligt bortfald af tilskud til pasning af egne børn efter dagtilbudslovens § 86 ved Det Forenede Kongeriges udtræden af EU uden en udtrædelsesaftale for borgere bosat i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land, der hidtil har modtaget dette tilskud i henhold til ophører forordning 883/2004/EF, vil have mærkbare konsekvenser for de berørte borgeres økonomiske situation.

Det foreslås på den baggrund, at borgere, der har været socialsikret i Danmark i henhold til ophører forordning 883/2004/EF forud for udtrædelsestidspunktet, og som inden udtrædelsestidspunktet har bosat sig i Det Forenede Kongerige og ved flytningen dertil har medtaget tilskud til pasning af egne børn som følge af forordningens regler om ret til at modtage kontantydelse, bevarer dette tilskud indtil pasningsaftalen ophører, maksimalt et år efter aftalens indgåelse. Det foreslås endvidere, at det tilsvarende skal gælde for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har været indgået aftalen om tilskud til pasning af egne børn i Danmark inden udtrædelsestidspunktet, og som har bosat sig i et andet EU-/EØS-land.

Det indebærer, at de berørte borgere bevarer tilskuddet til pasning af egne børn indtil aftalen ophører, hvorved allerede indgåede aftaler ikke berøres af Det Forenede Kongeriges udtræden af EU.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 22 og bemærkningerne dertil.

2.15. Indgåelse af ægteskab

2.15.1. Gældende ret

Ægteskabsloven indeholder bl.a. bestemmelser om betingelserne for at indgå ægteskab i Danmark og om den prøvelse af ægteskabsbetingelserne, der foretages, inden et par kan indgå ægteskab i Danmark.

Det fremgår af § 11 a, stk. 1, i ægteskabsloven, at det er en betingelse for indgåelse af ægteskab, at begge parter har enten dansk indfødsret eller lovligt ophold i Danmark efter udlændingeloven. Lovligt ophold kan bl.a. hvile på ret til ophold efter EU-opholdsbekendtgørelsen.

Endvidere fremgår det af § 11 b, 1. pkt., i ægteskabsloven, at i tilfælde, hvor en part ikke har dansk indfødsret, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande eller opholdstilladelse efter en række bestemmelser i udlændingeloven, og hvor den anden part har indfødsret, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande eller opholdstilladelse efter de omhandlede bestemmelser i udlændingeloven, er det en betingelse for at indgå ægteskab, at parterne afgiver erklæring om at være bekendt med bestemmelserne i udlændingeloven om familiesammenføring på baggrund af ægteskab.

Bestemmelsen i § 11 b, 1. pkt., finder efter bestemmelsens 2. pkt. ikke anvendelse, når den herboende part enten er EU-/EØS-statsborger med opholdsret efter udlændingelovens § 6, jf. § 2, stk. 4, eller er schweizisk statsborger med opholdsret efter udlændingelovens § 6, jf. § 2, stk. 5.

Endelig fremgår det af § 13, stk. 1, i ægteskabsloven, at prøvelse af ægteskabsbetingelserne som udgangspunkt foretages af kommunalbestyrelsens formand, et magistratsmedlem eller en udvalgsformand (herefter kommunen). Efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven foretages prøvelsen af ægteskabsbetingelserne dog af Statsforvaltningen, hvis begge parter ikke har dansk statsborgerskab, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne. Ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne omfatter bl.a. ophold efter EU-opholdsbekendtgørelsen.

Det bemærkes, at ved den ændring af § 13, stk. 3, i ægteskabsloven, der er fremsat lovforslag om i Folketinget, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 138, som fremsat, side 1, vil Statsforvaltningens opgaver som prøvelsesmyndighed efter § 13, stk. 3, blive overført til Familieretshuset pr. 1. april 2019.

2.15.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som nævnt i pkt. 2.15.1 er enkelte af betingelserne for at indgå ægteskab i Danmark knyttet til regler om ophold i Danmark efter EU-reglerne.

Det foreslås, at der i loven som § 19 indsættes en bestemmelse, hvorefter § 11 a, stk. 1, § 11 b og § 13, stk. 3, i ægteskabsloven efter udtrædelsestidspunktet fortsat skal finde anvendelse for personer omfattet af lovforslagets § 3 og § 5, stk. 2, idet de stilles, som om de fortsat er EU-statsborgere. Formålet hermed er at sikre, at der efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU gælder samme regler om indgåelse af ægteskab for statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, der opholder sig i Danmark ved udtrædelsen, som efter gældende ret.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 19 og bemærkningerne dertil.

2.16. Sundhedsydelse og plejevederlag

2.16.1. Gældende ret

Alle personer, herunder EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige, som har bopæl i Danmark, har ret til sundhedslovens ydelser, jf. sundhedslovens § 7, stk. 1. Med bopæl i sundhedslovens forstand forstås tilmelding til Folkeregisteret, jf. sundhedslovens § 7, stk. 2.

Desuden har EU-/EØS-statsborgere, herunder statsborgere i Det Forenede Kongerige, der er dansk sygesikrede, det vil sige omfattet af offentlig dansk sygesikring, i henhold til forordning 883/2004/EF, fordi de f.eks. arbejder i Danmark uden at bo her i landet, ret til såvel sundhedslovens ydelser som sundhedsydelse i det EU-/EØS-land eller Schweiz, hvor de bor. Dette gælder også deres medforsikrede familiemedlemmer, om end der for grænsearbejderes familiemedlemmer er tale om en begrænset ret til sundhedsydelse i Danmark.

EU-/EØS-statsborgere, herunder statsborgere i Det Forenede Kongerige, som er offentligt sygesikrede i et andet EU-/EØS-land eller Schweiz i henhold til forordning 883/2004/EF, har efter artikel 19 i forordningen under midlertidigt ophold i Danmark ret til den sygehjælp, der fra en sundhedsfaglig vurdering bliver nødvendig under opholdet, idet der tages hensyn til ydelsernes art og opholdets forventede varighed. I Danmark omfatter sygehjælpen alle sundhedslovens ydelser, visse ydelser efter lov om social service og visse ydelser efter pensionslovgivningen.

På samme måde har EU-/EØS-statsborgere, herunder statsborgere i Det Forenede Kongerige, som er offentligt sygesikrede i Danmark, under midlertidigt ophold i et andet EU-/EØS-land eller Schweiz, ret til den sygehjælp, der fra en sundhedsfaglig vurdering bliver nødvendig under opholdet, idet der tages hensyn til ydelsernes art og opholdets forventede varighed. Sygehjælpen gives på samme vilkår, som til borgere i det pågældende land.

Efter artikel 20 i forordning 883/2004/EF kan en dansk sygesikret EU-/EØS-statsborger, herunder en statsborger i Det Forenede Kongerige, som rejser til et andet EU-/EØS-land eller Schweiz for at få en given behandling, søge om tilladelse fra regionen i Danmark til at få dækket udgifterne til behandlingen i udlandet. Borgeren har et retskrav på at få en sådan tilladelse i de tilfælde, hvor en behandling, der tilbydes i Danmark, ikke kan tilbydes rettidigt.

Endvidere har efterladte til en EU-/EØS-statsborger, herunder en statsborger i Det Forenede Kongerige, med bopæl i Danmark ret til begravelseshjælp i Danmark. Det gælder, selv om dødsfaldet er indtruffet i et andet EU-/EØS-land eller Schweiz. Begravelseshjælp efter en pensionist, der på dødstidspunktet var bosat i Danmark, men som modtog pension fra andet EU-/EØS-land eller Schweiz, skal søges efter lovgivningen i det land, som udbetaler pensionen.

Retten til sundhedsydelse efter forordning 883/2004/EF er nærmere beskrevet i Sundheds- og Ældreministeriets vejledning af 12. december 2016 om koordinering af sundhedsydelse og visse sociale ydelser for borgere, der rejser mellem EU-/EØS-landene og Schweiz.

Herudover fremgår det af de danske regler, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2011/24/EU om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelse (patientmobi-

litetsdirektivet), at herboende borgere og offentligt dansk sygesikrede EU-/EØS-statsborgere, herunder statsborgere i Det Forenede Kongerige, har ret til offentligt tilskud til sundhedsydelse, som de køber i et andet EU-/EØS-land.

Patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelse er nærmere beskrevet i Sundheds- og Ældreministeriets vejledning af 5. juli 2016 om grænseoverskridende sundhedsydelse i EU-/EØS-lande (regler i medfør af patientmobilitetsdirektivet).

I forhold til pasning af døende efter servicelovens § 119 kan der som hovedregel ikke udbetales plejevederlag til pleje af en døende i udlandet. EU-retten betyder dog, at der i nogle tilfælde er ret til plejevederlag ved pasning af en døende, der bor inden for EU, EØS og Schweiz. Hvis den døende bor inden for EU, EØS og Schweiz, og modtageren af plejevederlaget er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende og i medfør af forordning 883/2004/EF er omfattet af dansk lovgivning om social sikring, eller som pensionist har ret til sygeforsikring for dansk regning, vil fællesskabsrettens regler medføre, at plejevederlaget kan udbetales inden for EU, EØS og Schweiz.

2.16.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at EU-/EØS-statsborgere, der har bopæl i Det Forenede Kongerige, og statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres medforsikrede familiemedlemmer, der forud for udtrædelsestidspunktet har været omfattet af offentlig dansk sygesikring i henhold til forordning 883/2004/EF, fortsat skal bevare retten til sundhedsydelse i Danmark, som de forud for udtrædelsestidspunktet var berettiget til i medfør af forordningen.

Det er imidlertid Sundheds- og Ældreministeriets vurdering, at langt de fleste er bopælsregistrerede i Danmark og dermed omfattet af retten til sundhedslovens ydelse efter sundhedslovens § 7.

At bevare retten til sundhedsydelse efter forordningen indebærer, at EU-/EØS-statsborgere, der har bopæl i Det Forenede Kongerige, og statsborgere i Det Forenede Kongerige, der forud for udtrædelsestidspunktet har været omfattet af offentlig dansk sygesikring i henhold til forordning 883/2004/EF, fordi de f.eks. arbejder i Danmark uden at bo her i landet, vil bibeholde retten til sundhedsydelse i Danmark. Det samme gælder deres medforsikrede familiemedlemmer, medmindre der er tale om grænsearbejderes familiemedlemmer, som har en begrænset ret til sundhedsydelse under midlertidigt ophold i Danmark. Ved grænsearbejder forstås en person, som udøver lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed i et medlemsland, men som vender hjem til sin bopæl i et andet medlemsland mindst en gang om ugen.

Lovforslaget regulerer derimod ikke spørgsmålet om, hvorvidt EU-/EØS-statsborgere, der har bopæl i Det Forenede Kongerige, og statsborgere i Det Forenede Kongerige, der efter forordningen er omfattet af offentlig dansk sygesikring, f.eks. fordi de arbejder i Danmark men bor i et andet EU-/EØS-land eller Schweiz, også har ret til sundhedsydelse i bopælslandet. Endvidere regulerer lovforslaget heller ikke, om disse personer har ret til sundhedsydelse under et midlertidigt ophold i et andet EU-/EØS-land eller Schweiz end Danmark. Dette vil således bero på lovgivningen i det pågældende land. Det samme gælder deres medforsikrede familiemedlemmer.

Lovforslaget regulerer heller ikke spørgsmålet om retten til sundhedsydelse under et midlertidigt ophold i Danmark eller et andet EU-/EØS-land. Det betyder, at EU-/EØS-statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet har været sygesikrede i Det Forenede Kongerige, og statsborgere i Det Forenede Kongerige, som på udtrædelsestidspunktet har været offentligt sygesikrede i et andet EU-/EØS-land eller Schweiz i medfør af forordning 883/2004/EF, ikke vil have ret til nødvendig sygehjælp efter forordningen under midlertidigt ophold i Danmark. Disse borgere vil alene have ret til akut og fortsat sygebehandling efter sundhedslovens § 80.

Det foreslås samtidig, at EU-/EØS-statsborgere, der har bopæl i Det Forenede Kongerige, og statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres medforsikrede familiemedlemmer bør bevare de rettigheder, de har i medfør af patientmobilitetsdirektivet.

Det indebærer, at EU-/EØS-statsborgere, der har bopæl i Det Forenede Kongerige, og statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, som forud for udtrædelsestidspunktet har været offentligt dansk sygesikret efter forordning 883/2004/EF har ret til offentligt tilskud til sundhedsydelser, som de køber i et andet EU-/EØS-land. Om de har adgang til at købe sundhedsydelser i et andet EU-/EØS-land, vil dog afhænge af lovgivningen i det pågældende land.

Ved Det Forenede Kongeriges udtræden af EU uden en udtrædelsesaftale ophører forordning 883/2004/EF med at have virkning for Det Forenede Kongerige. Herved vil borgere, der modtager plejevederlag efter servicelovens § 119, ikke længere kunne bevare denne hjælp.

Sundheds- og Ældreministeriet vurderer imidlertid, at et pludseligt bortfald af plejevederlag til pasning af døende efter servicelovens § 119 ved Det Forenede Kongeriges udtræden af EU uden en udtrædelsesaftale for borgere bosat i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land, der hidtil har kunnet modtage denne hjælp i henhold til forordning 883/2004/EF, vil have mærkbare konsekvenser for tilrettelæggelsen af pasningen af den døende.

Det foreslås på den baggrund, at pasningsforhold, der er påbegyndt før udtrædelsestidspunktet kan fortsættes.

Det indebærer, at de berørte borgere får mulighed for at bevare deres hjælp til plejevederlag efter servicelovens § 119 indtil udløbet af pasningsordningen.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 24 og bemærkningerne dertil.

2.17. Ret til uddannelsesstøtte efter SU-loven

2.17.1. Gældende ret

EU-/EØS-statsborgeres ret til uddannelsesstøtte er reguleret i EU-opholdsdirektivets artikel 24, stk. 2, hvor efter fremgår, at værtsmedlemsstaten ikke er forpligtet til at tillægge ret til sociale ydelser i de første tre måneder af et ophold eller eventuelt længere periode, der er omhandlet i direktivets artikel 14, stk. 4, litra b), eller til, forud for erhvervelse af ret til tidsubegrænset ophold, at yde studiestøtte, herunder støtte til erhvervsuddannelse, i form af stipendier eller lån, til andre personer end arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og personer, der har bevaret denne status, samt deres familiemedlemmer.

SU-loven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1037 af 30. august 2017, regulerer uddannelsessøgendes adgang til statens uddannelsesstøtte (SU) til uddannelse i Danmark og udlandet indtil kandidatgrad og til ph.d.-studium indtil opnåelse af kandidatgrad, jf. SU-lovens § 1, stk. 1.

Det fremgår af § 2 b i SU-loven, at SU til uddannelse i Danmark gives til uddannelsessøgende, der opfylder betingelserne i SU-lovens §§ 2 og 2 a. SU-berettigelse forudsætter derudover, at uddannelsessøgende 1) er danske statsborgere, 2) er EU-/EØS-statsborgere og efter EU-retten kan betragtes som arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende i Danmark, 3) er EU-/EØS-statsborgere og umiddelbart før ansøgningstidspunktet har haft sammenhængende ophold i Danmark i mindst 5 år, 4) er udenlandske statsborgere og i familie med en EU-/EØS-statsborger som nævnt under nr. 2 og 3 eller 5) er udenlandske statsborgere og har tilhørsforhold til Danmark. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om betingelserne i stk. 1, nr. 2-5, jf. SU-lovens § 2 b, stk. 2.

Det fremgår videre af SU-lovens § 2 c, stk. 1, at SU til uddannelse i udlandet gives til uddannelsessøgende, der er omfattet af en af betingelserne i § 2 b, stk. 1, nr. 1-4, og som har en særlig tilknytning til Danmark. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilknytningskravet i stk. 1, jf. SU-lovens § 2 c, stk. 2.

Nærmere bestemmelser om EU-/EØS-statsborgeres adgang til SU i henhold til EU-retten fremgår af bekendtgørelse nr. 1515 af 13. december 2017 om statens uddannelsesstøtte (SU-bekendtgørelsen). SU-bekendtgørelsen fastsætter de nærmere kriterier for, hvornår EU-/EØS-statsborgere og disses familiemedlemmer efter EU-retten har ret til ligestilling med danske statsborgere i relation til adgang til SU til henholdsvis uddannelse i Danmark og uddannelse i udlandet, herunder regler for EU-/EØS-statsborgere med status som vandrende arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende, og EU-/EØS-statsborgere med 5 års sammenhængende ophold i Danmark og derved ret til tidsubegrænset ophold. I relation til familiemedlemmer til EU-/EØS-statsborgere og deres mulighed for ligestilling med danske statsborgere, så omfatter SU-bekendtgørelsens regler om ret til ligestilling med danske statsborgere i henhold til EU-retten EU-/EØS-statsborgerens ægtefælle eller registreret partner, direkte efterkommere og slægtninge i opstigende linje.

SU-bekendtgørelsen indeholder derudover bl.a. regler om alle udenlandske statsborgeres, herunder tredjelandsborgeres, adgang til SU til uddannelse i Danmark. Tredjelandsborgere har ikke ret til SU til uddannelse i udlandet, med mindre de i henhold til EU-retten afleder retten hertil fra en EU-/EØS-statsborger.

2.17.2. Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Fra udtrædelsestidspunktet er statsborgere fra Det Forenede Kongerige ikke længere EU-/EØS-statsborgere, og de vil derfor ikke kunne støtte ret på SU-lovens og SU-bekendtgørelsens regler om EU-/EØS-statsborgeres adgang til SU til uddannelse i Danmark og udlandet i henhold til EU-retten, med mindre de efter udtrædelsestidspunktet kan aflede retten til SU fra en EU-/EØS-statsborger.

Uddannelses- og Forskningsministeriet finder, at der er et særligt hensyn at tage til statsborgere fra Det Forenede Kongerige, som før udtrædelsestidspunktet har etableret sig i Danmark i henhold til EU-regler, statsborgere fra Det Forenede Kongerige, som er grænsearbejdere i Danmark på udtrædelsestidspunktet, og disses familiemedlemmer. For at afbøde konsekvenserne af, at disse personer fra udtrædelsestidspunktet ikke længere kan støtte ret på ovenstående regler om EU-/EØS-statsborgeres ret til SU i henhold til EU-

retten, vil lovforslaget indebære, at gældende rettigheder i henhold til EU-retten i forhold til SU til uddannelse i Danmark og udlandet videreføres for disse personer. Lovforslaget vil endvidere indebære, at de statsborgere fra Det Forenede Kongerige, som på udtrædelsestidspunktet modtager SU efter SU-lovens og SU-bekendtgørelsens regler for EU-/EØS-statsborgere til uddannelse i udlandet, fortsat vil kunne modtage SU til den uddannelse, som de er godkendt som støtteberettigede til i henhold til EU-retten.

2.18. Ret til støtte efter lov om statens voksenuddannelsesstøtte

2.18.1. Gældende ret

EU-opholdsdirektivets regler om EU-/EØS-statsborgeres adgang til studiestøtte er endvidere implementeret i lov om statens voksenuddannelsesstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 480 af 14. maj 2018 (SVU-loven). SVU-loven regulerer adgangen til statens voksenuddannelsesstøtte (SVU) til beskæftigede, der er fyldt 25 år, men som endnu ikke har nået folkepensionsalderen. Der kan bl.a. gives SVU til en række uddannelser på folkeskoleniveau og gymnasial uddannelse, herunder 1) forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, 2) almen voksenuddannelse, 3) gymnasial uddannelse og 4) anden uddannelse på tilsvarende niveau, efter de nævnte nr. 1-3. Dette fremgår af § 4 i SVU-loven.

Det er bl.a. en betingelse for adgang til SVU, at den uddannelsessøgende er tilmeldt folkeregisteret i Danmark, er dansk statsborger, tilhører det danske mindretal i Sydslesvig eller i henhold til international overenskomst har ret til SVU på lige fod med danske statsborgere, jf. SVU-lovens § 2, stk. 1, nr. 5. I relation til adgangen til SVU betyder det, at en EU-/EØS-statsborger med status som vandrende arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende har adgang til SVU på lige fod med danske statsborgere.

2.18.2. Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Fra udtrædelsestidspunktet er statsborgere fra Det Forenede Kongerige ikke længere EU-/EØS-statsborgere, og de vil derfor ikke kunne støtte ret på SVU-lovens regler om EU-/EØS-statsborgeres adgang til SVU i henhold til EU-retten, med mindre de i henhold til EU-retten afleder retten hertil fra en EU-/EØS-statsborger. Statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der efter udtrædelsestidspunktet har folkeregisteradresse i Danmark vil dog fortsat have adgang til SVU, hvorimod statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der er grænsearbejdere i Danmark med bopæl i et andet EU-/EØS-land ikke vil have adgang til SVU efter udtrædelsestidspunktet.

Uddannelses- og Forskningsministeriet finder, at der er et særligt hensyn at tage til statsborgere fra Det Forenede Kongerige, som indtil udtrædelsestidspunktet er grænsearbejdere i Danmark og disses familiedlemmer. For at afbøde konsekvenserne af, at disse personer fra udtrædelsestidspunktet ikke længere kan støtte ret på ovenstående regler om EU-/EØS-statsborgeres ret til SVU i henhold til EU-retten, vil lovforslaget indebære, at gældende rettigheder i henhold til EU-retten i forhold til SVU videreføres for disse personer.

2.19. Ret til støtte efter lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser

2.19.1. Gældende ret

EU-/EØS-statsborgere kan under visse betingelser blive ligestillet med danske statsborgere i relation til adgangen til specialpædagogisk støtte (SPS) i forbindelse med videregående uddannelse. SPS er støtte, som gives til studerende i videregående uddannelse med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, som har behov for støtte for at kunne gennemføre uddannelsen i lighed med andre uddannelsessøgende. Adgangen til SPS reguleres i lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 748 af 16. maj 2015 (SPS-loven).

Det fremgår af SPS-loven, at det bl.a. er en betingelse for adgang til SPS, at den studerende er dansk statsborger, efter international overenskomst har ret til støtte på lige fod med danske statsborgere eller i støttemæssig henseende ved uddannelser i Danmark ligestilles med danske statsborgere efter uddannelses- og forskningsministerens bestemmelse, jf. SPS-lovens § 2, stk. 1, nr. 3. Der kan endvidere gives SPS til uddannelse i udlandet til studerende, som har en særlig tilknytning til Danmark, jf. SPS-lovens 2, stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilknytningskravet, jf. SPS-lovens § 2, stk. 4.

Det fremgår af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 819 af 2. juni 2007 om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelse (SPS-bekendtgørelsen), at der kan ydes SPS til studerende med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, der er danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere eller som opfylder særlige betingelser, svarende til betingelserne i SU-bekendtgørelsens kapitel 20 om uddannelse i udlandet. Statsborgere fra et land uden for EU-/EØS har alene ret til SPS, hvis de i henhold til SU-reglerne har ret til ligestilling med danske statsborgere.

2.19.2. Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Fra udtrædelsestidspunktet er statsborgere fra Det Forenede Kongerige ikke længere EU-/EØS-statsborgere, og de vil derfor ikke kunne støtte ret på SPS-lovens og SPS-bekendtgørelsens regler om EU-/EØS-statsborgeres adgang til SPS til uddannelse i Danmark og udlandet i henhold til EU-retten. De vil herafter alene have ret til SPS i det omfang, de i henhold til SU-reglerne har ret til ligestilling med danske statsborgere på baggrund af de regler, der gælder for alle statsborgere, herunder tredjelandsborgere.

Uddannelses- og Forskningsministeriet finder, at der er et særligt hensyn at tage til statsborgere fra Det Forenede Kongerige, som før udtrædelsestidspunktet har etableret sig i Danmark i henhold til EU-regler, statsborgere fra Det Forenede Kongerige, som er grænsearbejdere i Danmark på udtrædelsestidspunktet, og disses familiemedlemmer. For at afbøde konsekvenserne af, at disse personer fra udtrædelsestidspunktet ikke længere kan støtte ret på ovenstående regler om EU-/EØS-statsborgeres ret til SPS i henhold til EU-retten, vil lovforslaget indebære, at gældende rettigheder i henhold til EU-retten i forhold til SPS til uddannelse i Danmark og udlandet videreføres for disse personer. Lovforslaget vil endvidere indebære, at de statsborgere fra Det Forenede Kongerige, som på udtrædelsestidspunktet modtager SPS efter SPS-lovens og SPS-bekendtgørelsens regler for EU-/EØS-statsborgere til uddannelse i udlandet, fortsat vil kunne modtage SPS til den uddannelse, som de er godkendt som støtteberettigede til i henhold til EU-retten.

2.20. Anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer med henblik på adgang til udøvelse af visse lovregulerede erhverv

2.20.1. Gældende ret

EU-/EØS-statsborgeres ret til anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer med henblik på adgang til udøvelse af visse lovregulerede erhverv i et andet EU-land er reguleret i anerkendelsesdirektivet. Direktivet gælder i Danmark endvidere for statsborgere i EØS-lande, andre lande, som EU har indgået en aftale med om anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer (pt. Schweiz), og for EU-/EØS-statsborgeres familiedlemmer, som opfylder kravene i opholdsdirektivet (herefter visse familiemedlemmer).

Anerkendelsesdirektivet er implementeret i dansk ret i anerkendelsesloven samt i konkret lovgivning inden for de enkelte lovregulerede erhverv.

Anerkendelsesloven og lovgivningen inden for de enkelte lovregulerede erhverv indeholder regler og procedurer for anerkendelse af visse uddannelses- og erhvervmæssige kvalifikationer med henblik på varigt at udøve et lovreguleret erhverv i Danmark. Lovgivningen, som implementerer direktivet, indeholder bl.a. særlige regler om automatisk anerkendelse på baggrund af EU-mindstekrav til uddannelsen inden for visse lovregulerede erhverv. Det gælder læge, sygeplejerske, tandlæge, jordemoder, dyrlæge, farmaceut og arkitekt.

Varig udøvelse af et lovreguleret erhverv i Danmark betyder, at en person er lovligt etableret her i landet med henblik på fast at udøve det lovregulerede erhverv som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende efter EU-retten.

2.20.2. Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Fra udtrædelsestidspunktet er statsborgere fra Det Forenede Kongerige ikke længere EU-/EØS-statsborgere, og de vil derfor ikke kunne støtte ret på anerkendelsesdirektivet og de nationale regler, som implementerer direktivet. Det samme gælder for danske statsborgere og alle EU-/EØS-statsborgere og visse familiemedlemmer til EU-/EØS-statsborgere, som har opnået erhvervmæssige kvalifikationer i Det Forenede Kongerige. Statsborgere fra Det Forenede Kongerige, EU-/EØS-statsborgere og visse familiemedlemmer til EU-/EØS-statsborgere med erhvervmæssige kvalifikationer fra Det Forenede Kongerige vil herefter have ret til anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer fra tredjelande efter de danske regler for det enkelte erhverv.

Uddannelses- og Forskningsministeriet finder, at der er et særligt hensyn at tage til statsborgere fra Det Forenede Kongerige og visse familiemedlemmer til statsborgere fra Det Forenede Kongerige, som før udtrædelsestidspunktet har taget ophold i Danmark i henhold til EU-rettens regler om fri bevægelighed, og som fortsat udøver denne ret, og som har opnået erhvervmæssige kvalifikationer i Det Forenede Kongerige før Det Forenede Kongeriges udtræden af EU.

Ministeriet finder endvidere, at der er et særligt hensyn at tage til fuldt kvalificerede borgere uanset statsborgerskab, som før udtrædelsestidspunktet, på baggrund af anerkendte kvalifikationer fra Det Forenede Kongerige, allerede har opnået ret til varigt at udøve et lovreguleret erhverv i Danmark. Lovforslaget vil derfor indebære, at gældende rettigheder, som allerede er opnået i henhold til EU-retten, herunder retten

til varigt at udøve et lovreguleret erhverv i Danmark videreføres. Udøvelsen af erhvervet vil skulle ske på samme vilkår, som gælder for personer med tilsvarende danske erhvervsmæssige kvalifikationer.

Bestemmelserne afgrænses således, at gældende rettigheder i henhold til EU-retten vedrørende anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer vil blive videreført for kvalifikationer, som er opnået i Det Forenede Kongerige før udtrædelsestidspunktet. Retten til anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer i henhold til anerkendelsesdirektivet, som først er opnået efter udtrædelsestidspunktet, vil ikke blive videreført, medmindre betingelserne i anerkendelsesdirektivets artikel 3, stk. 3, er opfyldt.

Med bestemmelserne afgrænses loven endvidere til alene at omfatte lovregulerede erhverv, som i Danmark er omfattet af anerkendelsesdirektivet. Andre lovregulerede erhverv, som er sektoralt reguleret på EU-niveau, er således ikke omfattet af dette lovforslags anvendelsesområde. Erhverv, der ikke er omfattet af anerkendelsesdirektivet, er f.eks. erhverv som advokat i henhold til Rådets direktiv 77/249/EØF af 22. marts 1977 om lettelse med henblik på den faktiske gennemførelse af advokaters fri udveksling af tjenesteydelser og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/5/EF af 16. februar 1998 om lettelse af adgangen til varig udøvelse af advokaterhvervet i en anden medlemsstat end den, hvor beskikkelsen er opnået, erhverv som statsautoriseret revisor i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF af 17. maj 2006 om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber, om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 84/253/EØF, erhverv med forsikringsformidling i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/97 af 20. januar 2016 om forsikringsdistribution, en række maritime erhverv, der er omfattet af særlige EU-direktiver og internationale konventioner m.v. Specifikt for advokaterhvervet gælder det dog, at der søges om den danske nationale beskikkelse og den beskyttede advokattitel efter reglerne i anerkendelsesdirektivet, hvorfor reglerne i denne lov foreslås at gælde for personer, der i overgangsperioden søger om den danske advokattitel og den danske advokatbeskikkelse. Med bestemmelsen fastsættes endvidere, at loven vil finde anvendelse i forbindelse med den faste etablering, dvs. retten til varigt at udøve et lovreguleret erhverv på baggrund af anerkendte erhvervsmæssige kvalifikationer fra Det Forenede Kongerige.

Endelig vil lovforslaget indebære, at de personer, som før udtrædelsestidspunktet er påbegyndt midlertidig levering af en tjenesteydelse i Danmark på baggrund af erhvervsmæssige kvalifikationer fra Det Forenede Kongerige i henhold til anerkendelsesdirektivets regler herom, vil kunne afslutte leveringen af den påbegyndte tjenesteydelse. Retten til at påbegynde levering af en midlertidig og lejlighedsvis tjenesteydelse i Danmark på baggrund af erhvervsmæssige kvalifikationer fra Det Forenede Kongerige vil bortfalde fra udtrædelsestidspunktet, med mindre andet konkret er fastsat i reglerne for det enkelte lovregulerede erhverv.

2.21. Rettigheder vedrørende uddannelse under Uddannelses- og Forskningsministeriet

2.21.1. Gældende ret

Regler om, hvornår EU-/EØS-statsborgere, der er optaget på en videregående uddannelse under Uddannelses- og Forskningsministeriet, bl.a. kan udløse aktivitetsbestemte tilskud på lige fod med danske statsborgere i henhold til EU-retten, og hvornår de skal opkræves deltagerbetaling, er for de enkelte uddannelses-

områder reguleret i henholdsvis universitetsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 172 af 27. februar 2018, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, jf. lovbekendtgørelse nr. 59 af 26. januar 2015, lov om åben uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 814 af 21. juni 2018, lov om medie- og journalisthøjskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 154 af 27. februar 2018, lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 152 af 27. februar 2018, lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 153 af 27. februar 2018 og lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 164 af 27. februar 2018 samt i bekendtgørelser udstedt i medfør af de nævnte love. EU-/EØS-statsborgere udløser bl.a. aktivitetsbestemte tilskud til videregående uddannelse under Uddannelses- og Forskningsministeriet, når de i henhold til EU-retten har krav på ligestilling med danske statsborgere.

2.21.2. Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Fra udtrædelsestidspunktet er statsborgere fra Det Forenede Kongerige ikke længere EU-/EØS-statsborgere, og de vil derfor fra denne dato ikke kunne støtte ret på den ovenfor nævnte regulering vedrørende aktivitetsbestemte tilskud m.v. for EU-/EØS-statsborgere, som i henhold til EU-retten har krav på ligestilling med danske statsborgere. De vil herefter alene kunne udløse aktivitetsbestemte tilskud på baggrund af de regler, der gælder for alle statsborgere, herunder tredjelandsborgere.

Uddannelses- og Forskningsministeriet finder, at der er et særligt hensyn at tage til statsborgere fra Det Forenede Kongerige, som før udtrædelsestidspunktet har etableret sig i Danmark i henhold til EU-regler, statsborgere fra Det Forenede Kongerige, som er grænsearbejdere i Danmark på udtrædelsestidspunktet, og disses familiemedlemmer. For at afbøde konsekvenserne af, at disse personer fra udtrædelsestidspunktet ikke længere kan støtte ret på ovenstående regler om bl.a. aktivitetsbestemte tilskud for EU-/EØS-statsborgere, vil lovforslaget indebære, at gældende rettigheder i henhold til EU-retten i forhold til aktivitetsbestemte tilskud m.v. til videregående uddannelse under Uddannelses- og Forskningsministeriet videreføres for disse personer.

2.22. Rettigheder vedrørende undervisning

2.22.1. Gældende ret

2.22.1.1. Aktivitetsbestemte statstilskud

Staten yder til uddannelsesinstitutionerne en række aktivitetsbestemte statstilskud opgjort på grundlag af aktiviteten opgjort i årselever på den pågældende uddannelse.

Regler om finansiering af erhvervsuddannelser følger af § 15, stk. 5-7, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1269 af 29. november 2017, som ændret ved lov nr. 745 af 8. juni 2018, lov nr. 1518 af 18. december 2018 og lov nr. 1736 af 27. december 2018, og § 19, stk. 2-4, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 282 af 18. april 2018, som ændret ved lov nr. 1692 af 26. december 2017, lov nr. 745 af 8. juni 2018, lov nr. 1736 af 27. december 2018, lov nr. 1737 af 27. december 2018 og lov nr. 1701 af 27. december 2018, som regulerer i hvilke tilfælde udenlandske elever på erhvervsuddannelser kan indgå i beregningen af en række aktivitetsbestemte statslige tilskud til uddannelsesinstitutionerne.

Udenlandske elever på erhvervsuddannelser kan efter disse regler indgå i beregningen af tilskud, hvis de bl.a. efter EU-retten, EØS-aftalen eller andre internationale aftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske statsborgere, og at udbud af erhvervsuddannelser til andre udenlandske elever end dem, der er nævnt ovenfor, og dermed indgår i beregningen af tilskud til uddannelsesinstitutionen, skal ske som indtægtsdækket virksomhed.

Reglerne om finansiering af kombineret ungdomsuddannelse følger af § 20 i lov om kombineret ungdomsuddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 779 af 15. juni 2015, som ændret ved lov nr. 745 af 8. juni 2018, som regulerer i hvilke tilfælde udenlandske elever på kombineret ungdomsuddannelse kan indgå i beregningen af aktivitetsbestemte statslige tilskud til uddannelsesinstitutionerne efter § 17 i lov om kombineret ungdomsuddannelse.

Udenlandske elever på kombineret ungdomsuddannelse kan efter disse regler indgå i beregningen af tilskud, hvis de bl.a. efter EU-retten, EØS-aftalen eller andre internationale aftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske statsborgere, og at udbud af kombineret ungdomsuddannelse til andre udenlandske elever end dem, der er nævnt i bestemmelsen, og dermed indgår i beregningen af tilskud til uddannelsesinstitutionen, skal ske som indtægtsdækket virksomhed.

Reglerne om finansiering af friskoler og private grundskoler følger af § 10, stk. 1, i lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1111 af 30. august 2018, som ændret ved lov nr. 397 af 2. maj 2018, lov nr. 745 af 8. juni 2018 og lov nr. 1736 af 27. december 2018, og § 7, stk. 2, nr. 5, i bekendtgørelse nr. 1833 af 18. december 2015 om tilskud til friskoler og private grundskoler m.v., som regulerer i hvilke tilfælde udenlandske elever på friskoler og private grundskoler kan indgå i beregningen af aktivitetsbestemte statslige tilskud til uddannelsesinstitutionerne.

Udenlandske elever på en friskole eller privat grundskole kan efter disse regler indgå i opgørelsen over tilskudsudløsende årselev, hvis forældremyndighedens indehavere eller en af forældremyndighedens indehavere bor i Danmark eller er dansk statsborger eller har haft opholdstilladelse i Danmark i mere end 5 år. Dette gælder dog ikke, hvis de bl.a. i medfør af EU-retten eller EØS-aftalen er berettiget til at indgå i opgørelsen.

Reglerne om finansiering af efterskoler og frie fagskoler følger af bestemmelserne i kapitel 3 i lov om efterskoler og frie fagskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 94 af 8. februar 2018, som ændret ved lov nr. 745 af 8. juni 2018 og lov nr. 1736 af 27. december 2018. Reglerne om, i hvilke tilfælde udenlandske elever på efterskoler og frie fagskoler kan indgå i beregningen af aktivitetsbestemt statslige tilskud til uddannelsesinstitutionerne, følger af § 16, stk. 2 og 3, i lov om efterskoler og frie fagskoler, og § 14, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 284 af 27. marts 2017 om tilskud m.v. til efterskoler og frie fagskoler, som ændret ved bekendtgørelse nr. 133 af 6. februar 2019.

Udenlandske elever på efterskoler og frie fagskoler sidestilles efter disse regler med danske statsborgere, hvis den pågældende udenlandske elev bl.a. er statsborger i et andet EU-/EØS-land, hvis eleven har lønnet beskæftigelse eller selvstændig erhvervsvirksomhed i Danmark, eller eleven i øvrigt er omfattet af Rådets forordning nr. 1612/68/EØF af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed indenfor Fællesskabet (forordning 1612/68/EØF), eller forsørges af en forælder, der er statsborger i et andet EU-/EØS-land,

hvis eleven har lønnet beskæftigelse eller selvstændig erhvervsvirksomhed i Danmark, eller eleven i øvrigt er omfattet af forordning 1612/68/EØF.

Reglerne om indkomstbestemt statslig elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen for deltagelse i kurser på efterskoler, herunder om i hvilke tilfælde udenlandske elever på efterskoler og frie fagskoler kan være berettigede til at få nedsat elevbetalingen følger af § 30, stk. 1 og 2, i lov om efterskoler og frie fagskoler og § 1, stk. 1 og 2, i bekendtgørelse om statslig elevstøtte til elever på efterskoler.

Der kan efter disse regler til udenlandske elever på efterskoler ydes statslig elevstøtte, hvis bl.a. eleven eller elevens forældre, hvis eleven er under 19 år ved kursets begyndelse, har haft ubrudt og lovligt ophold i Danmark i mindst 2 år op til kursets begyndelse, eller hvis eleven forsørges af en forælder, der er statsborger i et andet EU- eller EØS-land, hvis den pågældende forælder har lønnet beskæftigelse eller selvstændig erhvervsvirksomhed i Danmark, eller eleven i øvrigt er omfattet af forordning 1612/68/EØF. I de tilfælde, hvor den udenlandske elev ikke opfylder en af betingelserne herfor, men hvor en eller begge af elevens forældre har eller tidligere har haft dansk statsborgerskab, godkender skolen, at der ydes grundstøttebetøb.

Statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der har udøvet deres opholdsret i Danmark i overensstemmelse med EU-opholdsbekendtgørelsen, og deres familiemedlemmer, har således hidtil været omfattet af de bestemmelser, som gælder for statsborgere i et andet EU-land, dvs. kunnet indgå i beregningen af de nævnte statstilskud m.v. på ovennævnte uddannelsesinstitutioner.

2.22.1.2. Rettigheder vedrørende skolepraktikydelse m.v. for elever i erhvervsuddannelser og tilskud m.v. i henhold til lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag

Det følger af § 66 k, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser, at det med hensyn til udenlandske elever er en betingelse for at opnå ret til skolepraktikydelse efter samme bestemmelses stk. 1, refusion af lønudgifter m.v. efter bestemmelsens stk. 2 og tilskud til virksomheder, som indgår uddannelsesaftale med en elev, der uforskyldt har mistet en uddannelsesaftale, efter bestemmelsens stk. 3, at eleven opfylder de betingelser, der er nævnt i lovens § 19, stk. 2 og 3, og i § 15, stk. 5 og 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Efter § 67 a, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser gælder disse betingelser tilsvarende i forhold til udenlandske elevers mulighed for at udløse ret til tilskud til delvis dækning af de faglige udvalgs udgifter til svendepøver samt opnå økonomisk støtte til værktøj, værnemidler, befordring og lignende, i det omfang elever med en uddannelsesaftale i det relevante hovedforløb er berettiget til at modtage sådanne ydelser fra arbejdsgiveren til uddannelser efter kapitlerne 7 a og 7 b i lov om erhvervsuddannelser.

§ 66 k, stk. 4, og § 67 a, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser skaber sammenhæng mellem retten til elevhenførbare ydelser fra Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 811 af 20. juni 2018, som ændret ved lov nr. 1693 af 26. december 2017, lov nr. 745 af 8. juni 2018, lov nr. 1737 af 27. december 2018 og lov nr. 1701 af 27. december 2018, og de omtalte generelle bestemmelser om udløsning af statstilskud for deltagelse i erhvervsuddannelse, jf. § 19, stk. 2 og 3, i lov om erhvervsuddannelser og i § 15, stk. 5 og 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Såfremt en udenlandsk elev efter erhvervsuddannelsesloven og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse ikke kan udløse statstilskud til institu-

tionen, opnår eleven således heller ikke selv ret til ydelser og kan ikke udløse ret for arbejdsgiveren eller det faglige udvalg til ydelser efter erhvervsuddannelsesloven.

Det følger af § 17 b, 1. pkt., i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, at det med hensyn til udenlandske elever er en betingelse for at opnå lønrefusion efter lovens kapitel 2, refusion af udgifter til elevers ophold på kostafdelinger efter kapitel 2 a, tilskud til befordringsudgifter efter kapitel 3, mobilitetsfremmende ydelser efter kapitel 4 og præmie og bonus efter kapitel 5 b, at eleven opfylder de betingelser, der er nævnt i § 19, stk. 2 og 3, i lov om erhvervsuddannelser og § 15, stk. 5 og 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Tilskud m.v. efter lovens kapitel 2, 2 a, 3, 4 og 5 b kan opnås af arbejdsgivere, mens elever, faglige udvalg m.fl. kan modtage ydelser efter kapitel 4.

Det følger af § 17 b, 2. pkt., i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, at det med hensyn til udenlandske elever er en betingelse for at indgå i opgørelsen af praktikårselever og bonus efter kapitel 5 c og 5 d, at eleven opfylder de betingelser, der er nævnt i § 19, stk. 2 og 3, i lov om erhvervsuddannelser og § 15, stk. 5 og 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Opgørelsen af praktikårselever og bonus efter lovens kapitel 5 c og 5 d er en del af det praktikpladsafhængige AUB-bidrag, som vedrører udbetalinger til og opkrævninger hos arbejdsgivere.

Statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der har udøvet deres opholdsret i Danmark i overensstemmelse med EU-opholdsbekendtgørelsen, og deres familiemedlemmer, har således hidtil været omfattet af de bestemmelser, som gælder for statsborgere i et andet EU-land, dvs. kunnet indgå i beregningen af de nævnte statstilskud m.v. på ovennævnte uddannelsesinstitutioner og dermed udløse skolepraktikydelser m.v. for elever i erhvervsuddannelser og tilskud m.v. i henhold til lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag.

2.22.1.3. Ret til modersmålsundervisning

Det følger af § 5, stk. 6, i folkeskoleloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1510 af 14. december 2017, som ændret ved lov nr. 1746 af 27. december 2016, lov nr. 397 af 2. maj 2018, lov nr. 554 af 29. maj 2018, lov nr. 745 af 8. juni 2018, lov nr. 1323 af 27. november 2018, lov nr. 1541 af 18. december 2018 og lov nr. 1736 af 27. december 2018, at der i fornødent omfang gives undervisning i dansk som andetsprog til tosprogede børn i grundskolen. Undervisningsministeren fastsætter regler om undervisning i dansk som andetsprog til tosprogede børn og om modersmålsundervisning af børn fra medlemsstater i Den Europæiske Union, fra lande, som er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, samt fra Færøerne og Grønland. Undervisningsministeren kan fravige stk. 1-3, §§ 7 og 7 a, § 13, stk. 3, § 14, og § 14 b, stk. 2, 1. pkt., i forbindelse med fastsættelse af regler om undervisning i dansk som andetsprog og modersmålsundervisning.

Bemyndigelsen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 689 af 20. juni 2014 om folkeskolens modersmålsundervisning. Bekendtgørelsen gennemfører Rådets direktiv 77/486/EØF af 25. juli 1977 om skolegang for børn af migrantarbejdstagere (direktiv 77/486/EØF).

2.22.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som følge af Det Forenede Kongeriges udtræden af EU mister statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer deres ret til ophold i Danmark efter EU-reglerne, herunder ret til tidsubegrænset ophold.

Med lovforslagets §§ 3 og 9 foreslås det, at for statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet udøver deres ret til fri bevægelighed i Danmark i overensstemmelse med EU-opholdsbekendtgørelsen, samt disses familiemedlemmer, finder reglerne i EU-opholdsbekendtgørelsen fortsat anvendelse efter udtrædelsestidspunktet, idet de stilles som om, de fortsat er EU-statsborgere.

Det foreslås, at der i loven som § 29 indsættes en bestemmelse om, at personer omfattet af § 3 efter udtrædelsestidspunktet fortsat vil skulle stilles som EU-statsborgere ved anvendelsen af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om erhvervsuddannelser, lov om kombineret ungdomsuddannelse, lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om efterskoler og frie fagskoler. Formålet med bestemmelsen er at videreføre samme rettigheder, der er beskrevet ovenfor, for og i relation til statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer efter udtrædelsestidspunktet. Statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer vil efter udtrædelsestidspunktet således fortsat have krav på ligestilling med danske statsborgere og dermed kunne indgå i beregningen af statstilskud m.v. på de omhandlede uddannelsesinstitutioner og -områder.

Det foreslås endvidere, at der i loven som § 30 indsættes en bestemmelse om, at børn og børn, som forsørges af en i Danmark bosiddende statsborger fra Det Forenede Kongerige, som er i den undervisningspligtige alder, skal have ret til modersmålsundervisning i henhold til de regler, der er fastsat med hjemmel i folkeskolelovens § 5, stk. 6, i samme omfang som børn fra medlemsstater i Den Europæiske Union og fra lande, som er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.

Det bemærkes, at kommunalbestyrelserne kan vælge at tilbyde modersmålsundervisning i yderligere omfang, og derfor under alle omstændigheder vil kunne fortsætte med at tilbyde modersmålsundervisning til de omfattede børn efter udtrædelsestidspunktet.

Det vil ikke være nødvendigt at ændre bekendtgørelsen om modersmålsundervisning som følge af den foreslåede bestemmelse.

2.23. Rettigheder vedr. betaling for uddannelse under Kulturministeriet

2.23.1. Gældende ret

Efter gældende regler modtager de kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet ikke tilskud, men får en rammebevilling på finansloven. Hertil er knyttet et aktivitetskrav i form af et antal studerende, som skal uddannes hvert år. I forhold til opkrævning af betaling fra udenlandske studerende for deltagelse i undervisning og eksamen følger det af § 17, stk. 4, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, jf. lovbekendtgørelse nr. 732 af 14. juni 2016, at kulturministeren kan bestemme, at en institution, der giver uddannelse til visse udenlandske studerende, kan opkræve betaling for deltagelse i undervisning og eksamen. Kulturministeren har fastsat nærmere regler i § 2 i bekendtgørelse nr. 66 af 14. januar 2016 om opkrævning af betaling fra udenlandske studerende på de videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet. Det fremgår heraf, at EU-/EØS-statsborgere,

der er optaget på en heltidsuddannelse eller deltidsuddannelse, herunder ekstra uddannelsesaktivitet og enkeltfag, opkræves deltagerbetaling i samme omfang som danske statsborgere.

2.23.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med virkning fra udtrædelsestidspunktet er statsborgere fra Det Forenede Kongerige ikke længere EU-/EØS-statsborgere, og de vil derfor ikke fra denne dato være omfattet af EU-retten, der sikrer ligestilling med danske statsborgere. De vil herefter blive behandlet som tredjelandsborgere.

Kulturministeriet finder, at der er et særligt hensyn at tage til statsborgere fra Det Forenede Kongerige, som før Det Forenede Kongeriges udtræden af EU har etableret sig i Danmark i henhold til EU-regler, statsborgere fra Det Forenede Kongerige som er grænsearbejdere i Danmark på udtrædelsestidspunktet og disses familiemedlemmer. For at afbøde konsekvenserne af at disse personer fra den udtrædelsestidspunktet ikke længere er omfattet af EU-retten, der sikrer ret til deltagerbetaling for uddannelse ved de kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet i samme omfang som danske statsborgere, foreslås det at de gældende rettigheder i henhold til EU-retten videreføres for disse personer.

3. Danmarks internationale forpligtelser

Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 14 indeholder et diskriminationsforbud, hvorefter nydelsen af de i konventionen anerkendte rettigheder og friheder skal sikres uden forskel på grund af køn, race, farve, sprog, religion, politisk eller anden overbevisning, national eller social oprindelse, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel eller ethvert andet forhold.

Anvendelsesområdet for EMRK artikel 14 er begrænset derved, at bestemmelsen er accessorisk til konventionens øvrige bestemmelser. Det betyder, at bestemmelsen kun kan anvendes sammen med én eller flere af disse bestemmelser. Heri ligger ikke et krav om, at en sådan rettighed skal være krænket, men derimod alene et krav om, at den foreliggende situation skal ligge inden for rettighedens anvendelsesområde (»ambit«). Beskyttelsen i artikel 14 gælder også i situationer, hvor en medlemsstat frivilligt vælger at tildele supplerende rettigheder, der ikke kræves efter konventionen, men som falder inden for anvendelsesområdet af en artikel i konventionen. Medlemsstaternes handlefrihed skal med andre ord i disse situationer udnyttes med respekt for diskriminationsforbuddet.

EMRK artikel 14 indebærer inden for sit anvendelsesområde et forbud mod usaglig forskelsbehandling. Efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (Menneskerettighedsdomstolen) praksis indebærer dette, at personer i sammenlignelige situationer som udgangspunkt skal behandles ens, og at forskelsbehandling kun er berettiget, hvis den er objektivt og rimeligt begrundet, dvs. hvis den har et legitimt formål og samtidig står i et rimeligt forhold til dette formål.

Det følger i den forbindelse af Menneskerettighedsdomstolens praksis, at forskelsbehandling på baggrund af statsborgerskab kræver meget tungtvejende grunde for at kunne anses for retfærdiggjort. Menneskerettighedsdomstolen har dog anerkendt, at der på det udlændingeretlige område er en vis videregående adgang til at forskelsbehandle på grundlag af statsborgerskab. Menneskerettighedsdomstolen har således accepteret, at medlemsstaterne i visse situationer behandler udlændinge forskelligt afhængigt af, hvilket land de kommer fra, når det skyldes, at medlemsstaten har særlige relationer med visse lande, jf. bl.a. dom

af 7. august 1996 i sagen C mod Belgien, der vedrørte forskelsbehandling af klageren i forhold til borgere fra EU, som ifølge Menneskerettighedsdomstolen udgør en særlig retsorden.

Lovforslaget indebærer, at herboende statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres herboende familiemedlemmer, som står til at miste deres hidtil gældende rettigheder som EU-borgere, på visse områder, herunder i relation til ret til familiesammenføring og visse sociale og andre offentlige ydelser, gives en bedre retsstilling end andre tredjelandstatsborgere, der opholder sig lovligt i Danmark forud for udtrædelsestidspunktet. Lovforslaget indebærer endvidere, at tredjelandstatsborgere i lande, som EU har indgået aftale med i relation til anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, stilles bedre end andre tredjelandstatsborgere i Danmark. Der er tale om en videreførelse af rettigheder, som den nævnte personkreds har været berettiget til i medfør af EU-retten, og kan have indrettet sig i tillid til.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at herboende statsborgere fra Det Forenede Kongerige, som hidtil har haft lovligt ophold i medfør af EU-retten, efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU, ikke er i en sammenlignelig situation med andre tredjelandstatsborgere. Tilsvarende gælder for tredjelandstatsborgere i lande, som EU har indgået aftale med i relation til anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. For det tilfælde, at Menneskerettighedsdomstolen måtte finde, at der er tale om sammenlignelige situationer, er det af de anførte grunde vurderingen, at forskelsbehandlingen vil kunne begrundes som saglig og proportional.

På den baggrund er det vurderingen, at den foreslåede overgangsordning kan gennemføres inden for rammerne af EMRK.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Formålet med lovforslaget er midlertidigt at videreføre gældende regler og rettigheder efter EU-retten for statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet udøver retten til fri bevægelighed her i landet, samt for deres familiemedlemmer, og andre personer, som har optjent rettigheder efter EU-retten i kraft af Det Forenede Kongeriges medlemskab af EU, som ellers ville fortabes. Idet lovforslaget med få undtagelser viderefører gældende regler og rettigheder, vurderes lovforslaget at medføre begrænsede økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser, som antages at kunne holdes inden for de eksisterende økonomiske rammer på de berørte ministerområder. Nedenfor fremgår en nærmere specificering af de økonomiske konsekvenser af lovforslagets enkelte elementer.

Forslaget har til formål midlertidigt at videreføre gældende regler, hvorfor den eksisterende it-understøttelse m.v. i udgangspunktet vil finde anvendelse. Det vurderes, at lovforslaget følger principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

4.1. Udlændinge- og Integrationsministeriets område

Forslaget viderefører med få begrænsninger gældende regler og rettigheder for ophold og arbejde m.v. Lovforslaget vurderes derfor ikke i sig selv at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige af betydning. I det tilfælde, at udlændinge- og integrationsministeren træffer beslutning efter lovforslagets § 8 om udstedelse af nye opholdsdokumenter, vurderes dette at medføre visse administrative konsekvenser for myndighederne i forhold til udstedelse af de nye opholdsdokumenter. En sådan udstedel-

se forudsættes at blive gebyrfinansieret, hvorfor dette ikke vurderes at medføre økonomiske konsekvenser for det offentlige.

4.2. Beskæftigelsesministeriets og Skatteministeriets område

Forslaget viderefører med meget få begrænsninger gældende rettigheder i forhold til ydelser i en overgangsperiode, som der ellers ikke ville være ret til på udtrædelsestidspunktet i samme omfang. Forslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser på ydelsesområdet. Forslaget vurderes ikke at medføre administrative økonomiske konsekvenser af betydning.

De foreslåede bestemmelser om at videreføre retten til sammenlægning af beskæftigelses-, bopæls- og forsikringsperioder eller perioder med selvstændig virksomhed, der er tilbagelagt i Det Forenede Kongerige, vil efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU betyde, at de myndigheder, der administrerer reglerne, dvs. kommunerne og Udbetaling Danmark (og a-kasserne for så vidt angår ydelser efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.), ikke længere har mulighed for at indhente oplysninger om tidligere perioder via det etablerede blanketsystem i EU. Der vil derfor være behov for, at myndighederne i stedet for anmoder borgeren, der ansøger om en ydelse/anmelder en skade, om selv at dokumentere tilbagelagte perioder fra Det Forenede Kongerige. Forslaget skønnes ikke at medføre økonomiske konsekvenser af betydning.

Den foreslåede bestemmelse om at aktuelle modtagere af sygedagpenge, der på tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden opholder sig i Det Forenede Kongerige (eller for statsborgere i Det Forenede Kongerige, i et andet EU-/EØS-land end Danmark), vil kunne bevare retten til sygedagpenge indtil sygedagpengeperiodens udløb, betyder, at kommunen skal foretage sygedagpengeopfølgning af borgere, der opholder sig i et ikke EU-/EØS-land og i forhold til ikke- EU-/EØS-statsborgere. Kommunerne vil derfor ikke kunne foretage sygedagpengeopfølgningen via det etablerede blanketsystem i EU, og forslaget vil betyde, at kommunerne i stedet for vil skulle foretage sygedagpengeopfølgning direkte i forhold til den berørte borger. Forslaget skønnes ikke at medføre økonomiske konsekvenser.

De foreslåede bestemmelser om ydelser på Beskæftigelses- og Skatteministeriets område og de foreslåede bestemmelser om grænsearbejdere og udstationerede lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende vurderes umiddelbart ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Udbetaling Danmark vil fremover skulle træffe afgørelse i et mindre antal sager, da der fra datoen for Det Forenede Kongeriges udtræden kun vil kunne blive udbetalt børnetilskud, forskudsvis udbetaling af børnebidrag og børne- og ungeydelse for børn med fast ophold i Danmark. Børn med fast ophold i Danmark, der hidtil har fået reducerede eller ingen ydelser som følge af ret til ydelser fra Det Forenede Kongerige, vil få ret til fulde danske ydelser. Forslaget skønnes ikke at medføre økonomiske konsekvenser af betydning.

4.3. Børne- og Socialministeriets område

Det skønnes med betydelig usikkerhed, at antallet af modtagere af økonomisk tilskud til pasning af egne børn i stedet for en plads i dagtilbud efter dagtilbudslovens § 86 i 2017, der er udvandret til Det Forenede Kongerige er meget få og tilnærmelsesvis nul. Antallet af modtagere af et økonomisk tilskud til pasning af egne børn efter dagtilbudslovens § 86 med britisk statsborgerskab, der er bosat i EU-/EØS-landene eller i Schweiz er meget få og tilnærmelsesvis nul.

Den foreslåede bestemmelse i § 19 betyder, at samme persongruppe vil kunne indgå ægteskab i Danmark som i dag, og at det er samme persongruppe som i dag, der skal afgive erklæring af kendskab til reglerne om familiesammenføring. Samtidig har bestemmelsen ikke betydning for fordelingen af prøvelsessagerne mellem kommunerne og Statsforvaltningen, pr. 1. april 2019 Familieretshuset.

Det skønnes med betydelig usikkerhed, at antallet af modtagere af hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42 i 2017, der er udvandret til Det Forenede Kongerige er meget få og tilnærmelsesvis nul. Antallet af modtagere af hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42 med britisk statsborgerskab, der er bosat i EU/EØS-landene eller i Schweiz meget få og tilnærmelsesvis nul.

Det vurderes på denne baggrund at forslaget ikke giver anledning til at ændre det nuværende kommunale og statslige udgiftsniveau. Forslagets økonomiske konsekvenser skal forhandles med KL. Forslagene berører ikke regioner og har ikke økonomiske konsekvenser for regionerne.

4.4. Sundheds- og Ældreministeriets område

Forslaget, hvorefter statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres medforsikrede familiemedlemmer, som på udtrædelsestidspunktet har været offentlig dansk sygesikret i henhold til forordning 883/2004/EF om koordinering af sociale sikringsordninger, har ret til sundhedsydelse i Danmark, som om forordningen fortsat var gældende for dem, skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige af betydning.

Forslaget om at ovennævnte personer endvidere har ret til offentligt tilskud til sundhedsydelser, som de køber i et andet EU-/EØS-land i overensstemmelse med patientmobilitetsdirektivet, skønnes endvidere ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige af betydning.

Endelig skønnes forslaget om at videreføre igangværende pasningsforhold, som er påbegyndt forud for udtrædelsestidspunktet, ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige af betydning.

4.5. Uddannelses- og Forskningsministeriets område

Forslaget viderefører for personer omfattet af loven alle eksisterende rettigheder på Uddannelses- og Forskningsministeriets område efter udtrædelsestidspunktet, som disse personer måtte have i henhold til EU-retten før udtrædelsestidspunktet.

De foreslåede bestemmelser om videreførelse af rettigheder efter EU-retten for statsborgere i Det Forenede Kongerige under Uddannelses- og Forskningsministeriet forventes at medføre begrænsede administrative konsekvenser for Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte i relation til tilretning af vejledningstekster samt ansøgningskemaer, der afholdes inden for den eksisterende ramme.

4.6. Undervisningsministeriets område

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige.

4.7. Kulturministeriets område

Den foreslåede bestemmelse vedrørende videreførelse af rettigheder efter EU-retten for statsborgere i Det Forenede Kongerige for så vidt angår adgang til, optag på og rettigheder vedrørende betaling for uddannelse forventes at medføre visse, men begrænsede administrative konsekvenser for Kulturministeriet i relation til vejledning og kommunikation om de relevante personers rettigheder. De begrænsede udgifter forbundet hermed afholdes inden for den eksisterende ramme.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Med forslaget videreføres gældende rettigheder for statsborgere i det Forenede Kongerige, som på udtrædelsestidspunktet har påbegyndt en udstationering med henblik på levering af en tjenesteydelse i Danmark, idet den påbegyndte udstationering kan fortsætte og færdiggøres som planlagt efter udtrædelsestidspunktet. Dermed vurderes lovforslaget at have en positiv konsekvens for erhvervslivet, idet der ikke stilles krav om arbejdstilladelse til personer, der er udstationeret i medfør af EU-opholdsbekendtgørelsen med henblik på at levere en tjenesteydelse på vegne af en tjenesteyder etableret i Det Forenede Kongerige, såfremt udstationeringen er påbegyndt før udtrædelsestidspunktet.

Forslaget vurderes herudover ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget viderefører gældende rettigheder for statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet udøver retten til fri bevægelighed i Danmark, herunder også som grænsearbejdere og som udstationerede fra Det Forenede Kongerige uanset pågældendes nationalitet. Lovforslaget har således positive administrative konsekvenser for borgerne, idet forslaget betyder, at de omfattede borgere efter udtrædelsestidspunktet ikke skal ansøge om tilladelse til fortsat at opholde sig i Danmark.

De foreslåede bestemmelser om sammenlægning af beskæftigelses-, bopæls- og forsikringsperioder eller perioder med selvstændig virksomhed, der er tilbagelagt i Det Forenede Kongerige vil efter Det Forenede Kongeriges udtræden betyde, at de myndigheder, der administrerer reglerne ikke længere vil have mulighed for at indhente oplysninger om tidligere perioder via det etablerede blanketsystem i EU. Det gælder også ved oplysninger om forsørgerpligt overfor børn. Der vil derfor være behov for, at borgeren, der ansøger om en ydelse/anmelder en skade, selv må dokumentere tilbagelagte perioder fra Det Forenede Kongerige. Der kan også være behov for, at statsborgere i Det Forenede Kongerige, der ønsker medregning af perioder fra andre EU-/EØS-lande, selv må dokumentere de tilbagelagte forsikringsperioder.

Den foreslåede bestemmelse om at aktuelle modtagere af sygedagpenge, der på udtrædelsestidspunktet opholder sig i Det Forenede Kongerige (eller for statsborgere i Det Forenede Kongeriges vedkommende, i et andet EU-/EØS-land end Danmark), kan bevare retten til sygedagpenge indtil sygedagpengeperiodens udløb, betyder, at kommunen vil skulle foretage sygedagpengeopfølgning af borgere, der opholder sig i Det Forenede Kongerige uden at kunne foretage opfølgningen via det etablerede blanketsystem i EU. Forslaget vil derfor for borgerne betyde, at de selv må medvirke til at indhente og sende fornøden dokumentation, f.eks. lægeerklæringer, til kommunen.

De foreslåede bestemmelser om ydelser på Beskæftigelses- og Skatteministeriets område og de foreslåede bestemmelser om grænsearbejdere og udstationerede lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende vurderes umiddelbart ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

Udbetaling Danmark vil fremover skulle træffe afgørelse i et mindre antal sager, da der fra udtrædelsestidspunktet kun vil blive udbetalt børnetilskud, forskudsvis udbetaling af børnebidrag og børne- og ungeydelse for børn med fast ophold i Danmark. Børn med fast ophold i Danmark, der hidtil har fået reducerede eller ingen ydelser som følge af ret til ydelser fra Det Forenede Kongerige, vil få ret til fulde danske ydelser.

Lovforslaget vurderes herudover ikke at have administrative konsekvenser af betydning for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslagets formål er midlertidigt at videreføre en række eksisterende rettigheder, som ellers ville bortfalde med Det Forenede Kongeriges udtræden af EU uden en aftale. Hvis Det Forenede Kongerige udtræder af EU uden en aftale, vil udtrædelsen ikke blive reguleret i henhold til EU-retten. Allerede af denne grund, er det Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at lovforslaget og den foreslåede ordning er i overensstemmelse med Danmarks EU-retlige forpligtelser.

Der er redegjort nærmere for den EU-regulering, som foreslås videreført med den foreslåede ordning i beskrivelserne af gældende ret under pkt. 2 og 3.

I forhold til retten til ophold, arbejde m.v. vil en udtræden uden en aftale betyde, at statsborgere fra Det Forenede Kongerige fra udtrædelsestidspunktet vil være at betragte som tredjelandstatsborgere. På grund af det danske forbehold for retlige og indre anliggender deltager Danmark ikke i vedtagelsen af EU's regler om den fælles indvandringspolitik, som regulerer tredjelandstatsborgeres adgang til medlemsstaternes område, og disse regler er ikke bindende for og finder ikke anvendelse i Danmark.

For så vidt angår sociale sikringsydelser falder behandlingen af sociale rettigheder optjent under Det Forenede Kongeriges EU-medlemskab ind under EU's kompetence. EU-Kommissionen har den 30. januar 2019 fremsat forslag til forordning om indførelse af beredskabsforanstaltninger inden for koordinering af socialsikring efter Det Forenede Kongerige Storbritanniens og Nordirlands udtræden af Den Europæiske Union.

Forslaget gælder for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der er eller har været underlagt lovgivningen i en eller flere medlemsstater, samt EU-/EØS-statsborgere, som er eller har været underlagt lovgivningen i en eller flere medlemslande og som har været i en situation, der involverer Det Forenede Kongerige før den 30. marts 2019, samt deres familiemedlemmer. Det fremgår af forslaget, at princippet om sammenlægning efter forordning 883/2004/EF finder anvendelse vedrørende forsikrings-, bopæls- og beskæftigelsesperioder, eller perioder med selvstændig virksomhed, der er tilbagelagt i Det Forenede Kongerige før den 30. marts 2019. Såfremt forslaget vedtages i den foreslåede form, vil forordningen have direkte virkning og gøre dette forslags § 10, stk. 2 og stk. 3, overflødige. Forslaget til § 32 vil i givet fald blive anvendt til ikke at sætte de nævnte bestemmelser i kraft.

Forslaget til § 10, stk. 1, går videre end Kommissionens forslag, idet forslaget giver ret til at medtage perioder fra Det Forenede Kongerige efter d. 29. marts 2019. Det skyldes særligt et ønske om, at danske statsborgere i Det Forenede Kongerige skal kunne fortsætte med at bo og arbejde i Det Forenede Kongerige uden at frygte at miste retten til ydelser ved hjemkomst til Danmark. For at sikre ligebehandlingsprincippet efter EU-retten, særligt for EU-/EØS-statsborgere, der måtte have en forudgående tilknytning til Danmark, foreslås denne ret også at gælde for andre EU-/EØS-statsborgere end danske statsborgere.

EU-Kommissionen har tilkendegivet, at spørgsmål om ret til eksport af ydelser er national kompetence. Det forventes, at alle medlemslande på baggrund af Kommissionens udkast til en fælles position for medlemslandene vil give ret til eksport af pension optjent under Det Forenede Kongeriges EU-medlemskab.

Forslaget er i overensstemmelse hermed, idet det giver ret til eksport af pension, men herudover også førtidspension og efterløn.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 16. februar 2019 til den 25. februar 2019 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3F, ACE Denmark Akkrediteringsinstitutionen, Advokatrådet (Advokatsamfundet), Akademikernes Centralorganisation, Amnesty International, Ankestyrelsen, Ansatte Tandlægers Organisation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, Arbejdsløsheds-kassen for Selvstændige Erhvervsdrivende (ASE), Arbejdsskadeforeningen AVS, Arkitektforeningen, Arkitektskolen Aarhus, Asylret, ATP, Bedre Psykiatri - landsforeningen for pårørende, Bedsteforældre for Asyl, Beredskabsstyrelsen, Beskæftigelsesrådet, Borger- og retssikkerhedschefen i Skatteforvaltningen, B-SOSU, Business Danmark, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet, Børne- og Kulturchefforeningen (BKF), Børne- og Kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Center for Frivilligt Socialt Arbejde, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, CEPOS, Cevea, Civilstyrelsen, CO-industri, Copenhagen Business Academy, Copenhagen Business School – Handelshøjskolen, Copenhagen Capacity, Daginstitutionernes Landsorganisation (DLO), DANAK – Den Danske Akkrediteringsfond, Danes Worldwide, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Frie Fagforening, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Lærerforening, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, Danmarks Private Skoler – grundskoler & gymnasier, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Danmarks Skibsmæglerforening, Danmarks Statistik, Danmarks Tekniske Universitet, Danmarks Vejlederforening, Danner, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Artistforbund, Dansk Byggeri, Dansk Elforbund, Dansk Erhverv, Dansk Firmaidrætsforbund, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Folkeoplysnings Forbund, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Forfatterforening, Dansk Forlæggerforening, Dansk Friskoleforening, Dansk Industri (DI), Dansk Kiropraktor Forening, Dansk Kunstnerråd, Dansk Landbrug, Dansk Landsbrugsrådgivning, Dansk Magisterforening, Dansk Metal, Dansk Musiker Forbund, Dansk Pen, Dansk Psykolog Forening, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Røde Kors, Dansk Selskab for Indvandrersundhed, Dansk Skuespillerforbund, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejerråd, Dansk Tandplejerforening, Dansk Teater, Dansk Teknisk Lærerforbund, Dansk Told- og Skatteforbund, Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), Danske Advokater, Danske A-kasser, Danske Dramatikeres Forbund, Danske Erhvervsakademier, Danske Erhvervsskoler, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler og -

Gymnasier – Lederne, Danske Familieadvokater, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Havne, Danske Landbrugsskoler, Danske Patienter, Danske Produktionsskoler Lærerforening, Danske Professionshøjskoler, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Revisorer, Danske Seniorer, Danske Skoleelever, Danske Skønlitterære Forfattere, Danske SOSU-skoler, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Svineproducenter, Danske Underviserorganisationers Samråd, Danske Universiteter, Danske Ældre-råd, Datatilsynet, De Danske Sprogcentre, De Offentlige Tandlæger, De Regionale Arbejdsmarkedsråd, De Regionale Vækstråd, De Samvirkende Invalideorganisationer, DEA (DEA Deutsche Erdoel AG), DELTA – a part of Force Technology, Den Almindelige Danske Lægeforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Dyr lægeforening, Den Danske Filmskole, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Danske Scenekunstscole, Den Katolske Kirke i Danmark, Den Kongelige Ballet, Den Kooperative Arbejdsgiver og interesseorganisation i Danmark, Den uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, DEOO, Designskolen Kolding, Det Centrale Handicapråd, Det Faglige Hus, Det Fynske Kunstakademi, Det grønlandske departement for sociale anliggender og justitsvæsenet, Det Jyske Kunstakademi, Det Jyske Musikkonservatorium, Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering, Det Kongelige Danske Musikkonservatorium, Det Kriminalpræventive Råd, Det Sociale Nævn, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, DGI, Digitaliseringsstyrelsen, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Djøf, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Efterskoleforeningen, Ejendomsforeningen Danmark, Erhvervsakademi Dania, Erhvervsakademi Midtvest, Erhvervsakademi Sydvest, Erhvervsakademi Aarhus, Erhvervsakademiet Copenhagen Business, Erhvervsskolelederne, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Erhvervsstyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Faglige Seniorer, Feriekonto, FH – Fagbevægelsens Hovedorganisation, FinansDanmark, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Fiskeriskolen, Flygtningenævnet, FOA, Fobu, FOF's Landsorganisation, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, FORA – Netværk for oplysning, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af 10. klasseskoler i Danmark, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af 10. klasseskoler i Danmark, Foreningen af direktører og forstandere ved AMU-centrene, Foreningen af katolske skoler i Danmark, Foreningen af Kristne Friskoler, Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Speciallæger, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen Frie Fagskoler, Foreningen Nydansker, Forfatterskolen, Forhandlingsfællesskabet, Forsikring og Pension, Forstanderkredsen for Produktionsskoler, Forældreorganisationen Skole og Samfund, Fredericia Maskinmesterskole, Frie Funktionærer, Frie Grundskolers Fællesråd, FRI – Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Frise (Frivilligcentre og Selvhjælp Danmark), Frie Skolers Lærerforening, Frivilligrådet, FSR – danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Fællesrådet for Foreninger for Uddannelses- og Erhvervsvejledningen, Færøernes Landsstyre, Færøernes Sundheds- og Indenrigsministerium, Gartneri-, land- og Skovbrugets Arbejdsgivere, Grønlands Hjemmestyre, Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, Gymnasieskolernes Rektorforening, Handelsskolernes Lærerforening, Handels, Transport og Serviceerhvervene, Hess Danmark ApS, HK, HK Kommunal, HK/Danmark, HORESTA, Håndværksrådet, IBA Erhvervsakademi Kolding, IBIS, IDA, Indvandrermedicinsk klinik, Odense Universitetshospital, Indvandrerrådgivningen, Ineos E&P DK A/S, Institut for Menneskerettigheder, International Community/Erhverv Aarhus, International Organization for Migration (IOM), ISOBRO, IT-Universitetet, Jobrådgivernes Brancheforening, Justitia, KFUM's sociale arbejde, Kirkernes Integrationstjeneste, KL, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Konkurrence- og Forbruger-

styrelsen, Kooperationen, Kraka, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kræftens Bekæmpelse, KTO, Kunstakademiets Billedkunstskoler, Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed, Københavns Erhvervsakademi, Københavns Maskinmesterskole, Københavns Professionshøjskole, Københavns Tekniske Skole, Københavns Universitet, Landbrug & Fødevarer, Landselevbestyrelsen for det pædagogiske område, Landselevbestyrelsen for social- og sundhedsområdet, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Fleks- og Skånejobbere – LAFS, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen af forældre til børn i dagtilbud (FOLA), Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere (LAP), Landsforeningen af Opholdssteder, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere, Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, Landsforeningen for førtidspensionister, Landsforeningen for Socialpædagoger, Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade (LMS), Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Landsorganisationen i Danmark, Landssammenslutningen af foreninger for selvstændige private børnepasnere, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Landsskatterette, Lederne, Lederforeningen for VUC, Liberalt Oplysningsforbund, Lilleskolerne, Lægeforeningen, Lægemiddelstyrelsen, Lærernes Centralorganisation, Lærerstuderendes Landskreds, Marstal Navigationskole, Mellempfolkeligt Samvirke, Maersk Drilling, Maersk Training, MARTEC, Maskinmestrenes Forening, Moderniseringsstyrelsen, NETOP – Netværk for oplysning, Netværket af Ungdomsråd (NAU), Netværket for kostafdelinger, Niels Brock, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), Nyborg Søfartsskole, Olie Gas Danmark, Oplysningsforbundenes Fællesråd, Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed (Tidl. Fredsfonden), Politiforbundet i Danmark, Praktiserende Lægers Organisation, Praktiserende Tandlægers Organisation, Private Gymnasier og Studenterkurser, Producentforeningen – The Danish Producers Association, Produktionsskoleforeningen, Professionshøjskolen Absalon, Professionshøjskolerne Rektorkollegium, PROSA – Forbundet af It-professionelle, PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Psykolognævnet, Pædagogstuderendes Landssammenslutning, Red Barnet, Refugees Welcome, Region Hovedstaden, Region Midtjylland, Region Nordjylland, Region Sjælland, Region Syddanmark, Regionernes Lønnings- og Takstnævn, Rektorkollegiet, RelyOn Nutec, Retslægerådet, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Retssikkerhedssekretariatet, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Roskilde Universitet, Rytmisk Musikkonservatorium, Røde Kors, Rådet for Børns Læring, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU), Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for grundlæggende Erhvervsrettede uddannelser, Rådet for psykisk sårbar på arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, Rådet for Voksen og Efteruddannelse (VEU-rådet), Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Samtlige byretter, SAND – De Hjemløses Organisation, SAT-Training, SEGES, SIMAC Svendborg, SIND - Landsforeningen for psykisk sundhed SIND, Skatteankestyrelsen, Skolelederforeningen, SMV Danmark, Skoleskibet Georg Stage, Skole og Forældre, Socialpædagogernes Landsforbund, SOS mod Racisme, Spifo, SRF Skattefaglig Forening, Stats- og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab, Statsforvaltningen, Studenterrådgivningen, Studievalg Danmark, Styrelsen for Patientsikkerhed, Sundhedskartellet, Sundhedsstyrelsen, Sundhedsdatastyrelsen, Svendborg Søfartsskole, Syddansk Musikkonservatorium, Syddansk Universitet, Sø- og Handelsretten, Søfartens Ledere, Søfartsstyrelsen, Tandlægeföreningen, Team Danmark, TEKNIQ Installatørernes Organisation, Teknisk Landsforbund, Total E&P Danmark, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, Udbetaling Danmark, Uddannelsesforbundet, Uddannelsesrådet for de maritime uddannelser, Udlændingenævnet, Ungdommens Uddannelsesvejledning, Ungdomsboligrådet, UNHCR Regional Representation for Northern Europe, University College Nordjylland, University College Syddanmark, UU Danmark, Vestre Landsret, VIA University College, Wintershall, Work-live-stay southern denmark, Zealand Sjællands Erhvervsakademi, Ægteskab uden grænser, Ældresagen, Ældreboligrådet, Ældremobiliseringen,

Økologisk Landsforening, Østre Landsret, Aalborg Universitet, Aarhus Maskinmesterskole og Aarhus Universitet.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget forventes samlet set at medføre begrænsede økonomiske konsekvenser, som forventes at kunne holdes inden for de eksisterende rammer på de berørte ministerområder.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Påbegyndte udstationeringer med henblik på levering af en tjenesteydelse i Danmark, kan fortsætte og færdiggøres som planlagt efter udtrædelsestidspunktet, idet der ikke stilles krav om arbejdstilladelse til personer, der er udstationeret i medfør af EU-opholdsbekendtgørelsen med henblik på at levere en tjenesteydelse på vegne af en tjenesteyder etableret i Det Forenede Kongerige, såfremt udstationeringen er påbegyndt før udtrædelsestidspunktet.	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	De omfattede borgere vil efter udtrædelsestidspunktet i vidt om-	Ingen

	<p>fang kunne fortsætte deres nuværende tilværelse, således at de bevarer ret til en række ydelser og fortsat kan opholde sig og arbejde i Danmark på samme vilkår som før udtrædelsestidspunktet.</p> <p>Børn med fast ophold i Danmark, der hidtil har fået reducerede eller ingen ydelser som følge af ret til ydelser fra Det Forenede Kongerige, vil med lovforslaget opnå ret til fulde danske ydelser.</p>	
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med EU-retten. Der henvises til pkt. 14.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 1, at formålet med loven er midlertidigt at videreføre rettigheder efter EU-retten her i landet for statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, der har opholdsret i Danmark på tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union, for at de fortsat kan opholde sig i Danmark og arbejde her på samme vilkår som hidtil, så længe betingelserne for opholdsret efter EU-reglerne er opfyldt.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 2, at formålet med loven endvidere er midlertidigt at sikre fortsat ret til at modtage og optjene ydelser fra Danmark efter EU-retten for statsborgere i Det Forenede Kongerige, danske statsborgere, øvrige EU-/EØS-statsborgere samt deres familiemedlemmer, som har optjent ret til ydelser fra Danmark på tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 3, at formålet med loven tillige er midlertidigt at sikre fortsat ligebehandling ved modtagelse af danske ydelser for statsborgere i Det Forenede Kongerige, danske statsborgere, øvrige EU-/EØS-statsborgere samt deres familiemedlemmer, der har været omfattet af eller opnået rettigheder under ophold, bopæl eller arbejde i Det Forenede Kongerige i henhold til EU-retten, og som har bopæl i Danmark.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 4, at formålet med loven endeligt er midlertidigt at videreføre visse andre rettigheder efter EU-retten for EU-/EØS-statsborgere og tredjelandstatsborgere, som i kraft af Det Forenede Kongeriges medlemskab af Den Europæiske Union, har opnået rettigheder i Danmark på tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union.

Bestemmelsen skal anskueliggøre lovens horisontale sigte og præcisere, at loven har til formål midlertidigt at sikre, at visse rettigheder så vidt muligt videreføres for de borgere, der berøres af Det Forenede Kongeriges udtræden af EU uden en aftale.

Der henvises i øvrigt til pkt. 1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 1, nr. 1, at der ved en EU-/EØS-statsborger forstås en statsborger i et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, eller er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.

Bestemmelsen definerer, hvad der i loven skal forstås ved en EU-/EØS-statsborger.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 1, nr. 2, at der ved et EU-/EØS-land forstås et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, eller er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.

Bestemmelsen definerer, hvad der i loven skal forstås ved et EU-/EØS-land.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 1, nr. 3, at der ved statsborger i Det Forenede Kongerige forstås en statsborger i Det Forenede Kongerige, som defineret i den nye erklæring fra regeringen for Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland af 31. december 1982 vedrørende definitionen af udtrykket "statsborgere" sammen med erklæring nr. 63 af 13. december 2007, der er knyttet som bilag til

slutakten fra den regeringskonference, der vedtog Lissabon-traktaten om ændring af traktaten om Den Europæiske Union og Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Definitionen skal sikre, at kun statsborgere i Det Forenede Kongerige, der frem til udtrædelsestidspunktet er EU-statsborgere, bliver omfattet af lovens anvendelsesområde. Dette er i overensstemmelse med lovens formål om at videreføre visse rettigheder for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har udøvet retten til fri bevægelighed, idet udøvelsen af denne ret kun tilkommer EU-statsborgere.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 1, nr. 4, at der ved udtrædelsestidspunktet skal forstås tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union.

Den 29. marts 2017 gav Det Forenede Kongerige meddelelse til Det Europæiske Råd om dets beslutning om at udtræde af EU i medfør af artikel 50 i Traktaten om den Europæiske Union (TEU). Udtrædelsen sker som udgangspunkt med virkning fra den 30. marts 2019, medmindre Det Europæiske Råd enstemmigt og efter anmodning fra Det Forenede Kongerige beslutter at forlænge denne frist.

Såfremt Det Forenede Kongerige udtræder af EU den 29. marts 2019, skal der ved udtrædelsestidspunktet i loven forstås den 30. marts 2019 kl. 00.00. Det vurderes imidlertid på nuværende tidspunkt mest hensigtsmæssigt i loven at anvende begrebet "udtrædelsestidspunktet" fremfor en bestemt dato, henset til den fortsatte usikkerhed, der er forbundet med udfaldet af forhandlingerne mellem EU og Det Forenede Kongerige, herunder den fortsatte mulighed for, at EU og Det Forenede Kongerige helt frem til den 29. marts 2019 bliver enige om at udskyde udtrædelsestidspunktet.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 1, nr. 5, at der ved henvisninger til EU-opholdsbekendtgørelsen forstås bekendtgørelse nr. 474 af 12. maj 2011 om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler, med senere ændringer.

Bestemmelsen præciserer, at hvor der i loven henvises til EU-opholdsbekendtgørelsen, skal der forstås bekendtgørelse om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler, jf. bekendtgørelse nr. 474 af 12. marts 2011 med senere ændringer.

Der henvises i øvrigt til pkt. 1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Den foreslåede § 3 fastsætter den personkreds, som loven finder anvendelse på, medmindre andet fremgår af andre bestemmelser i loven.

Det foreslås i § 3, stk. 1, nr. 1, at loven finder anvendelse på statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet har en selvstændig opholdsret her i landet efter EU-opholdsbekendtgørelsen, og som fortsat opfylder betingelserne for ret til ophold efter denne bekendtgørelse.

Det foreslås i § 3, stk. 1, nr. 2, at loven skal finde anvendelse på statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet har bopæl i et andet EU-/EØS-land end Danmark eller i Det Forenede Kongerige, og som er arbejdstagere eller selvstændigt erhvervsdrivende her i landet efter EU-opholdsbekendtgørelsen, og som fortsat opfylder betingelserne herfor efter denne bekendtgørelse.

Afgørende for, om en statsborger fra Det Forenede Kongerige er omfattet af anvendelsesområdet for § 3, stk. 1, nr. 1 eller § 3, stk. 1, nr. 2, er, om den pågældende har ret til ophold i Danmark, eller i et andet EU-/EØS-land eller Det Forenede Kongerige efter EU-reglerne på udtrædelsestidspunktet.

Vurderingen af, om en statsborger fra Det Forenede Kongerige opfylder betingelserne for at være omfattet af § 3, stk. 1, nr. 1, er toledet.

For det første skal den pågældende fortsat opfylde betingelserne for ret til ophold efter EU-opholdsbekendtgørelsen. Kravet om kontinuerlig opfyldelse af EU-opholdsbekendtgørelsens bestemmelser betyder, at hvis opholdsretten ophører eller inddrages efter reglerne i EU-opholdsbekendtgørelsens kapitel 7, vil den pågældende ikke på ny kunne opnå opholdsret efter EU-reglerne i medfør af denne lov.

For det andet skal den pågældende kunne dokumentere at have opnået ret til ophold efter EU-opholdsbekendtgørelsen på udtrædelsestidspunktet. Et tidsubegrænset opholdskort eller et EU-registreringsbevis udstedt forud for udtrædelsestidspunktet vil som udgangspunkt udgøre tilstrækkelig dokumentation for, at den tidsmæssige betingelse er opfyldt. Har den pågældende ikke fået udstedt et tidsubegrænset opholdskort eller et EU-registreringsbevis forud for udtrædelsen, skal den pågældende på anden måde kunne dokumentere at have haft ret til ophold på udtrædelsestidspunktet. Der stilles ikke nærmere krav om, hvad der kan udgøre den nødvendige dokumentation. Afgørende er, at den fremlagte dokumentation er egnet til at fastslå, at den pågældende havde ret til ophold på udtrædelsestidspunktet.

At opholdsretten skal være opnået på udtrædelsestidspunktet betyder, at det for at være omfattet af loven ikke er tilstrækkeligt, at man eksempelvis inden udtrædelsestidspunktet har underskrevet en arbejdskontrakt med henblik på tiltrædelse efter udtrædelsestidspunktet, medmindre man på udtrædelsestidspunktet har opnået ret til ophold i Danmark efter EU-opholdsbekendtgørelsen på andet grundlag – f.eks. som studerende eller som selvforsørgende. Dette hænger sammen med, at formålet med lovforslaget er at beskytte og videreføre de rettigheder, der blev udøvet på udtrædelsestidspunktet.

Personer omfattet af § 3, stk. 1, nr. 1, vil i overensstemmelse med bestemmelserne i EU-opholdsbekendtgørelsen fortsat have mulighed for at ændre deres status ved at gå fra et selvstændigt opholdsgrundlag til et andet, f.eks. fra studerende til arbejdstager, eller fra selvstændig erhvervsdrivende til arbejdssøgende, forudsat at den pågældende uafbrudt opfylder betingelserne for opholdsret efter bestemmelserne i EU-opholdsbekendtgørelsen.

Personer omfattet af § 3, stk. 1, nr. 1, vil tilsvarende have mulighed for at tage ophold i et andet EU-/EØS-land og fortsat bevare retten til at arbejde eller drive selvstændig erhvervsvirksomhed her i landet i overensstemmelse med § 3, stk. 1, nr. 2, (grænsegængersituationen). Muligheden for efter udtrædelsestidspunktet at tage ophold i en anden EU-/EØS-land vil dog afhænge af lovgivningen i det pågældende land.

Personer omfattet af § 3, stk. 1, nr. 2, er statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet har opnået en selvstændig opholdsret i et andet EU-/EØS-land eller i Det Forenede Kongerige, og som gør brug af denne ret med henblik på at arbejde eller drive selvstændig erhvervsvirksomhed her i landet (grænsearbejdere).

Grænsearbejdere, der på udtrædelsestidspunktet har opholdsret efter EU-reglerne i f.eks. Tyskland og arbejder i Danmark, kan således fortsætte med at arbejde eller drive selvstændig erhvervsvirksomhed i Danmark uden krav om arbejdstilladelse.

For at være omfattet af § 3, stk. 1, nr. 2, skal den pågældende kunne dokumentere at have opnået en selvstændig opholdsret i et andet EU-/EØS-land end Danmark, eller i Det Forenede Kongerige på udtrædelsestidspunktet. Den pågældende skal desuden kunne dokumentere, at han eller hun arbejdede eller drev selvstændig erhvervsvirksomhed her i landet på udtrædelsestidspunktet og fortsat udfører denne aktivitet. Der stilles ikke nærmere krav om, hvad der kan udgøre den nødvendige dokumentation. Afgørende er, at den fremlagte dokumentation er egnet til at fastslå, at den pågældende på udtrædelsestidspunktet havde selvstændigt opholdsgrundlag i et andet EU-/EØS-land og arbejdede her i landet.

Personer omfattet af § 3, stk. 1, nr. 2, vil også fortsat have mulighed for at tage ophold her i landet og dermed skabe et selvstændigt opholdsgrundlag efter § 3, stk. 1, nr. 1. Den pågældende vil herefter kunne ændre sin status ved at gå fra et selvstændigt opholdsgrundlag til et andet, f.eks. fra studerende til arbejdstager, eller fra selvstændigt erhvervsdrivende til arbejdssøgende i overensstemmelse med EU-opholdsbekendtgørelsen.

Det betyder, at en statsborger fra Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet er omfattet af § 3, stk. 1, nr. 2, efterfølgende kan blive omfattet af § 3, stk. 1, nr. 1, hvis den pågældende f.eks. opholder sig i Tyskland på udtrædelsestidspunktet, men arbejder i Danmark, og efterfølgende ønsker at tage ophold i Danmark som f.eks. arbejdstager eller studerende. Dette forudsætter dog, at den pågældende uden afbrydelse har været omfattet af § 3, stk. 1, nr. 2, som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende her i landet.

Det foreslås i § 3, stk. 1, nr. 3, at loven finder anvendelse på personer, uanset nationalitet, der på udtrædelsestidspunktet er udstationeret her i landet efter EU-opholdsbekendtgørelsen, med henblik på at levere en igangværende tjenesteydelse på vegne af en tjenesteyder, der er etableret i Det Forenede Kongerige.

Bestemmelsen omfatter således tredjelandsstatsborgere, statsborgere fra Det Forenede Kongerige, og EU-/EØS-statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet er udstationeret fra Det Forenede Kongerige i Danmark med henblik på at levere en tjenesteydelse i Danmark på vegne af en tjenesteyder, der er etableret i Det Forenede Kongerige.

Med bestemmelsen præciseres det, at udstationeringer, der er iværksat på udtrædelsestidspunktet med henblik på levering af en allerede igangværende tjenesteydelse, kan fortsætte og færdiggøres som planlagt efter udtrædelsestidspunktet, uanset den udstationerede persons nationalitet. Dette er i overensstemmelse med lovens overordnede formål om midlertidigt at videreføre eksisterende rettigheder efter EU-reglerne om fri bevægelighed, og i dette tilfælde nærmere bestemt reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser. Udstationering med henblik på levering af tjenesteydelser i Danmark, som påbegyndes efter udtrædelsestidspunktet, vil skulle ske i henhold til udlændingelovens regler.

For at være omfattet af § 3, stk. 1, nr. 3, skal den pågældende kunne dokumentere, at udstationeringen var påbegyndt på udtrædelsestidspunktet, samt at udstationeringen af den pågældende videreføres med henblik på at færdiggøre leveringen af den på udtrædelsestidspunktet igangværende tjenesteydelse.

Der stilles ikke nærmere krav om, hvad der kan udgøre den nødvendige dokumentation. Afgørende er, at den fremlagte dokumentation er egnet til at fastslå, at betingelserne er opfyldt.

Det foreslås i § 3, stk. 2, nr. 1, at loven endvidere finder anvendelse på et familiemedlem til en person omfattet af stk. 1, når familiemedlemmet på udtrædelsestidspunktet er omfattet af definitionen på et familiemedlem i EU-opholdsbekendtgørelsen, og ledsager eller tilslutter sig den pågældende.

EU-opholdsbekendtgørelsens familiedefinition videreføres. Det betyder, at de berettigede familiemedlemmer vil være de samme som hidtil, idet det dog alene er det familieliv, der er etableret på udtrædelsestidspunktet, der beskyttes. Eksempelvis vil en ansøgning om familiesammenføring på baggrund af familieliv, der er etableret efter udtrædelsestidspunktet, skulle behandles efter udlændingelovens regler.

Såfremt familiemedlemmet på udtrædelsestidspunktet er omfattet af EU-opholdsbekendtgørelsens familiedefinition og har ledsaget eller tilsluttet sig en person, der er omfattet af § 3, stk. 1, og fortsat opfylder denne betingelse, er familiemedlemmet omfattet af § 3, stk. 2, nr. 1.

Et tidsbegrænset opholdskort, et EU-registreringsbevis eller et opholdskort for et familiemedlem til en unionsborger udstedt på udtrædelsestidspunktet vil som udgangspunkt udgøre tilstrækkelig dokumentation for, at den tidsmæssige betingelse er opfyldt.

Har den pågældende ikke fået udstedt tidsbegrænset opholdskort, EU-registreringsbevis eller opholdskort for familiemedlem til en unionsborger på udtrædelsestidspunktet, skal den pågældende på anden måde kunne dokumentere, at den tidsmæssige betingelse er opfyldt. Der stilles ikke nærmere krav til, hvad der kan udgøre den nødvendige dokumentation. Afgørende er, at den fremlagte dokumentation er egnet til at fastslå, at betingelserne er opfyldt.

Har familiemedlemmet endnu ikke fysisk tilsluttet sig en person omfattet af § 3, stk. 1, på udtrædelsestidspunktet, er det pågældende familiemedlem kun omfattet af loven, hvis det konkret vurderes, at familielivet var etableret på udtrædelsestidspunktet, og at familielivet fortsat består på det tidspunkt, hvor familiemedlemmet ønsker at tilslutte sig den pågældende.

Den tidsmæssige betingelse indebærer, at ansøgninger om familiesammenføring med øvrige familiemedlemmer, som en person omfattet af § 3, stk. 1, har etableret et familieliv med efter udtrædelsestidspunktet, skal indgives og behandles efter udlændingelovens regler.

Det foreslås i § 3, stk. 2, nr. 2, at loven endvidere finder anvendelse på et familiemedlem til en person omfattet af stk. 1, når familiemedlemmet efter udtrædelsestidspunktet er født barn til eller retsmæssigt adopteret af den pågældende, som også på tidspunktet for fødslen eller adoptionen er omfattet af stk. 1.

§ 3, stk. 2, nr. 2, udgør således en undtagelse til § 3, stk. 2, nr. 1, idet det tidsmæssige krav fraviges.

Bestemmelsen omfatter alene børn født til eller retmæssigt adopteret af en person omfattet af § 3, stk. 1, forudsat, at den pågældende fortsat opfylder betingelserne i EU-opholdsbekendtgørelsen på tidspunktet for fødslen eller adoptionen. Børn, som fødes eller adopteres retmæssigt af personer omfattet af loven efter udtrædelsestidspunktet, vil således fortsat aflede rettigheder af personen omfattet af stk. 1 i henhold til EU-opholdsbekendtgørelsen på samme måde som i dag, hvis den pågældende har rettigheder efter EU-opholdsbekendtgørelsen på tidspunktet for fødslen eller adoptionen.

Bestemmelsen omfatter ikke særbørn født til eller adopteret af en ægtefælle eller samlever, hvis personen omfattes af § 3, stk. 1, ikke har del i forældremyndigheden. En ansøgning om familiesammenføring med særbørn, født efter udtrædelsestidspunktet, behandles efter udlændingelovens regler.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 4

Den foreslåede § 4 medfører, at loven tillige finder anvendelse i forhold til Schweiz.

Det foreslås i § 4, stk. 1, at regler i denne lov, der finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger, finder tilsvarende anvendelse på en statsborger i Schweiz. Det gælder dog ikke ydelser som omhandlet i § 23, stk. 2 og midlertidig levering af tjenesteydelser som omhandlet i § 31, stk. 3.

Det foreslås i § 4, stk. 2, at regler i denne lov, der finder anvendelse i forhold til et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz. Det gælder dog ikke ydelser som omhandlet i § 23, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse i § 4 skal sikre, at lovens bestemmelser også finder anvendelse i forhold til statsborgere i Schweiz og landet Schweiz.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til de foreslåede bestemmelser i § 23, stk. 2, og § 31, stk. 3.

Til § 5

Personer, der foreslås omfattet af denne lov, har i dag ret til ophold og arbejde m.v. i Danmark i medfør af EU-rettens regler om fri bevægelighed, der i Danmark bl.a. er gennemført ved bekendtgørelse nr. 474 af 12. maj 2011 om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler, med senere ændringer (EU-opholdsbekendtgørelsen), samt ved enkelte bestemmelser i udlændingeloven, jf. herved pkt. 2.1, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Når Det Forenede Kongerige udtræder af EU, bliver statsborgere i Det Forenede Kongerige tredjelandstatsborgere, og er dermed ikke længere omfattet af disse regler.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 1, at for personer omfattet af § 3 finder EU-opholdsbekendtgørelsen fortsat anvendelse efter udtrædelsestidspunktet, jf. dog stk. 3.

Med den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 1, videreføres de rettigheder, der følger af EU-opholdsbekendtgørelsen, for personer omfattet af lovens anvendelsesområde, jf. den foreslåede § 3.

Formålet med videreførelsen er så vidt muligt at sikre, at statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet udøver retten til fri bevægelighed i Danmark, kan fortsætte deres tilværelse i Danmark med færrest mulige forstyrrelser som følge af Det Forenede Kongeriges udtræden af EU.

Statsborgere i Det Forenede Kongerige omfattet af § 3, stk. 1, stilles så vidt muligt som EU-/EØS-statsborgere efter udtrædelsestidspunktet og skal behandles efter samme regler, praksis og kriterier som EU-/EØS-statsborgere.

Det betyder bl.a. også, at personer omfattet af § 3, stk. 1, nr. 1 og 2, fortsat kan ændre deres status fra f.eks. studerende til arbejdstager i overensstemmelse med bestemmelserne i EU-opholdsbekendtgørelsen. Nærmere herom fremgår under bemærkningerne til § 3 om lovens anvendelsesområde.

Såfremt personer omfattet af loven ikke længere opfylder betingelserne for selvstændig opholdsret efter EU-opholdsbekendtgørelsen, er de ikke længere omfattet af loven. EU-opholdsbekendtgørelsens regler om ophør af opholdsret og inddragelse af opholdsdokumenter finder anvendelse i forhold til afgørelser herom.

Udlændingeloven gælder som udgangspunkt for alle udlændinge her i landet, herunder også de statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, som er omfattet af denne lov. Formålet med denne lov er imidlertid alene at videreføre rettigheder efter EU-retten som implementeret ved EU-opholdsbekendtgørelsen. Statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der er omfattet af loven, sidestilles således så vidt muligt med EU-/EØS-statsborgere i forhold til EU-opholdsbekendtgørelsen.

Statsborgere fra Det Forenede Kongerige sidestilles imidlertid ikke med EU-/EØS-statsborgere i forhold til udlændingeloven. Det betyder, at statsborgere fra Det Forenede Kongerige, herunder statsborgere i Det Forenede Kongerige som er omfattet af denne lov, efter udtrædelsestidspunktet ikke længere er omfattet af begrebet "udlændinge, som er omfattet af EU-reglerne" i udlændingeloven. Ansøgninger om ret til ophold- og arbejde her i landet efter udlændingelovens regler skal som følge heraf vurderes på lige fod med ansøgninger fra andre tredjelandstatsborgere.

Loven skal endvidere beskytte familiemedlemmer til de statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der er omfattet af § 3, stk. 1.

Videreførelsen af EU-opholdsbekendtgørelsen for familiemedlemmer betyder, at de fortsat skal behandles efter de bestemmelser og kriterier i EU-opholdsbekendtgørelsen, som fandt anvendelse på dem før udtrædelsestidspunktet.

Det vil for familiemedlemmer, der er EU-/EØS-statsborgere, eller statsborgere i Det Forenede Kongerige, der afleder ret af en statsborger fra Det Forenede Kongerige sige, at de fortsat stilles som om de afleder en ret af en EU-/EØS-statsborger.

Familiemedlemmer, der er tredjelandstatsborgere, og som på udtrædelsestidspunktet afleder en ret af en statsborger fra Det Forenede Kongerige, skal fortsat behandles som tredjelandstatsborgere, der afleder ret af en EU-/EØS-statsborger.

Det foreslås i bestemmelsen i § 5, stk. 2, at tilsvarende gælder for en statsborger i Det Forenede Kongerige, der er familiemedlem til en EU-/EØS-statsborger, der ikke er statsborger i Det Forenede Kongerige, når familiemedlemmet på udtrædelsestidspunktet er omfattet af definitionen på et familiemedlem i EU-opholdsbekendtgørelsen, og ledsager eller tilslutter sig den pågældende, jf. dog stk. 3.

Statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunkt afleder en ret til ophold her i landet som familiemedlem til en EU-/EØS-statsborger, der ikke er statsborger i Det Forenede Kongerige, men f.eks. tysk statsborger, er ikke omfattet af § 3 om anvendelsesområdet for denne lov.

Det skyldes, at opholdsgrundlaget for den EU-/EØS-statsborger, som denne gruppe af familiemedlemmer afleder en ret fra, ikke påvirkes af Det Forenede Kongeriges udtræden af EU, hvorfor familiemedlemmet som udgangspunkt også bevarer sin opholdsret.

Henset til, at formålet med denne lov er at sikre rettighederne for statsborgere i Det Forenede Kongerige, som har taget ophold i Danmark på udtrædelsestidspunktet, bør det imidlertid sikres, at også denne gruppe af statsborgere fra Det Forenede Kongerige midlertidigt bevarer afledte rettigheder, som om de fortsat var EU-/EØS-statsborgere. Det betyder, at også denne gruppe familiemedlemmer fra Det Forenede Kongerige fortsat skal behandles efter de bestemmelser og kriterier, som fandt anvendelse på dem på udtrædelsestidspunktet.

Det bemærkes, at videreførelsen af rettigheder efter EU-opholdsbekendtgørelsen for familiemedlemmer indebærer, at den mulighed, der allerede i dag eksisterer efter EU-opholdsbekendtgørelsen for, at et familiemedlem kan bevare retten til at blive boende her i landet, hvis den person, de afleder retten fra, afgår ved døden, udrejser, eller ægteskabet eller samlivet ophører, også videreføres midlertidigt. Denne situation udgør en undtagelse fra hovedreglen om, at familiemedlemmer, hvis ophold udelukkende bygger på en afledt ret, ikke kan skabe et selvstændigt opholdsgrundlag, og dermed som udgangspunkt ikke har mulighed for opholdsretligt at ændre status.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 3, at for personer omfattet af stk. 2 og § 3 finder bestemmelserne i EU-opholdsbekendtgørelsens §§ 38-40 ikke anvendelse.

Den foreslåede § 5, stk. 3, udgør en undtagelse til lovens generelle udgangspunkt, hvorefter gældende rettigheder i EU-opholdsbekendtgørelsen videreføres. Bestemmelsen indebærer, at statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, der frem til udtrædelsestidspunktet er omfattet af EU-reglerne, efter udtrædelsestidspunktet kan udvises uden iagttagelse af de principper, der efter EU-reglerne gælder for begrænsning af retten til fri bevægelighed, jf. udlændingelovens § 26 b.

EU-opholdsbekendtgørelsens §§ 38-40 fastsætter en udvidet beskyttelse for EU-statsborgere og deres familiemedlemmer i forhold til vurderingen af, om der kan ske ud- eller afvisning pga. f.eks. kriminalitet.

Efter EU-opholdsbekendtgørelsens § 38 skal afgørelser truffet efter udlændingeloven eller EU-opholdsbekendtgørelsen i forhold til EU-/EØS-statsborgere og deres familiemedlemmer af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og kan udelukkende begrundes i vedkommendes personlige adfærd. Der må ikke lægges økonomiske betragtninger til grund. En tidligere straffedom kan ikke i sig selv begrunde en sådan afgørelse. Den personlige adfærd skal udgøre en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse. Begrundelser, der ikke vedrører den individuelle sag, eller som har generel præventiv karakter, må ikke anvendes.

Efter EU-opholdsbekendtgørelsens § 39, stk. 1, skal der ved afgørelse om ophør af opholdsret i medfør af bekendtgørelsen eller ved afgørelse om afvisning eller udvisning efter udlændingeloven af EU-/EØS-statsborgere eller deres familiemedlemmer af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed, tages hensyn til varigheden af den pågældendes ophold her i landet, den pågældendes alder, helbredstilstand, familiemæssige og økonomiske situation, samt sociale og kulturelle integration her i landet og tilknytning til hjemlandet og andre relevante hensyn.

Ifølge EU-opholdsbekendtgørelsens § 39, stk. 2, må der ikke træffes afgørelse om udvisning vedrørende en EU-/EØS-statsborger eller dennes familiemedlemmer når de har opnået ret til tidsubegrænset ophold her i landet, medmindre det skyldes alvorlige hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed.

Endelig må der efter EU-opholdsbekendtgørelsens § 39, stk. 3, ikke træffes afgørelse om udvisning vedrørende en EU-/EØS-statsborger, medmindre afgørelsen er bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed, hvis den pågældende har haft ophold her i landet i de 10 forudgående år eller er mindreårig, medmindre udvisningen er nødvendig af hensyn til barnets tarv som fastlagt i De Forenede Nationers konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder.

EU-opholdsbekendtgørelsens § 40 indeholder regler om de sygdomme, som kan indgå i vurderinger, der vedrører hensynet til den offentlige sundhed. Da denne bestemmelse også har relevans i relation til afgørelser om ud- og afvisning, videreføres denne bestemmelse ikke i denne lov.

EU-rettens forrang fremgår af udlændingelovens § 2, stk. 3, hvorefter reglerne om bl.a. udvisning kun finder anvendelse på udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne, i det omfang det er foreneligt med disse regler.

Udvisning af en udlænding, som er omfattet af EU-reglerne, kan, jf. udlændingelovens § 26 b, kun ske i overensstemmelse med de principper, der efter EU-reglerne gælder for begrænsning af retten til fri bevægelighed. Det indebærer, at der ved en afgørelse om udvisning af en udlænding, der er omfattet af EU-reglerne, skal tages hensyn til de ovenfor anførte betingelser.

Udlændingemyndighederne og de danske domstole skal således i hver enkelt sag, hvor der rejses spørgsmål om udvisning af en udlænding, der er omfattet af EU-reglerne, foretage en konkret vurdering af udvisningens forenelighed med EU-retten.

Den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 3, indebærer, at den udvidede udvisningsbeskyttelse efter EU-reglerne afskæres for statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, hvis det forhold, der kan begrunde udvisning, er begået efter udtrædelsestidspunktet. I den situation er det således udlændingelovens almindelige udvisningsregler, som finder anvendelse.

Udtrædelsestidspunktet vil dermed fungere som skæringstidspunkt for anvendelsen af den EU-retlige ud- og afvisningsbeskyttelse.

Den udvidede udvisningsbeskyttelse vil således fortsat finde anvendelse for så vidt angår forhold, der er begået før udtrædelsestidspunktet. Det hænger sammen med, at personer omfattet af loven fortsat var EU-/EØS-statsborgere eller familiemedlemmer til en EU-/EØS-statsborger og på det tidspunkt fortsat var

omfattet af EU-reglerne. Det er både den materielle og den processuelle beskyttelse efter EU-retten, der finder anvendelse.

For så vidt angår forhold, der er begået efter udtrædelsestidspunktet, skal myndighederne derimod anlægge samme vurdering i forhold til personer omfattet af denne lov, som de anlægger i forhold til andre tredjelandstatsborgere, når de træffer afgørelse om ud- og afvisning.

Hvis flere forhold, der kan begrunde udvisning, er til pådømmelse samtidig, og mindst et forhold er begået forud for udtrædelsestidspunktet, og mindst et forhold er begået efter udtrædelsestidspunktet, bør de forhold, der ligger henholdsvis før og efter udtrædelsestidspunktet, vurderes isoleret og efter de respektive regelsæt, der fandt anvendelse, på tidspunkt hvor forholdene blev begået.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt bemærkningerne til den foreslåede § 3.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 6

Den foreslåede § 6 indebærer, at bestemmelser i udlændingeloven, som relaterer sig til behandling af sager vedrørende bl.a. udstedelse, bortfald og inddragelse af opholdskort og registreringsbeviser, fortsat skal finde anvendelse i forhold til behandling af sager vedrørende personer omfattet af denne lov efter udtrædelsestidspunktet.

Det følger således af den foreslåede bestemmelse i § 6, *nr. 1*, at for personer omfattet af § 3 og § 5, stk. 2, finder bestemmelserne i udlændingelovens §§ 6, 33, stk. 1-3, §§ 33 c, 40 e, 44 a, 45 a, 45 c og 46 b anvendelse, idet personer efter disse bestemmelser stilles, som om de fortsat er omfattet af EU-reglerne.

Udlændingelovens § 6 vedrører udstedelse af registreringsbeviser og opholdskort til udlændinge omfattet af EU-reglerne. Udlændingelovens § 33, stk. 1-3, og § 33 c indeholder bestemmelser om fastsættelse af udrejsefrist i forbindelse med afslag på en ansøgning om bl.a. udstedelse af registreringsbevis eller opholdskort eller beslutning om inddragelse af sådanne dokumenter, om ret til lovligt ophold ved klage over sådanne afgørelser, samt om forlængelse af en fastsat udrejsefrist, hvis særlige grunde taler herfor. Udlændingelovens § 40 e giver myndighederne adgang til at registrere en række oplysninger om bl.a. udlændinge, der får udstedt registreringsbevis eller opholdskort. Udlændingelovens § 44 a indeholder regler om myndighedernes adgang til at videregive oplysninger uden en udlændings samtykke, herunder om udlændinge, som er meddelt registreringsbevis eller opholdskort, til andre myndigheder. Udlændingelovens §§ 45 a og 45 c indeholder regler om myndighedernes adgang til at videregive oplysninger uden en udlændings samtykke til efterretningstjenesterne og anklagemyndigheden. Udlændingelovens § 46 b fastslår, at Udenrigsministeriet kan bistå myndighederne med at indhente nærmere oplysninger til brug for behandlingen af sager efter udlændingeloven.

De anførte bestemmelser har frem til udtrædelsestidspunktet fundet anvendelse på personer omfattet af denne lov. For at sikre, at myndighederne også efter udtrædelsestidspunktet kan administrere som hidtil ved behandlingen af sager vedrørende personer omfattet af loven, foreslås det, at reglerne fortsat skal finde anvendelse ved administrationen af denne lov.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 6, *nr. 2*, at for personer omfattet af § 3 og § 5, stk. 2, skal bestemmelserne i udlændingelovens § 46, stk. 2, og §§ 52 a-52 c finde anvendelse, som var de pågældende personer omfattet af EU-reglerne.

Udlændingelovens § 46, stk. 2, giver Styrelsen for International Rekruttering og Integration kompetence til at træffe afgørelse om udvisning, når en udlænding ikke efterkommer en af styrelsen fastsat udrejsefrist. Udlændingelovens §§ 52 a-52 c indeholder regler om Udlændingenævntes kompetence og sagsbehandling.

Såfremt udtrædelsestidspunktet ligger tidsmæssigt før kompetencen til at træffe afgørelser i sager om opholdsret efter EU-opholdsbekendtgørelsen overføres fra Statsforvaltningen til Styrelsen for International Rekruttering og Integration, er der i den foreslåede bestemmelse i § 32 hjemmel til, at de kompetence- og klageregler, der skal finde anvendelse på sager efter denne lov, kan sættes i kraft samtidig med overførslen af kompetencen i henhold til lovforslag nr. L 118, jf. lovforslag nr. L 118 af 28. november 2018 om ændring af udlændingeloven og lov om dansk indfødsret.

Der henvises til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, samt til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 32.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 7

Kompetencen til at træffe afgørelser i sager om opholdsret efter EU-opholdsbekendtgørelsen ligger i dag hos Statsforvaltningen med klageadgang til Udlændingestyrelsen. Med nedlæggelsen af Statsforvaltningen forventes behandlingen af disse sager overført til Styrelsen for International Rekruttering og Integration med klageadgang til Udlændingenævnet pr. 1. april 2019.

Det følger af den foreslåede § 7, *stk. 1*, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration træffer afgørelser og konstaterer ophør efter EU-opholdsbekendtgørelsen vedrørende personer, der er omfattet af lovens § 3 og § 5, stk. 2.

Det følger af bestemmelsen i den foreslåede § 7, *stk. 2*, at Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelser efter stk. 1 kan påklages til Udlændingenævnet.

Bestemmelsen sikrer, at de myndigheder, som skal behandle sager om opholdsret efter EU-opholdsbekendtgørelsens regler, også skal behandle sager om opholdsret for personer omfattet af denne lov.

Såfremt udtrædelsestidspunktet ligger tidsmæssigt før kompetencen fra Statsforvaltningen overføres til Styrelsen for International Rekruttering og Integration, er der i den foreslåede bestemmelse i § 32 hjemmel til, at de kompetence- og klageregler, der bør finde anvendelse på sager efter denne lov, kan sættes i kraft samtidig med overførslen af kompetencen i henhold til lovforslag nr. L 118, jf. lovforslag nr. L 118 af 28. november 2018 om ændring af udlændingeloven og lov om dansk indfødsret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8

I dag kan statsborgere fra Det Forenede Kongerige i lighed med andre EU-/EØS-statsborgere samt deres familiemedlemmer i medfør af EU-opholdsbekendtgørelsen få udstedt et EU-registreringsbevis, et tidsubegrænset opholdskort, eller et opholdskort for familiemedlem til en unionsborger. Besiddelse af sådanne dokumenter er dog ikke en betingelse for ret til ophold, idet de nævnte opholdsdokumenter, som udstedes til EU-/EØS-statsborgere og deres familiemedlemmer, uanset nationalitet, alene er konstaterende og ikke retsstiftende.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 8 kan udlændinge- og integrationsministeren fastsætte nærmere regler om opholdsdokumenter til statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, herunder om ansøgningsprocedurer, ansøgnings- og sagsbehandlingsfrister, betaling af gebyr for udstedelse af sådanne dokumenter og om udfasning af allerede udstedte EU-opholdsdokumenter m.v. Ministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om, hvilken myndighed der kan træffe afgørelse om udstedelse og inddragelse af opholdsdokumenter, samt om klageadgang m.v.

Med denne lov foreslås EU-opholdsbekendtgørelsens bestemmelser som udgangspunkt videreført, herunder kapitel 6 om udstedelse af opholdsdokumenter.

Statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer vil dermed fortsat i en overgangsperiode kunne anvende de EU-registreringsbeviser, tidsubegrænsede opholdskort, eller opholdskort for familiemedlem til en unionsborger, der på udtrædelsestidspunktet er udstedt til dem, som dokumentation for ret til ophold her i landet.

Det er imidlertid hensigten, at disse dokumenter på et tidspunkt skal erstattes af opholdsdokumenter i det format, som udstedes til andre tredjelandstatsborgere i Danmark. Dette format er nærmere bestemt fastsat i forordning 1030/2002/EF.

Da det, henset til den usikkerhed, der er forbundet med Det Forenede Kongeriges udtræden, ikke er hensigtsmæssigt allerede nu at udfase de eksisterende opholdsdokumenter og indføre krav om et nyt opholdsdokument, foreslås det, at udlændinge- og integrationsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om krav om opholdsdokumenter for statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, herunder om ansøgningsprocedurer, ansøgnings- og sagsbehandlingsfrister og betaling af et omkostningsdækkende gebyr for udstedelse af sådanne dokumenter samt om udfasning af allerede udstedte EU-opholdsdokumenter m.v. Ministeren bemyndiges endvidere til at fastsætte nærmere regler om, hvilken myndighed der skal behandle ansøgninger om udstedelse af opholdsdokumenter samt regler om klageadgang.

Det er hensigten, at den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse skal anvendes til at fastsætte regler om, at statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer kan pålægges at ansøge om et opholdskort til tredjelandstatsborgere i det format, der er fastsat i forordning 1030/2002/EF.

Det er hensigten at fastsætte sådanne regler i en bekendtgørelse, når Det Forenede Kongerige er udtrådt af EU og forventeligt inden udgangen af 2019.

Det er ikke i øvrigt hensigten, at personer, der er omfattet af loven skal opfylde andre krav for at få udstedt et registreringsbevis eller opholdsdokument end dem, der i dag stilles efter EU-opholdsbekendtgørelsen.

Det er hensigten, at udgifterne forbundet med sagsbehandling og udstedelse af nye opholdsdokumenter for statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer finansieres af et omkostningsdækkende gebyr, jf. herved Finansministeriets Budgetvejledning 2016 af 18. december 2015, BV kap 2, afsnit 2.3.1.2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 9

Efter gældende regler er Det Forenede Kongerige et EU-medlemsland, og EU-retten finder derfor anvendelse i Det Forenede Kongerige, og i forhold til statsborgere i Det Forenede Kongerige, der arbejder eller opholder sig i andre EU-/EØS-lande.

Med Det Forenede Kongeriges udtræden af EU anses Det Forenede Kongerige for et tredjeland i forhold til EU, og fra dette tidspunkt vil statsborgere i Det Forenede Kongerige ikke være omfattet af de EU-retlige regler. Endvidere finder EU-reglerne om f.eks. arbejdskraftens frie bevægelighed og reglerne om koordinering af de sociale sikringsordninger ikke længere anvendelse i forhold til Det Forenede Kongerige og statsborgere i Det Forenede Kongerige.

Det foreslås i § 9, stk. 1, nr. 1 og 2, at i det omfang, personen opfylder betingelserne i den enkelte bestemmelse, finder kapitel 3 anvendelse på EU-/EØS-statsborgere, herunder danske statsborgere, og på statsborgere i Det Forenede Kongerige.

I § 9, stk. 2, nr. 1 og 2, foreslås, at kapitel 3 tillige finder anvendelse på et familiemedlem til en person omfattet af stk. 1, når familiemedlemmet på udtrædelsestidspunktet er omfattet af definitionen på et familiemedlem i EU-opholdsbekendtgørelse, og ledsager eller tilslutter sig den pågældende, eller efter udtrædelsestidspunktet er født barn til eller retsmæssigt adopteret af den pågældende, som også på tidspunktet for fødslen eller adoptionen er omfattet af stk. 1.

Forslaget betyder, at personkredsen for kapitel 3 vil omfatte EU-/EØS-statsborgere, herunder danske statsborgere, og deres familiemedlemmer, samt statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer. Eventuelle begrænsninger i personkredsen eller yderligere betingelser for at være omfattet af bestemmelsen vil fremgå af den enkelte bestemmelse i kapitlet. Familiemedlemmer vil tillige være omfattet af reglerne, hvis de er omfattet af definitionen i stk. 2. Definitionen svarer til definitionen af familiemedlemmer, der er omfattet af opholdsbestemmelserne i forslaget til § 3, stk. 2. Men da kapitel 3 også fastsætter regler for danske statsborgere og EU-/EØS-statsborgere, er disses familiemedlemmer tilsvarende omfat-

tet i det omfang, det fremgår af de enkelte bestemmelser. Det betyder, at hvis f.eks. et familiemedlem til en dansk statsborger selvstændigt opfylder betingelserne for ret til en ydelse, der er omfattet af en bestemmelse i kapitel 3, kan familiemedlemmet have ret til f.eks. fortsat at få udbetalt sygedagpenge i Det Forenede Kongerige efter udtrædelsestidspunktet, jf. nedenfor til § 16.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 10

Efter gældende regler i forordning 883/2004/EF sikrer sammenlægningsprincippet i forordningens artikel 6, at EU-/EØS-statsborgere ikke mister rettigheder, fordi de flytter til en anden medlemsstat eller får arbejde i en anden medlemsstat. Perioder optjent i en medlemsstat kan sammenlægges med perioder fra en anden medlemsstat – det gælder for beskæftigelses-, bopæls- eller forsikringsperioder og perioder med selvstændig virksomhed.

Med Det Forenede Kongeriges udtræden af EU anses Det Forenede Kongerige for et tredjeland i forhold til EU, og fra udtrædelsestidspunktet vil statsborgere i Det Forenede Kongerige ikke være omfattet af de EU-retlige regler. Endvidere finder reglerne om arbejdskraftens frie bevægelighed og reglerne om koordinering af de sociale sikringsordninger ikke længere anvendelse i forhold til Det Forenede Kongerige.

For at sikre, at EU-/EØS-statsborgere, herunder danske statsborgere, ikke mister allerede opnåede rettigheder, foreslås i § 10, *stk. 1*, at for danske statsborgere og EU-/EØS-statsborgere, der udøver retten til fri bevægelighed i Det Forenede Kongerige på udtrædelsestidspunktet, herunder grænsearbejdere, der på udtrædelsestidspunktet har bopæl i Danmark og arbejder i Det Forenede Kongerige, samt deres familiemedlemmer, opgøres retten til ydelser efter lov om sygedagpenge og barselsloven, arbejdsløshedsdagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., børne- og ungeydelse efter lov om en børne- og ungeydelse samt børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, som om EU-retten finder anvendelse ved opgørelsen i forhold til beskæftigelses-, bopæls- eller forsikringsperioder eller perioder med selvstændig virksomhed tilbagelagt i Det Forenede Kongerige.

Forslaget betyder, at for danske statsborgere og EU-/EØS-statsborgere, der f.eks. på grund af arbejde eller studier havde ophold i Det Forenede Kongerige på udtrædelsestidspunktet, og som i løbet af den midlertidige overgangsperiode flytter til Danmark, vil beskæftigelses-, bopæls- eller forsikringsperioder og perioder med selvstændig virksomhed, der er tilbagelagt i Det Forenede Kongerige både før og efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU som udgangspunkt kunne tælle med til opfyldelse af kravene i de nævnte love for at opnå ret til en ydelse i Danmark. Det kan f.eks. være en periode med lønarbejde fra Det Forenede Kongerige, der vil kunne medregnes til opfyldelsen af beskæftigelseskravet for ret til sygedagpenge efter lov om sygedagpenge, hvis lønmodtageren sygemeldes fra et arbejdsforhold på det danske arbejdsmarked. F.eks. vil en dansk statsborger, der har boet og arbejdet i Det Forenede Kongerige fra 2018, og som flytter til Danmark den 1. maj 2019 efter afslutning af sit ansættelsesforhold i Det Forenede Kongerige, i tilfælde af opstået sygdom den 1. juli 2019 under et ansættelsesforhold i Danmark, kunne medregne beskæftigelses-

perioden frem til udgangen af april 2019 fra Det Forenede Kongerige til opfyldelse af beskæftigelseskravet i lov om sygedagpenge for at få ret til sygedagpenge.

Det foreslås i § 10, *stk. 2*, at for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der udøver retten til fri bevægelighed i Danmark på udtrædelsestidspunktet, herunder grænsearbejdere, der på udtrædelsestidspunktet har bopæl i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land end Danmark og arbejder i Danmark, samt deres familiemedlemmer, opgøres retten til ydelser efter lov om sygedagpenge og barselsloven, arbejdsløshedsdagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., børne- og ungedydelse efter lov om en børne- og ungedydelse samt børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, som om EU-retten finder anvendelse ved opgørelsen i forhold til beskæftigelses-, bopæls- eller forsikringsperioder eller perioder med selvstændig virksomhed tilbagelagt i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land end Danmark, når perioderne er før udtrædelsestidspunktet. Familiemedlemmer, der indrejser til Danmark med henblik på fast ophold efter udtrædelsestidspunktet, kan medregne perioder frem til den dato, hvor de indrejser til Danmark.

Forslaget betyder, at statsborgere i Det Forenede Kongerige vil kunne medregne beskæftigelses-, bopæls- eller forsikringsperioder eller perioder med selvstændig virksomhed, der er tilbagelagt i Det Forenede Kongerige eller i andet EU-/EØS-land før udtrædelsestidspunktet til opfyldelse af kravene i de nævnte love for at opnå ret til en ydelse, hvis de opholder sig lovligt i Danmark på udtrædelsestidspunktet i henhold til EU-opholdsbekendtgørelsen. Perioder efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU vil ikke kunne medregnes for statsborgere i Det Forenede Kongerige. Familiemedlemmer, der indrejser til Danmark med henblik på fast ophold efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU, vil dog kunne medregne perioder frem til den dato, hvor de indrejser til Danmark, under forudsætning af at perioderne er tilbagelagt i Det Forenede Kongerige eller et EU-/EØS-land.

Det betyder f.eks. i forhold til retten til børnetilskud, at statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, der opholder sig i Danmark på udtrædelsestidspunktet, og som er omfattet af denne lov, vil have ret til fuldt børnetilskud, selv om de ikke har haft bopæl i mindst 6 år i Danmark inden for de seneste 10 år, forudsat at de har haft bopæl eller beskæftigelse i mindst 6 år i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land. Familiemedlemmer, der indrejser til Danmark med henblik på fast ophold efter udtrædelsestidspunktet, kan medregne perioder frem til den dato, hvor de indrejser til Danmark. Dog skal betingelsen i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag om, at barnet faktisk opholder sig i Danmark, være opfyldt.

Som følge af, at forordning 883/2004/EF bortfalder i forholdet mellem Danmark og Det Forenede Kongerige, vil der således ikke fra datoen for Det Forenede Kongeriges udtræden blive udbetalt børnetilskud eller børne- og ungedydelse for børn med fast ophold i Det Forenede Kongerige eller – for statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer – børn med fast ophold uden for Danmark. Omvendt vil børn med fast ophold i Danmark, der hidtil har fået reducerede eller ingen familieydelser som følge af ret til ydelser fra Det Forenede Kongerige, få ret til fulde danske ydelser. Udbetaling Danmark, der administrerer lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og lov om en børne- og ungedydelse, træffer afgørelse efter lovene om ændringerne.

Det foreslås i § 10, *stk. 3*, at ved opgørelsen af den samlede udsættelsesperiode i forbindelse med behandlingen af anmeldelser om erhvervs sygdomme efter lov om arbejdsskadesikring tages perioder med skadeli-

ge påvirkninger før udtrædelsestidspunktet fra Det Forenede Kongerige eller andet EU-/EØS-land end Danmark i betragtning for personer omfattet af stk. 2.

Forslaget betyder, at for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der udøver retten til fri bevægelighed i Danmark på udtrædelsestidspunktet, herunder grænsearbejdere, der på udtrædelsestidspunktet har bopæl i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land end Danmark og arbejder i Danmark samt deres familiemedlemmer, medregnes perioder med arbejdsmæssig udsættelse for skadelige påvirkninger fra Det Forenede Kongerige eller andet EU-/EØS-land end Danmark før udtrædelsestidspunktet ved opgørelsen af den samlede udsættelsesperiode efter lov om arbejdsskadesikring.

Der henvises til pkt. 2.2, 2.4, 2.5, 2.8 og 2.10, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 11

Med Det Forenede Kongeriges udtræden af EU vil adgangen til sociale ydelser afledt af forordning 2011/492/EU der giver vandrende EU-/EØS-arbejdstagere ret til samme sociale og skattemæssige fordele som indenlandske, dvs. fastboende arbejdstagere som udgangspunkt bortfalde for denne personkreds efter udtrædelsestidspunktet.

Retten til uddannelses- eller kontanthjælp er betinget af opfyldelse af et opholds- og beskæftigelseskrav, jf. lov om aktiv socialpolitik § 11, stk. 3 og 8. EU-/EØS-statsborgere med arbejdstagerstatus skal i kraft af forordning 2011/492/EU ikke opfylde opholds- og beskæftigelseskravet for ret til uddannelses- eller kontanthjælp, jf. lov om aktiv socialpolitik § 11, stk. 10. EU-/EØS-statsborgerens familiemedlemmer afleder deres ret fra hovedpersonen, og har samme ret til ydelser efter lov om aktiv socialpolitik som hovedpersonen.

Retten til forskudsvis udbetaling af børnebidrag er efter gældende regler betinget af en række krav i forhold til forudgående bopæl og beskæftigelse i Danmark. Retten til fuld ydelse optjenes gradvist. Det fremgår af § 5 a, stk. 3, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, at optjeningsprincippet i lovens § 5 a, ikke gælder for borgere fra EU, EØS eller Schweiz, i det omfang disse efter EU-retten er berettigede til ydelsen.

Efter gældende regler i § 49, stk. 5 og 6, og § 52 a, stk. 4, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. udbetales dagpenge på dimittendvilkår med et beløb, der udgør 82 pct. af højeste arbejdsløshedsdagpenge til medlemmer, der har forsørgelsespligt over for et barn, jf. lov om aktiv socialpolitik, og 71,5 pct. af højeste arbejdsløshedsdagpenge til medlemmer, som ikke har forsørgelsespligt.

Efter gældende regler i § 49, stk. 7, og § 52 a, stk. 4, 4. pkt., er udbetaling af arbejdsløshedsdagpenge til en forsørger betinget af, at barnet opholder sig her i riget, bortset fra Færøerne og Grønland. Dette gælder dog ikke for EU-/EØS-statsborgere, hvis barnet opholder sig i et andet EU-/EØS-land.

Det foreslås i § 11, stk. 1, at statsborgere i Det Forenede Kongerige, der udøver retten til fri bevægelighed i Danmark på udtrædelsestidspunktet, samt deres familiemedlemmer, sidestilles med EU-/EØS-statsborgere i relation til retten til ydelser efter lov om aktiv socialpolitik og retten til forskudsvis udbetaling af børnebidrag efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. dog stk. 3.

Den foreslåede ordning vil betyde, at vurderingen af i hvilket omfang en statsborger fra Det Forenede Kongerige har ret til hjælp efter lov om aktiv socialpolitik og ret til forskudsvis udbetaling af børnebidrag efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, vil afhænge af, om personen har udøvet retten til fri bevægelighed i Danmark senest på udtrædelsestidspunktet.

Statsborgere i Det Forenede Kongerige og medfølgende familiemedlemmer, der kommer til Danmark efter udtrædelsestidspunktet, har fortsat ret til hjælp efter lov om aktiv socialpolitik og ret til forskudsvis udbetaling af børnebidrag efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. De skal dog som øvrige ansøgere i lov om aktiv socialpolitik opfylde krav om at have opholdt sig her i riget i sammenlagt 9 år inden for de seneste 10 år samt et krav om beskæftigelse svarende til 2 år og 6 måneders ordinær fuldtidsbeskæftigelse inden for de seneste 10 år. I forhold til ret til forskudsvis udbetaling af børnebidrag efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag skal de opfylde krav om fast bopæl i Danmark i det seneste år, ligesom de skal have haft bopæl eller beskæftigelse her i riget i mindst 6 år inden for de seneste 10 år forud for den periode, udbetalingen vedrører, for at have optjent ret til den fulde ydelse.

En statsborger i Det Forenede Kongerige, der har ophold i Danmark på udtrædelsestidspunktet som arbejdstager eller selvstændig, og som i øvrigt opfylder betingelser for hjælp efter lov om aktiv socialpolitik, samt medfølgende familiemedlemmer, har ret til hjælp på lige fod med EU-/EØS-statsborgere med status som arbejdstager eller selvstændig, idet statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har fået lovligt ophold frem til dette skæringspunkt med den foreslåede ordning ligestilles med EU-/EØS-statsborgere, idet de har gjort brug af retten til arbejdskraftens frie bevægelighed.

Den foreslåede ordning vil ligeledes betyde, at det fortsat efter udtrædelsestidspunktet er muligt for personer omfattet af den foreslåede § 3 i lovforslaget, at opnå arbejdstagerstatus og dermed have ret til uddannelses- eller kontanthjælp uden at skulle opfylde et opholds- og beskæftigelseskrav.

Det foreslås i § 11, stk. 2, at danske statsborgere og EU-/EØS-statsborgere samt deres familiemedlemmer, der udøver retten til fri bevægelighed i Det Forenede Kongerige senest på udtrædelsestidspunktet og herefter indrejser til Danmark, har ret til ydelser efter lov om aktiv socialpolitik og ret til forskudsvis udbetaling af børnebidrag efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, som om EU-retten finder anvendelse, idet ophold i Det Forenede Kongerige efter udtrædelsestidspunktet sidestilles med ophold i et EU-/EØS-land, jf. dog stk. 3.

Den foreslåede ordning vil betyde, at EU-/EØS-statsborgere, herunder også danske statsborgere samt medfølgende familiemedlemmer, der efter en periode i et andet EU-/EØS-land eller Det Forenede Kongerige, f.eks. har opnået arbejdstagerstatus på det danske arbejdsmarked, vil kunne modtage uddannelseshjælp, kontanthjælp eller forskudsvis udbetaling af børnebidrag, uanset gældende opholds-, bopæls- eller beskæf-

tigelseskrav i henholdsvis lov om aktiv socialpolitik og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

En dansk statsborger eller øvrig EU-/EØS-statsborger, der efter sin tilbagevenden til Danmark fra et ophold i et andet EU-/EØS-land eller Det Forenede Kongerige hverken opfylder opholdskravet eller har opnået eller bevaret arbejdstagerstatus, kan alligevel have ret til uddannelses- eller kontanthjælp, hvis personen har en tilstrækkelig grad af tilknytning til Danmark. Kommunerne skal således ved den konkrete vurdering af, om borgeren har tilstrækkelig tilknytning til Danmark til at kunne få kontanthjælp, betragte perioder i Det Forenede Kongerige efter udtræden som perioder i et EU-/EØS-land.

Det vil sige, at danske statsborgere og øvrige EU-/EØS-statsborgere, der har gjort brug af arbejdskraftens fri bevægelighed, ligeledes kan komme fra Det Forenede Kongerige før og efter udtrædelsestidspunktet og stadig være vandrende arbejdstagere og dermed bevare retten til en række sociale ydelser i Danmark.

Det foreslås i § 11, stk. 3, at uanset stk. 1 og 2, udbetales forskudsvis udbetaling af børnebidrag efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag alene for børn, for hvem lovens betingelser om, at barnet opholder sig her i landet, er opfyldt. Med forslaget bliver retstillingen i forbindelse med betingelsen om barnets ophold i Danmark den samme som ved børnetilskud, jf. bemærkningerne til § 10.

Udbetaling Danmark, der administrerer lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, træffer afgørelse efter loven om ændringerne.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 og 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger

Det foreslås i § 11, stk. 4, at for danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har ret til arbejdsløshedsdagpenge, og hvor dagpengenes størrelse er afhængig af medlemmets forsørgerstatus, sidestilles barnets ophold i Det Forenede Kongerige med ophold i et EU-/EØS-land, jf. § 49, stk. 7, og § 52 a, stk. 4, 4. pkt., i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Det betyder, at danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har ret til danske arbejdsløshedsdagpenge, og som har forsørgerpligt over for et barn, der opholder sig i Det Forenede Kongerige, også efter udtrædelsestidspunktet vil have ret til at få udbetalt dagpenge med forsørgersats efter § 49, stk. 7, og § 52 a, stk. 4, i overgangsperioden.

Hermed kan der også i overgangsperioden udbetales arbejdsløshedsdagpenge med forsørgersats, hvis barnet opholder sig i Det Forenede Kongerige.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 12

Efter de gældende regler finder forordning 883/2004/EF anvendelse i forhold til folkepension og førtidspension efter reglerne i lov om social pension.

Med Det Forenede Kongeriges udtræden af EU vil pensionsrettigheder afledt af forordning 883/2004/EF i forhold til Det Forenede Kongerige som udgangspunkt bortfalde. Det vil betyde, at danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer mister rettigheder, som de indtil Det Forenede Kongeriges udtræden har efter forordning 883/2004/EF. Det vil f.eks. betyde, at det alene vil være pensionsrettigheder efter lov om social pension, der vil finde anvendelse i forhold til retten til at eksportere danske pensionsydelse ved fast bopæl i Det Forenede Kongerige. En statsborger i Det Forenede Kongerige vil blive stillet som en tredjelandstatsborger og vil derfor ikke være berettiget til at modtage dansk pension ved fast bopæl uden for Danmark. Det vil også betyde, at danske statsborgere alene kan modtage dansk social pension ved fast bopæl i Det Forenede Kongerige, når visse bopælsbetingelser, jf. § 3, stk. 2 og 3, i lov om social pension, er opfyldt. Efter lov om social pension indebærer bopælskravet, at retten til pension er betinget af, at modtageren har fast bopæl i Danmark både ved tilkendelsen og udbetaling af pensionen. Personer med dansk indfødsret kan dog få tilkendt folkepension, når den pågældende har haft fast bopæl her i riget i 30 år i optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen. Personer med dansk indfødsret kan modtage en tilkendt folke- eller førtidspension ved bopæl i udlandet, når pensionisten efter det fyldte 15. år har haft fast bopæl her i riget i mindst 10 år eller i mindst $\frac{1}{4}$ af tiden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes. Bopælskravet skal være opfyldt umiddelbart inden det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes, dog senest ved folkepensionsalderen. Folkepensionens pensionstillæg og den del af førtidspensionen, der udgøres af pensionstillægget, vil ikke kunne udbetales til danske statsborgere med fast bopæl i Det Forenede Kongerige.

Det foreslås i § 12, *stk. 1*, at danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, der ved udtrædelsestidspunktet er tilkendt pension efter lov om social pension, bevarer retten til den tilkendte pension, som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse.

Med forslaget vil danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, fortsat blive stillet som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og forordning 883/2004/EF fortsat finder anvendelse for denne persongruppe efter udtrædelsestidspunktet. Det indebærer bl.a., at den nævnte persongruppe vil bevare rettigheder til allerede tilkendt social pension, som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse.

Udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7 eller 8 (flygtninge) sidestilles med danske statsborgere i forhold til forordningen, således at de som hidtil kan modtage den tilkendte pension på baggrund af den opgjorte bopælstid, når den pågældende har bopæl i et andet EU-/EØS-land. Med forslaget sidestilles denne persongruppe som hidtil med danske statsborgere, og pensionen udbetales efter forordningens ligestillingsprincip med det samme beløb, som om Det Forenede Kongerige er et EU-

/EØS-land, og EU-retten fortsat finder anvendelse, også når den pågældende har bopæl i Det Forenede Kongerige.

Når en førtidspensionist ved folkepensionsalderen overgår til folkepension, udbetales folkepensionen med samme procentandel eller brøk, som den hvormed førtidspensionen hidtil har været fastsat. Med forslaget forudsættes, at dette også fremover vil gælde.

Det foreslås i § 12, stk. 2, at danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, der ved udtrædelsestidspunktet har optjent ret til social pension efter lov om social pension, bevarer retten til den optjente pension og til fortsat at optjene ret til pension, som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse. Med forslaget vil retten til allerede optjent social pension blive bevaret, som om Det Forenede Kongerige fortsat var et EU-/EØS-land, og forordning 883/2004/EF finder anvendelse. Det vil f.eks. betyde, at forordning 883/2004/EF vil finde anvendelse i forhold til retten til at eksportere pensionsydelse ved bopæl i Det Forenede Kongerige. Det vil bl.a. betyde, at en statsborger i Det Forenede Kongerige bliver stillet som en EU-/EØS-statsborger, og derfor vil kunne modtage social pension ved bopæl uden for Danmark, som om forordning 883/2004/EF finder anvendelse. Det vil også betyde, at danske statsborgere vil kunne modtage dansk social pension inklusiv pensionstillæg ved fast bopæl i Det Forenede Kongerige.

Derved sikres, at personer, der har optjent rettigheder til social pension før udtrædelsestidspunktet og på den baggrund har en berettiget forventning om at kunne modtage social pension, når den pågældende når folkepensionsalderen, eller når den pågældende i øvrigt opfylder betingelserne for ret til førtidspension, bevarer rettighederne til den sociale pension, som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse.

Forslaget betyder også, at personer i den nævnte målgruppe, der inden udtrædelsestidspunktet har optjent ret til social pension, vil bevare retten til fortsat at optjene ret til social pension efter udtrædelsestidspunktet og retten til den sammenlagte optjente ret til pension, som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse. Det indebærer f.eks., at en statsborger i Det Forenede Kongerige, der har optjent ret til dansk pension på baggrund af 8 års bopæl i Danmark før udtrædelsestidspunktet og 1 års bopæl i Danmark efter udtrædelsestidspunktet, ved folkepensionsalderen kan få tilkendt og udbetalt den optjente pension på baggrund af 9 års bopæl i Danmark, som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse. Det gælder både ved bopæl i Danmark, et andet EU-/EØS-land og Det Forenede Kongerige.

Det vil sige, at de hidtidige optjente rettigheder bibeholdes efter udtrædelsestidspunktet, og når denne person optjener yderligere ret til pension ved bopæl i Danmark efter lovens ikrafttræden, vil de sammenlagte forsikringsperioder blive behandlet, som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse.

Der kan i øvrigt henvises til pkt. 2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 13

Efter de gældende regler finder forordning 883/2004/EF anvendelse i forhold til pension tilkendt efter reglerne i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. (gammel ordning).

Personer, der er omfattet af den gamle ordning, har fået tilkendt ydelser efter denne ordning efter regler gældende før 2003. Personer forbliver under denne ordning, indtil de overgår til folkepension efter lov om social pension. Der er ikke nye personer, der bliver omfattet af den gamle ordning, der er under udfasing.

Med Det Forenede Kongeriges udtræden af EU vil pensionsrettigheder efter forordning 883/2004/EF i forhold til Det Forenede Kongerige som udgangspunkt bortfalde. Det vil betyde, at danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer mister rettigheder efter forordningen, som efter gældende regler stiller dem gunstigere. Det vil f.eks. betyde, at det alene vil være pensionsrettigheder efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., der vil finde anvendelse i forhold til retten til at eksportere pensionsydelser ved bopæl i Det Forenede Kongerige. Herefter vil der f.eks. alene være ret til at eksportere ydelser efter gammel ordning til Det Forenede Kongerige, når betingelserne herfor i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. er opfyldte. Det vil bl.a. betyde, at statsborgere i Det Forenede Kongerige bliver stillet som tredjelandes statsborgere, og de vil derfor ikke kunne modtage dansk pension ved fast bopæl uden for Danmark. Det vil også betyde, at danske statsborgere alene kan modtage dansk social pension ved fast bopæl i Det Forenede Kongerige, når visse bopælsbetingelser forud for tilkendelse af pensionsydelser er opfyldt. Det fremgår af lovens § 3, stk. 2, at personer med dansk indfødsret, som tager bopæl i udlandet efter at have fået tillagt pension, bevarer retten til pension, hvis de efter det fyldte 15. år har haft fast bopæl her i riget i mindst 10 år eller i mindst ¼ af tiden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes. Bopælskravet skal være opfyldt umiddelbart inden det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Herudover vil der ikke kunne udbetales pensionstillæg til danske statsborgere med fast bopæl i Det Forenede Kongerige.

Det foreslås, at danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, der er tilkendt pension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., bevarer retten til pension, som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse.

Med forslaget stilles danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer fortsat på samme måde, som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og forordning 883/2004/EF fortsat finder anvendelse for denne persongruppe efter udtrædelsestidspunktet. Det indebærer bl.a., at den nævnte persongruppe bevarer rettigheder til allerede tilkendte ydelser, og til at få tilkendt en anden ydelse efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og EU-retten fortsat finder anvendelse.

Udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7 eller 8 i udlændingeloven (flygtninge) sidestilles med danske statsborgere i forhold til forordningen, således at de som hidtil kan modtage den tilkendte pension på baggrund af den opgjorte bopælstid, når den pågældende har bopæl i et andet EU-/EØS-land. Med forslaget sidestilles denne persongruppe som hidtil med danske statsborgere, og pensionen udbetales efter forordningens ligestillingsprincip med det samme beløb, som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og EU-retten fortsat finder anvendelse, også når den pågældende har bopæl i Det Forenede Kongerige. Når en førtidspensionist ved folkepensionsalderen overgår til folkepension, udbetales folkepensionen med samme procentandel eller brøk, som den hvormed førtidspensionen hidtil har været fastsat. Med forslaget forudsættes, at dette også fremover vil gælde.

Der kan i øvrigt henvises til pkt. 2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 14

Efter gældende regler i § 2 i lov om individuel boligstøtte omfatter retten for folkepensionister til at modtage boligydelse for lejere, ejere eller andelshavere samt personer, der har husstands-fællesskab med sådanne, også personer, der har bopæl i Danmark, og som modtager en tilsvarende udenlandsk alderspension, som forordning 883/2004/EF finder anvendelse på.

Retten til boligstøtte efter boligstøttelovens regler for førtidspensionister omfatter tillige personer, der har bopæl i Danmark, og som modtager en tilsvarende udenlandsk pension, som forordning 883/2004/EF finder anvendelse på, jf. § 2 b i lov om individuel boligstøtte.

Med Det Forenede Kongeriges udtræden vil retten til boligydelse for folkepensionister og boligstøtte til førtidspensionister ikke længere omfatte tilsvarende udenlandsk pension udbetalt fra Det Forenede Kongerige, da forordning 883/2004/EF ikke længere finder anvendelse for disse. Personer, der alene får udbetalt pension fra Det Forenede Kongerige, og som bor i Danmark, vil således alene kunne få boligsikring, og ikke boligsikring og boligydelse efter de gunstigere regler for førtidspensionister eller folkepensionister.

Det foreslås derfor, at for danske statsborgere, statsborgere i et EU-/EØS-land, statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, der har bopæl i Danmark, betragtes pension svarende til folke- eller førtidspension, der udbetales fra Det Forenede Kongerige, som omfattet af EU-retten ved vurderingen af ret til boligstøtte efter lov om individuel boligstøtte som folkepensionist eller førtidspensionist, jf. §§ 2 og 2 b i lov om individuel boligstøtte. Det vil betyde, at personer, der ikke har ret til dansk folkepension eller førtidspension i Danmark, men som får udbetalt tilsvarende pension fra Det Forenede Kongerige, også efter udtræden i overgangsperioden, vil få ret til boligstøtte efter de gunstigere regler for folkepensionister og førtidspensionister, hvis de har bopæl i Danmark og i øvrigt opfylder betingelserne for ret til boligstøtte.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 15

Efter de gældende regler i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. er det en betingelse for at gå på efterløn, at medlemmet har bopæl i Danmark, et andet EU-/EØS-land, på Færøerne eller i Grønland. Et medlem, som opfylder betingelser for ret til efterløn, kan både overgå til efterløn og få udbetalt efterløn under ophold i Danmark, et andet EU-/EØS-land, på Færøerne eller i Grønland. Medlemmet kan ligeledes udføre arbejde samtidig med modtagelse af efterlønnen.

Efterløn kan ikke udbetales til medlemmer, der opholder sig i lande uden for EØS-området, Schweiz, Grønland og Færøerne i længere tid, eller som tager bopæl der. Efter de administrativt fastsatte regler kan medlemmet dog få udbetalt efterløn under midlertidigt ophold i disse lande i op til sammenlagt 3 måneder inden for hvert kalenderår. Efterløn kan ikke udbetales til et medlem, der arbejder i lande uden for EØS-området, Grønland og Færøerne, medmindre arbejdet udføres som udsendt for en dansk arbejdsgiver. Det følger af de administrativt fastsatte regler, at perioden, hvor medlemmet kan få udbetalt efterløn, højst kan udgøre 3 måneder i hvert kalenderår. Hvis medlemmet fortsat har bopæl og ophold her i riget, i et andet EU-/EØS-land eller i Schweiz, har medlemmet ret til efterløn uden tidsmæssig begrænsning.

Efter de gældende regler i lov om fleksydelse er det en betingelse for at kunne overgå til fleksydelse, at man har bopæl i Danmark eller et andet EU-/EØS-land, Schweiz, Grønland og Færøerne. Et medlem, som opfylder betingelser for ret til fleksydelse, kan både overgå til fleksydelse og få udbetalt fleksydelse under ophold i Danmark, et andet EU-/EØS-land, Schweiz, Grønland eller på Færøerne. Medlemmet kan ligeledes udføre arbejde samtidig med modtagelse af fleksydelse.

I de administrativt fastsatte regler er det fastsat, at det kun er muligt at få udbetalt fleksydelse, hvis man opholder sig uden for EU-/EØS-landene i sammenlagt op til 3 måneder pr. kalenderår. Hvis opholdet i udlandet uden for EU-/EØS-området overstiger 3 måneder, kan der ikke modtages fleksydelse for den perio-

de, der overstiger de 3 måneder. Man kan dog bevare retten til fleksydelse ved ophold ud over 3 måneder, hvis opholdet strækker sig hen over et årsskifte. Hvis en fleksydelsesmodtager tager fast ophold uden for EU-/EØS-landene, kan personen ikke modtage fleksydelse. En person, der arbejder i et land uden for EU-/EØS-landene, Schweiz, Grønland og Færøerne, kan ikke få udbetalt fleksydelse, medmindre arbejdet udføres som led i udsendelse for en dansk arbejdsgiver. Perioden, hvor personen kan få udbetalt fleksydelse, kan højst udgøre 3 måneder.

Det foreslås i § 15, *stk. 1*, at danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, som opfylder betingelserne for ret til efterløn efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., har ret til efterløn som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse.

Forslaget betyder, at et medlem, der opfylder betingelserne for ret til efterløn, vil kunne overgå til og få udbetalt efterløn under ophold i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land, Schweiz, Grønland og Færøerne. Det skal gælde både for danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige.

Forslaget betyder endvidere, at medlemmet under ophold i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land, Schweiz, Grønland og Færøerne vil kunne arbejde samtidig med efterlønnen.

Det foreslås i § 15, *stk. 2*, at *stk. 1* finder tilsvarende anvendelse for personer, der opfylder betingelserne for ret til fleksydelse efter lov om fleksydelse.

Forslaget betyder, at danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige samt deres familiemedlemmer, som opfylder betingelserne for ret til fleksydelse efter lov om fleksydelse, har ret til fleksydelse som om Det Forenede Kongerige er et EU-/EØS-land, og EU-retten finder anvendelse. Det skal gælde både for danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige. Et medlem, der opfylder betingelserne for ret til fleksydelse, kan således overgå til og få udbetalt fleksydelse under ophold i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land, Schweiz, Grønland og Færøerne.

Forslaget betyder endvidere, at medlemmet under ophold i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land, Schweiz, Grønland og Færøerne vil kunne arbejde samtidig med modtagelse af fleksydelse.

Det bemærkes i øvrigt, at med hjemmel i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., vil der blive fastsat bestemmelse om, at arbejde i Det Forenede Kongerige kan medregnes til opfyldelse af beskæftigelseskravet i udskydelsesreglen og til optjening af skattefri præmie.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.8 og 2.9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 16

Efter den gældende bestemmelse i § 3 i lov om sygedagpenge er det en betingelse for at få udbetalt sygedagpenge, at den sygemeldte har lovligt ophold i Danmark. Sygedagpenge kan dog udbetales under ophold i udlandet, bl.a. når der er tale om rekreationsophold med fast lægetilsyn, og opholdet inden afrejsen er anbefalet af en læge af helbredsmæssige grunde, eller en person er under sygebehandling, og Sundhedsstyrelsen eller en sygehusmyndighed har givet tilladelse til behandlingen. Endvidere er der efter § 3, stk. 3 og 4, ret til sygedagpenge til personer, der efter EU-reglerne er omfattet af dansk lovgivning om social sikring, selv om de ikke har ophold her i landet, og ligeledes til personer, der efter en international aftale om social sikring er omfattet af dansk lovgivning om social sikring.

Der er i lovens § 18 fastsat regler om opfølgning af sager om sygedagpenge til personer, der bor i udlandet. Efter denne bestemmelse kan kommunen bl.a. indkalde en sygemeldt, der opholder sig eller har bopæl i udlandet, til sygeopfølgning i Danmark.

Det foreslås i § 16, *stk. 1*, at for danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet har ret til sygedagpenge efter lov om sygedagpenge, og som opholder sig i Det Forenede Kongerige, samt statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet har ret til sygedagpenge efter lov om sygedagpenge, og som opholder sig i et andet EU-/EØS-land end Danmark, kan sygedagpenge udbetales under opholdet i Det Forenede Kongerige eller det andet EU-/EØS-land indtil afslutningen af den igangværende sygefraværsperiode.

Det foreslås i § 16, *stk. 2*, at for familiemedlemmer, jf. § 9, stk. 2, der på udtrædelsestidspunktet har ret til sygedagpenge efter lov om sygedagpenge, og som opholder sig i Det Forenede Kongerige eller i et andet EU-/EØS-land end Danmark, finder *stk. 1* tilsvarende anvendelse, således at sygedagpenge kan udbetales under opholdet i Det Forenede Kongerige eller det andet EU-/EØS-land indtil afslutningen af den igangværende sygefraværsperiode.

Med forslaget sikres, at sygemeldte danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige, samt familiemedlemmer til disse personer, der f.eks. er i gang med behandling i Det Forenede Kongerige, eller statsborgere i Det Forenede Kongerige, der opholder sig i et andet EU-/EØS-land, og f.eks. dér modtager behandling, ikke er nødt til at afbryde behandlingen for ikke at miste deres forsørgelsesgrundlag.

For at være omfattet af forslaget skal den pågældende borger således dels have taget ophold i Det Forenede Kongerige eller andet EU-/EØS-land end Danmark senest på tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af EU, og dels senest på dette tidspunkt have ret til danske sygedagpenge. Det afgørende for, om der er ret til sygedagpenge, er, at borgeren har sygemeldt sig med første sygefraværsdag senest på udtrædelsestidspunktet og senest på dette tidspunkt har taget ophold i Det Forenede Kongerige eller i andet EU-/EØS-land end Danmark.

Efter forslaget bevares retten til sygedagpenge under ophold i Det Forenede Kongerige henholdsvis et andet EU-/EØS-land end Danmark indtil afslutningen af den igangværende sygefraværsperiode. Dette omfatter forlængelse af sygefraværsperioden efter lov om sygedagpenge § 27, stk. 1, og § 29. Sygefraværsperioden anses for at være afsluttet, når personen f.eks. ikke længere er uarbejdsdygtig, eller når sygedagpengeudbetalingen ikke (længere) kan forlænges efter reglerne i lov om sygedagpenge §§ 27 eller 29. Det er en forudsætning for fortsat at kunne modtage sygedagpengene under opholdet i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land end Danmark, at den sygemeldte opfylder lovens almindelige krav, herunder deltager i opfølgning efter reglerne herom. Hvis kommunen skønner, at det er nødvendigt, må den sygemeldte sende nødvendig dokumentation, f.eks. lægeerklæringer, til kommunen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.10 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 17

Efter de gældende regler i forordning 883/2004/EF er grænsearbejdere, det vil sige personer, der arbejder i et EU-/EØS-land og bor i et andet EU-/EØS-land, socialt sikret i det land, hvor pågældende arbejder.

Med Det Forenede Kongeriges udtræden af EU anses Det Forenede Kongerige for et tredjeland i forhold til EU, og herefter vil statsborgere i Det Forenede Kongerige ikke være omfattet af de EU-retlige regler. Reglerne om koordinering af de sociale sikringsordninger finder derfor ikke længere anvendelse for EU-/EØS-statsborgere eller statsborgere i Det Forenede Kongerige, der som grænsearbejdere bor i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land og har arbejde i Danmark, eller for danske statsborgere og EU-/EØS-statsborgere, der bor i Det Forenede Kongerige og arbejder i Danmark.

For at sikre, at disse grænsearbejdere ikke mister social sikring ved sygdom og barsel, foreslås i § 17, at danske statsborgere og EU-/EØS-statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet udfører arbejde i Danmark, men har bopæl i Det Forenede Kongerige, eller statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet har bopæl i Det Forenede Kongerige eller et andet EU-/EØS-land end Danmark og arbejder i Danmark, har på tilsvarende måde som personer, der er omfattet af EU-reglerne, ret til at modtage ydelser efter lov om sygedagpenge og barselsloven.

Forslaget betyder, at grænsearbejdere, der udfører arbejde i Danmark og har bopæl i Det Forenede Kongerige - eller for statsborgere i Det Forenede Kongerige med bopæl i et andet EU-/EØS-land end Danmark - vil få ret til dagpenge efter lov om sygedagpenge og dagpenge efter barselsloven under deres beskæftigelse i Danmark, såfremt betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt. Bestemmelsen omfatter også personer, der opfylder betingelserne i en af lovene ved at udføre arbejde ved selvstændig virksomhed.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.10 og 2.12.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 18

Efter de gældende regler i forordning 883/2004/EF, er udstationerede personer, dvs. arbejdstagere, der udsendes af en virksomhed, der normalt udfører arbejde i en medlemsstat, til at udføre arbejde i en anden medlemsstat, eller selvstændigt erhvervsdrivende, der normalt udøver selvstændig virksomhed i en medlemsstat, og som skal udøve en lignende aktivitet i en anden medlemsstat, omfattet af lovgivningen om social sikring i den første medlemsstat, hvis arbejdet i den anden medlemsstat ikke forventes at vare mere end 24 måneder.

De nærmere regler til gennemførelse af forordning 883/2004/EF er fastsat i forordning 987/2009/EF. I Danmark tager Udbetaling Danmark stilling til, om arbejdstagere og selvstændigt erhvervsdrivende opfylder betingelserne for at forblive omfattet af dansk social sikring under arbejde i udlandet, og de attesterer i givet fald dette med udstedelse af en såkaldt A1. Efter artikel 16 i forordning 883/2004/EF kan Beskæftigelsesministeriet efter indstilling fra Udbetaling Danmark efter aftale med den kompetente myndighed i det andet EU-/EØS-land godkende, at udstationerede personer omfattes af dansk lovgivning om social sikring, selvom perioden for beskæftigelse i et andet EU-/EØS-land er længere end 24 måneder. Det vil således fremgå af afgørelsen fra Udbetaling Danmark eller Beskæftigelsesministeriet i hvilken periode, arbejdstagere eller selvstændigt erhvervsdrivende er omfattet af dansk social sikring.

Med Det Forenede Kongeriges udtræden af EU vil forordning 883/2004/EF og forordning 987/2009/EF ikke længere finde anvendelse for personer (danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige), der normalt udfører arbejde i Danmark, og som i en midlertidig periode udfører arbejde i Det Forenede Kongerige, og for personer, der normalt udfører arbejde i Det Forenede Kongerige, og som i en midlertidig periode udfører arbejde i Danmark.

For at sikre, at den gældende retstilstand opretholdes for personer, der normalt udfører arbejde i Danmark, og som på tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af EU (i en midlertidig periode) udfører arbejde i Det Forenede Kongerige, foreslås det i § 18, *stk. 1*, at selvstændigt erhvervsdrivende, der normalt udøver virksomhed i Danmark, og som på udtrædelsestidspunktet udøver en lignende virksomhed i Det Forenede Kongerige, og arbejdstagere, der på udtrædelsestidspunktet er udsendt af en arbejdsgiver fra Danmark til Det Forenede Kongerige, for kun dér at udføre arbejde, jf. artikel 12 eller artikel 16 i forordning 883/2004/EF, fortsat er omfattet af dansk lovgivning om social sikring, indtil udløbet af den periode, der fremgår af afgørelse fra Udbetaling Danmark eller Beskæftigelsesministeriet efter artikel 19 i forordning 987/2009/EF om de nærmere regler til gennemførelse af forordning 883/2004/EF.

Det foreslås endvidere, i § 18, *stk. 2*, at selvstændigt erhvervsdrivende, der normalt udøver virksomhed i Det Forenede Kongerige, og som på udtrædelsestidspunktet udøver en lignende virksomhed i Danmark, og

arbejdstagere, der på udtrædelsestidspunktet er udsendt af en arbejdsgiver fra Det Forenede Kongerige til Danmark, for dér at udføre arbejde, jf. artikel 12 i forordning 883/2004/EF, omfattes af dansk lovgivning om social sikring fra udløbet af den periode, hvor de ikke er omfattet af Det Forenede Kongeriges lovgivning om social sikring, jf. dog stk. 3.

De pågældende personer vil således først være omfattet af dansk lovgivning om social sikring fra det tidspunkt og i den periode, hvor de udfører arbejde i Danmark uden længere at være omfattet af lovgivning om social sikring i Det Forenede Kongerige. Dermed pålægges arbejdsgiveren/den selvstændigt erhvervsdrivende ikke at betale ATP-bidrag m.v., samtidig med den pågældende er underlagt en tilsvarende forpligtelse i Det Forenede Kongerige.

For at sikre, at udstationerede borgere omfattes af lovgivningen i enten Det Forenede Kongerige eller i Danmark i den periode, hvor de er udstationerede, og for at sikre, at udstationerede borgere ikke bliver omfattet af lovgivningen i både Danmark og Det Forenede Kongerige samtidig, foreslås indsat en bemyndigelsesbestemmelse i stk. 3 for beskæftigelsesministeren til at fastsætte nærmere regler om disse situationer.

Det foreslås i § 18, stk. 3, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, at personer, jf. stk. 1, der tillige omfattes af Det Forenede Kongeriges lovgivning om social sikring, ikke skal være omfattet af dansk lovgivning om social sikring. Ministeren kan desuden fastsætte regler om, at personer omfattet af stk. 2, som ikke er dækket af Det Forenede Kongeriges lovgivning om social sikring, skal være omfattet af dansk lovgivning om social sikring.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.11 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 19

Ægteskabsloven indeholder bl.a. bestemmelser om betingelserne for at indgå ægteskab i Danmark og om den prøvelse af ægteskabsbetingelserne, der foretages, inden et par kan indgå ægteskab i Danmark.

Det fremgår af § 11 a, stk. 1, i ægteskabsloven, at det er en betingelse for indgåelse af ægteskab, at begge parter har enten dansk indfødsret eller lovligt ophold i Danmark efter udlændingeloven. Lovligt ophold kan bl.a. hvile på ret til ophold efter EU-opholdsbekendtgørelsen.

Endvidere fremgår det af § 11 b, 1. pkt., i ægteskabsloven, at i tilfælde, hvor en part ikke har dansk indfødsret, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande eller opholdstilladelse efter en række bestemmelser i udlændingeloven, og hvor den anden part har indfødsret, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande eller opholdstilladelse efter de omhandlede bestemmelser i udlændingeloven, er det en betingelse for at

indgå ægteskab, at parterne afgiver erklæring om at være bekendt med bestemmelserne i udlændingeloven om familiesammenføring på baggrund af ægteskab.

Bestemmelsen i § 11 b, 1. pkt., finder efter bestemmelsens 2. pkt. ikke anvendelse, når den herboende part enten er EU-/EØS-statsborger med opholdsret efter udlændingelovens § 6, jf. § 2, stk. 4, eller er schweizisk statsborger med opholdsret efter udlændingelovens § 6, jf. § 2, stk. 5.

Endelig fremgår det af § 13, stk. 1, i ægteskabsloven, at prøvelse af ægteskabsbetingelserne som udgangspunkt foretages af kommunalbestyrelsens formand, et magistratsmedlem eller en udvalgsformand (herefter kommunen). Efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven foretages prøvelsen af ægteskabsbetingelserne dog af Statsforvaltningen, hvis begge parter ikke har dansk statsborgerskab, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne. Ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne omfatter bl.a. ophold efter EU-opholdsbekendtgørelsen.

Det bemærkes, at ved den ændring af § 13, stk. 3, i ægteskabsloven, der er fremsat lovforslag om i Folketinget, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 138, som fremsat, side 1, vil Statsforvaltningens opgaver som prøvelsesmyndighed efter § 13, stk. 3, blive overført til Familieretshuset pr. 1. april 2019.

Det foreslås, at der i loven som § 19 indsættes en bestemmelse, hvorefter § 11 a, stk. 1, § 11 b og § 13, stk. 3, i ægteskabsloven efter udtrædelsestidspunktet fortsat skal finde anvendelse for personer omfattet af lovforslagets § 3 og § 5, stk. 2, idet de stilles, som om de fortsat er EU-/EØS-statsborgere.

Formålet hermed er at sikre, at der efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU gælder samme regler om indgåelse af ægteskab for statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, der opholder sig i Danmark ved udtrædelsen, som efter gældende ret.

I relation til § 11 a, stk. 1, i ægteskabsloven vil forslaget medføre, at lovligt ophold i relation til indgåelse af ægteskab også kan bygge på ret til ophold i Danmark efter bestemmelserne om herom i dette lovforslag.

I relation til § 11 b, 1. pkt., i ægteskabsloven vil forslaget medføre, at også i situationer hvor den ene part har ret til ophold i Danmark efter bestemmelserne herom i dette lovforslag, skal parterne afgive erklæring om kendskab til reglerne om familiesammenføring, medmindre den anden part har et opholdsgrundlag, der er omfattet af § 11 b, 1. pkt., eller den herboende part er omfattet af undtagelsen i § 11 b, 2. pkt.

I relation til undtagelsen i § 11 b, 2. pkt., i ægteskabsloven vil forslaget medføre, at anvendelsesområdet for bestemmelsen udvides til også at omfatte situationer, hvor den herboende part har ret til ophold i Danmark efter bestemmelserne herom i dette lovforslag. Dette betyder, at parterne ikke skal afgive erklæring om kendskab til reglerne om familiesammenføring efter § 11 b, 1. pkt., hvis den herboende har ret til ophold i Danmark efter bestemmelserne herom i dette lovforslag.

I relation til § 13, stk. 3, i ægteskabsloven vil forslaget medføre, at anvendelsesområdet for bestemmelsen også omfatter ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter bestemmelserne herom i dette lovforslag.

Prøvelsen af ægteskabsbetingelserne skal således foretages af Statsforvaltningen (fra den 1. april 2019 Familieretshuset), hvis ikke begge parter er danske eller nordiske statsborgere, har tidsbegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsbegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne eller efter bestemmelserne om ret til ophold i Danmark i dette lovforslag.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.15 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 20

Det følger af § 2, stk. 2, i dagtilbudsloven, at forældre med lovligt opholdssted i Danmark har ret til ydelser efter dagtilbudsloven.

Det fremgår af lovens forarbejder, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, L 170 som fremsat, side 5814 ff., at i forbindelse med en vurdering af, om en person har lovligt opholdssted i Danmark, kan der lægges vægt på opholdets længde, folkeregisteradresse, hvorvidt personen har til hensigt at tage fast bopæl eller opholde sig midlertidigt i Danmark, opholdsgrundlaget samt barnets bedste.

Personer, der efter gældende EU-regler, herunder forordning 492/2011/EU og forordning 883/2004/EF, er omfattet af dansk lovgivning, er ligeledes berettiget til ydelser efter dagtilbudsloven.

Det er et krav for at opnå ydelser efter loven, at man lovligt opholder sig i Danmark. Dette gælder uanset nationalitet.

Personer, der er omfattet af lovforslagets § 3 og § 5, stk. 2, og dermed har lovligt ophold her i landet, har ret til ydelser efter dagtilbudsloven.

Det betyder, at der ikke er behov for lovændringer i forhold til dagtilbudslovens § 2 med henblik på at sikre fortsat ret til ydelser efter loven til herboende statsborgere i Det Forenede Kongerige efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU.

Imidlertid vil det være nødvendigt at fastsætte regler i forhold til optjeningsprincippet og kravet om tilstrækkelige danskundskaber, jf. dagtilbudslovens § 87, stk. 1 og 2.

Kommunalbestyrelsen kan efter dagtilbudslovens § 86 beslutte at give forældre med børn i alderen 24 uger og indtil skolestart mulighed for at vælge et økonomisk tilskud til pasning af egne børn i stedet for en plads i et dagtilbud.

Dagtilbudslovens § 87, stk. 1, nr. 1-4, fastsætter fire betingelser, som forældre skal opfylde for at kunne modtage tilskud til pasning af egne børn efter dagtilbudslovens § 86. § 87, stk. 1, nr. 1, fastsætter, at den forælder, der ansøger om tilskuddet har tilstrækkelige dansk kundskaber til at forælderen kan udvikle barnets dansksproglige kompetencer. § 87, stk. 1, nr. 4, fastsætter, at ansøgeren skal have opholdt sig her i riget i 7 ud af de seneste 8 år.

§ 87, stk. 2, fastsætter, at de to krav om henholdsvis, at den forælder, der ansøger om tilskuddet, skal have tilstrækkelige dansk kundskaber til at udvikle barnets dansksproglige kompetencer, henholdsvis ophold her i riget de senest 7 ud af 8 år, ikke gælder for personer, der er berettiget til ydelsen efter EU-retten

Det Forenede Kongeriges udtræden af EU uden en udtrædelsesaftale vil derfor medføre, at statsborgere i Det Forenede Kongerige, der i dag har ret til ydelsen efter EU-retten, ikke længere vil være omfattet af § 87, stk. 2, og derved vil skulle leve op til kravene i § 87, stk. 1, nr. 1 og 4.

Med lovforslagets § 20 foreslås det, at personer, der er omfattet af lovforslagets § 3 og § 5, stk. 2, fortsat vil være omfattet af dagtilbudslovens § 87, stk. 2, vedrørende undtagelse fra kravet om tilstrækkelige dansk kundskaber, samt kravet om ophold her i riget i 7 ud af de seneste 8 år jf. § 87, stk. 1 nr. 1 og 4, der er fastsat i denne bestemmelse.

Forslaget vil indebære, at personer, der efter lovforslagets § 3 og § 5, stk. 2, vil have lovligt ophold her i riget, vil være undtaget fra det gældende krav om, at tilskud til pasning af eget barn forudsætter tilstrækkelige dansk kundskaber jf. dagtilbudsloven § 87, stk. 1, nr. 1, samt kravet om ophold her i riget i de seneste 7 ud af 8 år, jf. dagtilbudsloven § 87, stk. 1, nr. 4, i det omfang de i øvrigt lever op til bestemmelserne i dagtilbudslovens § 87, stk. 2.

Den foreslåede § 20 omfatter alene statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har haft lovligt ophold her i riget på udtrædelsestidspunktet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.14 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 21

Det fremgår af servicelovens § 2, stk. 1, at enhver, der opholder sig lovligt her i landet, har ret til hjælp efter loven. I vurderingen af, om en borger har lovligt ophold i Danmark i servicelovens forstand, lægges vægt på, om den pågældende har lovligt ophold efter reglerne i udlændingeloven. En borger med en opholdstilladelse eller et visum, der ikke er udløbet, har således uanset opholdsgrundlagets karakter og varighed lovligt ophold i servicelovens forstand. Serviceloven sondrer dermed ikke mellem EU-/EØS-statsborgere og tredje-

landstatsborgere i forhold til spørgsmålet om ret til hjælp og støtte efter loven, så længe de befinder sig i Danmark på et lovligt grundlag efter udlændingeloven.

En borger, der flytter ud af Danmark, vil ikke længere anses for at have lovligt ophold her i landet i servicelovens forstand, og den pågældende vil derfor ikke længere have ret til at modtage hjælp efter serviceloven. Dog gælder, at borgere, der er socialt sikret i Danmark i henhold til forordning 883/2004/EF, ved flytning fra Danmark til et andet EU-/EØS-land, herunder Det Forenede Kongerige, har ret til at modtage kontantydelse efter dansk lovgivning og på Danmarks regning. Dette følger af forordningens artikel 21. Dermed er kontantydelse eksportable i henhold til forordningen.

Hvad der nærmere ligger i begrebet kontantydelse i henhold til forordningen, er fastlagt i praksis fra EU-domstolen. Ved kontantydelse forstås ydelse, der udbetales regelmæssigt, og det kræves ikke, at der forinden udbetalingen er opstået udgiftsforpligtelse, og heller ikke, at det dokumenteres, at udgifterne er afholdt. Desuden sker udbetaling med et fast beløb uanset den ydelsesberettigedes faktiske udgifter til at opfylde dagliglivets behov. Endelig har modtageren en betydelig frihed med hensyn til anvendelsen af de udbetalte beløb.

Ud fra denne definition af kontantydelse indeholder serviceloven på Børne- og Socialministeriets område aktuelt en enkelt type hjælp, som kan anses som en kontantydelse i forordningens forstand. Det drejer sig om servicelovens § 42 om hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste. Denne ydelse udgør således en hjælp til dækning af det indtægtstab, som en borger har ved ikke at kunne være på arbejdsmarkedet som følge af, at den pågældende passer sit barn med funktionsnedsættelse eller indgribende lidelse i hjemmet.

Efter servicelovens § 42, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen yde hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til personer, der i hjemmet forsørger et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Ydelsen er betinget af, at det er en nødvendig konsekvens af den nedsatte funktionsevne, at barnet passes i hjemmet, og at det er mest hensigtsmæssigt, at det er moderen eller faderen, der passer det.

Hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste fastsættes, jf. servicelovens § 42, stk. 3, på baggrund af den tidligere bruttoindtægt, dog højst med et i loven nærmere angivet beløb pr. måned. Maksimumbeløbet reduceres i forhold til den andel, de visiterede timer til tabt arbejdsfortjeneste udgør af den samlede arbejdstid. Ydelsen er skattepligtig for modtageren, og der beregnes bidrag til pensionsordning af ydelsen efter de nærmere regler herom i servicelovens § 42, stk. 3.

En borger, som i henhold til forordning 883/2004/EF er socialsikret i Danmark, og som modtager hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42, vil kunne modtage denne hjælp efter dansk lovgivning og på Danmarks regning ved flytning fra Danmark til Det Forenede Kongerige. Tilsvarende vil en statsborger i Det Forenede Kongerige, som er socialsikret i Danmark, kunne modtage hjælp efter servicelovens § 42 ved flytning til et andet EU-/EØS-land.

Ved Det Forenede Kongeriges udtræden af EU uden en udtrædelsesaftale ophører forordning 883/2004/EF med at have virkning for Det Forenede Kongerige. Herved vil borgere, der under Det Forenede Kongeriges

medlemskab af EU, har været socialt sikret i Danmark, og som er flyttet til Det Forenede Kongerige og har medtaget hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42 efter forordningens regler om medtagelse af kontantydelse ved flytning til et andet EU-/EØS-land, ikke længere kunne bevare denne hjælp. Tilsvarende vil statsborgere i Det Forenede Kongerige, som har været socialt sikret i Danmark, og som er flyttet til et andet EU-/EØS-land ikke kunne bevare hjælp efter servicelovens § 42.

I lovforslagets § 21, stk. 1, foreslås det, at personer omfattet af lovforslagets § 9, der har været socialt sikret i Danmark i henhold til EU-retten på udtrædelsestidspunktet, og som på dette tidspunkt har bosat sig i Det Forenede Kongerige og ved flytningen dertil har medtaget hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42 som følge af EU-rettens regler om ret til at medtage kontantydelse, bevarer denne hjælp indtil den 1. januar 2020.

I det foreslåede § 21, stk. 2, foreslås det, at forslaget § 21, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse på statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet er socialt sikret i Danmark, og som på dette tidspunkt har bosat sig i et andet EU-/EØS-land.

Forslaget indebærer, at de berørte borgere vil få en periode på ni måneder til at indrette sig på de ændrede omstændigheder som følge af Det Forenede Kongeriges udtræden af EU uden en udtrædelsesaftale. Dermed vil borgerne få en rimelig periode til at afklare deres rettigheder under den lovgivning, som de fremadrettet vil være omfattet af, og indrette deres livssituation, pasningen af barnet og deres økonomi herefter.

Den foreslåede § 21 vil omfatte alle personer, som er bosiddende i Det Forenede Kongerige på udtrædelsestidspunktet, og som på dette tidspunkt er socialt sikret i Danmark i henhold til EU-retten, det være sig danske statsborgere, statsborgere i Det Forenede Kongerige eller andre EU-/EØS-statsborgere. Den foreslåede bestemmelse vil endvidere omfatte alle statsborgere i Det Forenede Kongerige, som på udtrædelsestidspunktet er socialt sikret i Danmark, og er bosiddende i et andet EU-/EØS-land. Der henvises herved i det hele til lovforslagets § 9 og bemærkningerne dertil.

Den foreslåede § 21 vil alene give ret til at bevare hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42 for forløb, der allerede er påbegyndt på udtrædelsestidspunktet, hvorimod forløb, der påbegyndes efter udtrædelsestidspunktet, vil falde uden for den foreslåede bestemmelses anvendelsesområde. Udbetalingen af hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42 vil endvidere kun fortsætte indtil udgangen af 2019, og kommunalbestyrelsen skal derfor sørge for, at hjælpen standses pr. 1. januar 2020.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.13 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 22

Tilskud til pasning af egne børn er efter EU-Domstolens praksis en familieydelse, der er omfattet af forordning 883/2004/EF. Ydelsen er desuden en såkaldt social fordel i henhold til forordning 492/2011/EU. Dette betyder, at tilskuddet, der er en kontantydelse, som udgangspunkt er eksportabelt til andre EU-/EØS-lande.

Endvidere gælder der efter artikel 24, stk. 1, i EU-opholdsdirektivet et almindeligt ligebehandlingsprincip i forhold til unionsborgere omfattet af direktivet og disses familiemedlemmer. Hvis en EU-/EØS-statsborger som følge af EU-retten er berettiget til tilskud til pasning af egne børn, vil EU-/EØS-statsborgerens familie-medlemmer, uanset nationalitet, ligeledes være berettiget til ydelsen.

Ved Det Forenede Kongeriges udtræden af EU uden en udtrædelsesaftale ophører forordning 883/2004/EF med at have virkning for Det Forenede Kongerige. Herved vil personer, der under Det Forenede Kongeriges medlemskab af EU, har været socialt sikret i Danmark, og som er flyttet til Det Forenede Kongerige og har medtaget tilskud til pasning af egne børn efter dagtilbudslovens § 86 efter forordningens regler om medtagelse af kontantydelse ved flytning til et andet EU-/EØS-land, ikke længere kunne bevare dette tilskud. De vil således fremadrettet alene have ret til ydelse efter britisk lovgivning.

Tilsvarende vil statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der på udtrædelsestidspunktet er socialt sikret i Danmark, men som har været bosiddende i et andet EU-/EØS-land, ikke længere kunne bevare tilskud til pasning af egne børn efter dagtilbudslovens § 86.

I lovforslagets § 22, stk. 1, foreslås det, at personer omfattet af lovforslagets § 9, der er socialt sikret i Danmark i henhold til EU-retten, og som på udtrædelsestidspunktet har bosat sig i Det Forenede Kongerige og ved flytningen dertil har medtaget tilskud til pasning af egne børn efter dagtilbudslovens § 86, bevarer dette tilskud indtil pasningsaftalen udløber.

I forslaget § 22, stk. 2, foreslås det, at den foreslåede § 22, stk. 1, tilsvarende finder anvendelse for statsborgere i Det Forenede Kongerige, som på udtrædelsestidspunktet er socialt sikret i Danmark, og som på dette tidspunkt har bosat sig i et andet EU-/EØS-land.

Forslaget vil indebære, at de berørte personer bevarer tilskuddet til pasning af egne børn ind til aftalen ophører, hvorved allerede indgåede aftaler ikke berøres af Det Forenede Kongeriges udtræden af EU.

Den foreslåede § 22 vil omfatte alle personer, som er bosiddende i Det Forenede Kongerige på udtrædelsestidspunktet, og som på dette tidspunkt er socialt sikret i Danmark i henhold til forordning 883/2004/EF, det være sig danske statsborgere, statsborgere i Det Forenede Kongerige eller andre EU-/EØS-statsborgere. Den foreslåede bestemmelse vil endvidere omfatte alle statsborgere i Det Forenede Kongerige, som på udtrædelsestidspunktet er socialt sikret i Danmark og er bosiddende i et andet EU-/EØS-land.

Den foreslåede § 22 vil alene give ret til at bevare retten til tilskuddet til pasning af egne børn efter dagtilbudslovens § 86 for forløb, der allerede er påbegyndt på udtrædelsestidspunktet, hvorimod forløb, der

påbegyndes efter udtrædelsestidspunktet, vil falde uden for den foreslåede bestemmelses anvendelsesområde.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.14 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 23

Alle personer, herunder EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige, som har bopæl i Danmark, har ret til sundhedslovens ydelser, jf. sundhedslovens § 7, stk. 1. Med bopæl i sundhedslovens forstand forstås tilmelding til Folkeregisteret, jf. sundhedslovens § 7, stk. 2.

Efter gældende ret har EU-/EØS-statsborgere, herunder statsborgere i Det Forenede Kongerige, der er dansk sygesikrede, det vil sige omfattet af offentlig dansk sygesikring, i henhold til forordning 883/2004/EF, fordi de f.eks. arbejder i Danmark uden at bo her i landet, ret til såvel sundhedslovens ydelser som sundhedsydelser i det EU-/EØS-land eller Schweiz, hvor de bor. Dette gælder også deres medforsikrede familiemedlemmer, om end der for grænsearbejderes familiemedlemmer er tale om en begrænset ret til sundhedsydelser i Danmark.

Ved et familiemedlem forstås efter artikel 1, i) i forordning 883/2004/EF enhver person, der betegnes eller anerkendes som familiemedlem eller betegnes som hørende til husstanden i henhold til lovgivningen i det medlemsland, hvor den pågældende er bosat. Det betyder på sygehjælpsområdet, at en person er "familiemedlem", i det omfang den pågældende ikke er selvstændig sikret, fordi den pågældende ikke udøver lønnet beskæftigelse i et medlemsland. Efter fast dansk praksis er familiemedlem en ægtefælle, en samlever og børn under 18 år. Umyndige særbørn, der bor sammen med en forælder, og som forsørges af dennes ægtefælle/samlever, der i henhold til forordning 883/2004/EF er dansk sygesikret, betragtes også som familiemedlemmer.

EU-/EØS-statsborgere, herunder statsborgere i Det Forenede Kongerige, som er offentligt sygesikrede i et andet EU-/EØS-land eller Schweiz i henhold til forordning 883/2004/EF, har efter artikel 19 i forordningen under midlertidigt ophold i Danmark ret til den sygehjælp, der fra en sundhedsfaglig vurdering bliver nødvendig under opholdet, idet der tages hensyn til ydelsernes art og opholdets forventede varighed. I Danmark omfatter sygehjælpen alle sundhedslovens ydelser, visse ydelser efter lov om social service og visse ydelser efter pensionslovgivningen. I Danmark omfatter sygehjælpen alle sundhedslovens ydelser, visse ydelser efter lov om social service og visse ydelser efter pensionslovgivningen. Sygehjælpen omfatter i Danmark alle ydelser i sundhedsloven, f.eks. sygehusbehandling, ydelser i praksissektoren, herunder læge- og tandlægehjælp, fysioterapi, kiropraktik, medicintilskud, tilskud til høreapparater, de kommunale sundhedsydelser, herunder børne- og ungdomstandpleje og vederlagsfri genoptræning. Desuden er visse ydelser efter lov om social service, som efter ovennævnte definition har karakter af naturalydelser ved sygdom, f.eks. merudgiftsydelse ved forsørgelse i hjemmet af et barn, jf. servicelovens § 41, personlig hjælp og led-

sagelse, jf. § 44-45, personlig hjælp, omsorg og pleje, jf. §§ 83-87, tilskud til pleje, jf. §§ 95-96, ledsagelse og kontaktperson, jf. §§ 97-99, nødvendige merudgifter, jf. § 100, behandling af stofmisbrugere, jf. §§ 101-102, hjælpemidler, jf. § 112, hjælp til forbrugsgoder, jf. § 113, hjælp til boligindretning, jf. § 116, pasning af nærtstående med handicap, jf. § 118 samt hjælp til sygeplejeartikler, jf. § 122 omfattet af forordningen. Endvidere omfattes efter pensionslovgivningen, helbredstillæg, jf. § 14 a i lov om social pension og § 18 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension af forordningen. Endelig er kontantydelsen i form af pasning af døende i hjemmet, jf. servicelovens § 119 omfattet.

På samme måde har EU-/EØS-statsborgere, herunder statsborgere i Det Forenede Kongerige, som er offentligt sygesikrede i Danmark, under midlertidigt ophold i et andet EU-/EØS-land eller Schweiz, ret til den sygehjælp, der fra en sundhedsfaglig vurdering bliver nødvendig under opholdet, idet der tages hensyn til ydelsernes art og opholdets forventede varighed. Sygehjælpen gives på samme vilkår, som til borgere i det pågældende land.

Efter artikel 20 i forordning 883/2004/EF kan en dansk sygesikret EU-/EØS-statsborger, herunder en statsborger i Det Forenede Kongerige, som rejser til et andet EU-/EØS-land eller Schweiz for at få en given behandling, søge om tilladelse fra regionen i Danmark til at få dækket udgifterne til behandlingen i udlandet. Borgeren har et retskrav på at få en sådan tilladelse i de tilfælde, hvor en behandling, der tilbydes i Danmark, ikke kan tilbydes rettidigt.

Endvidere har efterladte til en EU-/EØS-statsborger, herunder en statsborger i Det Forenede Kongerige, med bopæl i Danmark ret til begravelseshjælp i Danmark. Det gælder, selv om dødsfaldet er indtruffet i et andet EU-/EØS-land eller Schweiz. Begravelseshjælp efter en pensionist, der på dødstidspunktet var bosat i Danmark, men som modtog pension fra andet EU-/EØS-land eller Schweiz, skal søges efter lovgivningen i det land, som udbetaler pensionen.

Retten til sundhedsydelser efter forordning 883/2004/EF er nærmere beskrevet i Sundheds- og Ældreministeriets vejledning af 12. december 2016 om koordinering af sundhedsydelser og visse sociale ydelser for borgere, der rejser mellem EU-/EØS-landene og Schweiz.

Herudover fremgår det af de danske regler, der implementerer patientmobilitetsdirektivet, at herboende borgere og offentligt dansk sygesikrede EU-/EØS-statsborgere, herunder statsborgere i Det Forenede Kongerige, har ret til offentligt tilskud til sundhedsydelser, som de køber i et andet EU-/EØS-land.

Patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelser er nærmere beskrevet i Sundheds- og Ældreministeriets vejledning af 5. juli 2016 om grænseoverskridende sundhedsydelser i EU-/EØS-lande (regler i medfør af patientmobilitetsdirektivet).

Det foreslås i *stk. 1*, at EU-/EØS-statsborgere, der har bopæl i Det Forenede Kongerige, og statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres medforsikrede familiemedlemmer, der forud for udtrædelsestidspunktet har været offentligt dansk sygesikrede i henhold til forordning 883/2004/EF, har ret til sundhedsydelser i Danmark, som om forordningen fortsat var gældende for dem.

Det indebærer, at EU-/EØS-statsborgere, der har bopæl i Det Forenede Kongerige, og statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der forud for udtrædelsestidspunktet er omfattet af offentlig dansk sygesikring i

henhold til forordning 883/2004/EF, fordi de arbejder i Danmark uden at bo her i landet, vil bevare retten til sundhedslovens ydelser.

Lovforslaget regulerer derimod ikke spørgsmålet om, hvorvidt EU-/EØS-statsborgere, der har bopæl i Det Forenede Kongerige, og statsborgere i Det Forenede Kongerige, der efter forordningen er omfattet af offentlig dansk sygesikring, f.eks. fordi de arbejder i Danmark, men bor i et andet EU-/EØS-land eller Schweiz, også har ret til sundhedsydelser i bopælslandet. Endvidere regulerer lovforslaget heller ikke, om disse personer har ret til sundhedsydelser under et midlertidigt ophold i et andet EU-/EØS-land eller Schweiz end Danmark. Dette vil således bero på lovgivningen i det pågældende land. Det samme gælder deres medforsikrede familiemedlemmer.

Lovforslaget regulerer heller ikke spørgsmålet om retten til sundhedsydelser under et midlertidigt ophold i Danmark eller et andet EU-/EØS-land. Det betyder, at EU-/EØS-statsborgere, der på udtrædelsestidspunktet har været sygesikrede i Det Forenede Kongerige, og statsborgere i Det Forenede Kongerige, som på udtrædelsestidspunktet har været offentligt sygesikrede i et andet EU-/EØS-land eller Schweiz i medfør af forordning 883/2004/EF, ikke vil have ret til nødvendig sygehjælp efter forordningen under midlertidigt ophold i Danmark. Disse borgere vil alene have ret til akut og fortsat sygebehandling efter sundhedslovens § 80.

Det foreslås i *stk. 2*, at EU-/EØS-statsborgere, der har bopæl i Det Forenede Kongerige, og statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres medforsikrede familiemedlemmer endvidere har ret til offentligt tilskud til sundhedsydelser, som de køber i et andet EU-/EØS-land i overensstemmelse med de danske regler, der implementerer patientmobilitetsdirektivet.

Det indebærer, at EU-/EØS-statsborgere, der har bopæl i Det Forenede Kongerige, og statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer, som forud for udtrædelsestidspunktet har været offentligt dansk sygesikrede efter forordning 883/2004/EF vil have ret til offentligt tilskud til sundhedsydelser, som de køber i et andet EU-/EØS-land. Om de har adgang til at købe sundhedsydelser i et andet EU-/EØS-land, vil dog afhænge af lovgivningen i det pågældende land.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.16 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Dette gælder dog ikke i relation til den foreslåede bestemmelse i § 23, *stk. 2*, idet Schweiz og statsborgere i Schweiz ikke er omfattet af patientmobilitetsdirektivet.

Til § 24

Efter servicelovens § 119 kan personer, som passer en nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, efter ansøgning være berettiget til plejevederlag.

Det er en betingelse for at yde plejevederlag, at hospitalsbehandling efter en lægelig vurdering må anses for udsigtsløs, og at den syges tilstand ikke i øvrigt nødvendiggør indlæggelse eller forbliven på sygehus eller ophold i plejehjem, plejebolig el.lign. Det er endvidere en betingelse, at den syge er indforstået med etableringen af plejeforholdet.

Reglen omfatter alene hjælp i tilknytning til pleje af døende i eget hjem. Det karakteristiske ved pleje af døende er, at vægten flyttes fra behandling med helbredende sigte til omsorg og lindring. Indsatsen koncentrerer sig således om at forbedre livskvaliteten i et kortere tidsrum. Ordningen er ikke forbeholdt bestemte sygdomskategorier. Blandt de oftest forekommende sygdomme vil være kræftlidelser, men der kan også være tale om f.eks. langt fremskredne lunge/hjertesygdomme, nyresygdomme og andre lidelser.

Lægen skal desuden vurdere, at den plejekrævedes tilstand ikke nødvendiggør indlæggelse eller forbliven på sygehus eller ophold i plejehjem, plejebolig o.l. Det skal altså være muligt og hensigtsmæssigt at pleje den døende i hjemmet. Der må med henblik herpå foretages en vurdering af patientens tilstand, ligesom det må sikres, at boligforholdene ikke udelukker muligheden for pleje i hjemmet.

Det er endvidere en forudsætning for etablering af plejeforholdet, at kommunalbestyrelsen vurderer, at plejeren kan løfte opgaven.

Det karakteristiske ved pleje af døende er, at vægten flyttes fra behandling med helbredende sigte til omsorg og lindring. Indsatsen koncentrerer sig således om at forbedre livskvaliteten i et kortere tidsrum. En plejeordning vil i de fleste tilfælde blive etableret i umiddelbar forlængelse af et sygehusophold. Det er dog ikke en forudsætning for at etablere en plejeordning, at den døende udskrives direkte fra sygehus til eget hjem.

Som nærtstående anses f.eks. ægtefælle, samlever, børn, forældre og andre, der er så nært knyttet til den døende, at det vil være nærliggende, at denne person yder plejen. Der kan således ikke stilles krav om et egentligt slægtskabsforhold. Det er heller ikke en betingelse, at der har været fælles bopæl forud for plejeforholdets etablering.

I lovforslagets § 24, foreslås det, at personer, som forud for udtrædelsestidspunktet er bevilget og påbegyndt en pasning af en døende bosat i Det Forenede Kongerige efter servicelovens § 119, bevarer retten til at modtage plejevederlag. Ved den plejekrævedes død bevares retten til plejevederlag i indtil 14 dage efter dødsfaldet, jf. servicelovens § 121

Forslaget indebærer, at de berørte borgere vil få mulighed for at afslutte allerede bevilgede pasningsordninger på trods af Det Forenede Kongeriges udtræden af EU uden en udtrædelsesaftale.

Den foreslåede § 24 giver alene ret til at bevare hjælp til pasning af en døende efter servicelovens § 119 for forløb, der allerede er påbegyndt ved Det Forenede Kongeriges udtræden af EU uden en udtrædelsesaftale, hvorimod forløb, der påbegyndes efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU, vil falde uden for den foreslåede bestemmelses anvendelsesområde. Der er tale om korte forløb, og bestemmelsen giver alene

mulighed for at færdiggøre påbegyndte forløb. Retten til plejevederlag ophører ved plejeforholdets afslutning. Ved den plejekrævedes død bevares retten til plejevederlag i indtil 14 dage efter dødsfaldet. Udbetalingen af plejevederlag vil endvidere kun fortsætte indtil udgangen af 2019, og kommunalbestyrelsen skal derfor sørge for, at hjælpen standses pr. 1. januar 2020.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.14 og 2.16 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 25

EU-/EØS-statsborgere og disses familiemedlemmer kan efter EU-retten under visse betingelser blive ligestillet med danske statsborgere i relation til adgangen til SU, herunder udlandsstipendium.

EU-/EØS-statsborgeres ret til SU er reguleret i EU-opholdsdirektivets artikel 24, stk. 2. Heraf fremgår, at værtsmedlemsstaten ikke er forpligtet til at tillægge ret til sociale ydelser i de første tre måneder af et ophold eller eventuelt længere periode, der er omhandlet i direktivets artikel 14, stk. 4, litra b), eller til, forud for erhvervelse af ret til tidsbegrænset ophold, at yde understøttelse, herunder støtte til erhvervsuddannelse, i form af stipendier eller lån, til andre personer end arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og personer, der har bevaret denne status, samt deres familiemedlemmer.

SU-loven regulerer uddannelsessøgendes adgang til SU til uddannelse i Danmark og udlandet indtil kandidatgrad og til ph.d.-studium indtil opnåelse af kandidatgrad, jf. SU-lovens § 1, stk. 1.

Det fremgår af § 2 b i SU-loven, at SU til uddannelse i Danmark gives til uddannelsessøgende, der opfylder betingelserne i SU-lovens §§ 2 og 2 a. SU-berettigelse forudsætter derudover, at uddannelsessøgende 1) er danske statsborgere, 2) er EU-/EØS-statsborgere og efter EU-retten kan betragtes som arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende i Danmark, 3) er EU-/EØS-statsborgere og umiddelbart før ansøgningstidspunktet har haft sammenhængende ophold i Danmark i mindst 5 år, 4) er udenlandske statsborgere og i familie med en EU-/EØS-statsborger som nævnt under nr. 2 og 3 eller 5) er udenlandske statsborgere og har tilhørsforhold til Danmark. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om betingelserne i stk. 1, nr. 2-5, jf. SU-lovens § 2 b, stk. 2.

Det fremgår videre af SU-lovens § 2 c, stk. 1, at SU til uddannelse i udlandet gives til uddannelsessøgende, der er omfattet af en af betingelserne i § 2 b, stk. 1, nr. 1-4, og som har en særlig tilknytning til Danmark. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilknytningskravet i stk. 1, jf. SU-lovens § 2 c, stk. 2.

SU-bekendtgørelsen fastsætter de nærmere kriterier for, hvornår EU-/EØS-statsborgere og disses familiemedlemmer efter EU-retten har ret til ligestilling med danske statsborgere i relation til adgang til SU til uddannelse i Danmark og udlandet. I relation til familiemedlemmer til EU-/EØS-statsborgere og deres mulighed for ligestilling med danske statsborgere, så omfatter SU-bekendtgørelsens regler om ret til ligestilling med danske statsborgere i henhold til EU-retten EU-/EØS-statsborgerens ægtefælle eller registreret partner, direkte efterkommere og slægtninge i opstigende linje.

Det fremgår af SU-lovens § 39, stk. 1, 1. pkt., at Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte kan indhente oplysninger hos blandt andet skattemyndighederne og Det Centrale Personregister om den uddannelsessøgende og dennes ægtefælle eller samlever, den uddannelsessøgendes børn og den uddannelsessøgendes forældre eller den ene forælders ægtefælle eller registrerede partner, der er nødvendige for tilde-

ling, beregning og tilbagebetaling af SU, herunder oplysninger om indkomst- og formueforhold, bopæl, opholdsgrundlaget for udenlandske statsborgere, antallet af ansøgers og dennes forældres eller den ene forælders og dennes ægtefælles eller registrerede partners børn under 18 år, og uddannelsesoplysninger, herunder indskrivningsoplysninger for uddannelsessøgende, der er indskrevet på en støtteberettigende uddannelse, men ikke har søgt SU.

Med lovforslagets § 25, stk. 1, foreslås det, at SU-lovens regler for EU-/EØS-statsborgere efter udtrædelsestidspunktet fortsat finder anvendelse for personer omfattet af § 3, idet de stilles, som om de fortsat er EU-/EØS-statsborgere.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har udøvet deres opholdsret i Danmark i overensstemmelse med EU-opholdsbekendtgørelsen, og som opholder sig lovligt i Danmark i henhold til denne ret på udtrædelsestidspunktet, jf. den foreslåede § 3, stk. 1, nr. 1, - og disses familiemedlemmer – vil bibeholde retten til SU til uddannelse i Danmark og udlandet efter de regler, der gælder for EU-/EØS-statsborgere i henhold til EU-retten. Tilsvarende ret vil endvidere blive sikret for statsborgere i Det Forenede Kongerige, som på udtrædelsestidspunktet er grænsarbejdere i Danmark – og disses familiemedlemmer - jf. den foreslåede § 3, stk. 1, nr. 2. Det bemærkes, at ansøgninger om SU til uddannelse i Det Forenede Kongerige efter udtrædelsestidspunktet, vil blive behandlet efter reglerne om SU til uddannelse i et land uden for EU/EØS.

Definitionen af familiemedlemmer i EU-opholdsbekendtgørelsens § 2 er bredere end de familiemedlemmer, som efter EU-retten kan aflede retten til SU fra en EU-/EØS-statsborger. Således kan bestemmelser i EU-opholdsbekendtgørelsen om ægtefæller i visse tilfælde finde tilsvarende anvendelse for samlever. I henhold til SU-loven kan samlever ikke aflede retten til SU fra en EU-/EØS-statsborger. Det er med den foreslåede bestemmelse ikke hensigten at udvide anvendelsesområdet for, hvilke familiemedlemmer, der kan aflede retten til SU. Det vil således alene være de familiemedlemmer, som både er omfattet af EU-opholdsbekendtgørelsen og SU-loven, som vil bibeholde retten til SU efter EU-retten.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere medføre, at også familiemedlemmer til statsborgere i Det Forenede Kongerige, som tager ophold i Danmark efter udtrædelsestidspunktet, vil bibeholde retten til SU efter EU-retten, under forudsætning af, at statsborgeren i Det Forenede Kongerige, som familiemedlemmet afleder retten til SU fra, har udøvet sin opholdsret i Danmark inden udtrædelsestidspunktet.

EU-/EØS-statsborgere – og disses familiemedlemmer – skal ved indgivelse af ansøgning om SU oplyse om, på hvilket grundlag de søger om SU, herunder om det f.eks. er på baggrund af arbejdstagerstatus. Statsborgere fra Det Forenede Kongerige – og disses familiemedlemmer – vil ved indgivelse af ansøgning om SU efter udtrædelsestidspunktet fortsat skulle give oplysninger om, på hvilket grundlag de søger om SU.

Såfremt den uddannelsessøgende søger om SU på baggrund af EU-rettens regler, vil den uddannelsessøgende også fremover skulle give oplysninger om, hvornår vedkommende er kommet til Danmark. Såfremt den uddannelsessøgende søger om SU på baggrund af en afledt ret hertil efter en statsborger fra Det Forenede Kongerige, skal vedkommende også fremover give oplysninger om, hvornår vedkommende og dennes familiemedlemmer er kommet til Danmark. Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte vil herefter ved behandlingen af ansøgninger om SU til statsborgere fra Det Forenede Kongerige – og disses familiemedlemmer – efter udtrædelsestidspunktet blandt andet kontrollere oplysninger om, hvornår den uddannelsessøgende har taget ophold i Danmark i Det Centrale Personregister. For så vidt angår statsborgere fra

Det Forenede Kongerige – og disses familiemedlemmer – der har bopæl i et andet EU-/EØS-land end Danmark, og som søger om SU på baggrund af at have været arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark efter EU-retten på udtrædelsestidspunktet, vil Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte blandt andet kontrollere indkomstoplysninger hos skattemyndighederne med henblik på at fastslå, om den uddannelsessøgende fortsat opfylder betingelserne for at være arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark efter EU-retten, eller om statsborgeren fra Det Forenede Kongerige, som den uddannelsessøgende kan aflede en ret til SU fra, fortsat opfylder betingelserne for at være arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark efter EU-retten.

Med lovforslagets § 25, stk. 2, foreslås det, at SU-lovens regler for EU-/EØS-statsborgere fortsat finder anvendelse efter udtrædelsestidspunktet for statsborgere i Det Forenede Kongerige og disses familiemedlemmer, som på udtrædelsestidspunktet modtager uddannelsesstøtte efter SU-lovens regler for EU-/EØS-statsborgere til en uddannelse uden for Danmark, idet de bibeholder retten til at modtage uddannelsesstøtte til den uddannelse, som de var godkendt som støtteberettigede til senest på udtrædelsestidspunktet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at statsborgere i Det Forenede Kongerige og disses familiemedlemmer og EU-/EØS-statsborgere og disses familiemedlemmer, som på udtrædelsestidspunktet modtager støtte efter SU-lovens regler for EU-/EØS-statsborgere til en igangværende uddannelse i udlandet, herunder i Det Forenede Kongerige, vil bibeholde retten til fortsat at modtage allerede tildelt støtte efter EU-retten til den uddannelse, som de var godkendt som støtteberettigede til, efter udtrædelsestidspunktet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.17. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 26

EU-/EØS-statsborgere og disses familiemedlemmer kan efter EU-retten under visse betingelser blive ligestillet med danske statsborgere i relation til adgangen til SVU.

EU-/EØS-statsborgeres ret til SVU er reguleret i EU-opholdsdirektivets artikel 24, stk. 2. Heraf fremgår, at værtsmedlemsstaten ikke er forpligtet til at tillægge ret til sociale ydelser i de første tre måneder af et ophold eller eventuelt længere periode, der er omhandlet i direktivets artikel 14, stk. 4, litra b), eller til, forud for erhvervelse af ret til tidsbegrænset ophold, at yde understøttelse, herunder støtte til erhvervsuddannelse, i form af stipendier eller lån, til andre personer end arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og personer, der har bevaret denne status, samt deres familiemedlemmer.

SVU-loven regulerer uddannelsessøgendes adgang til SVU til uddannelse i Danmark. Det fremgår af SVU-loven, at der bl.a. kan gives SVU til en række uddannelser på folkeskoleniveau og gymnasial uddannelse, herunder 1) forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, 2) almen voksenuddannelse, 3) gymnasial uddannelse og 4) anden uddannelse på tilsvarende niveau, efter de nævnte nr. 1-3. Dette fremgår af § 4 i SVU-loven.

Der kan efter de gældende regler endvidere gives SVU til en række videregående uddannelser udbudt efter lov om åben uddannelse og universitetslovens bestemmelser om deltidsuddannelse, jf. § 8 i SVU-loven.

Det fremgår af SVU-lovens § 2, stk. 1, at målgruppen for SVU er beskæftigede, der er fyldt 25 år, men som endnu ikke har nået folkepensionsalderen. Det er endvidere en betingelse for at være berettiget til SVU, at de uddannelsessøgende er studieaktive og er tilmeldt folkeregistret i Danmark eller er danske statsborgere, tilhører det danske mindretal i Sydslesvig eller i henhold til international overenskomst har ret til SVU på lige fod med danske statsborgere.

Det fremgår af SVU-lovens § 20, stk. 1, at undervisningsministeren, uddannelses- og forskningsministeren, Styrelsen for Videregående Uddannelser (nu Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte), Udbetaling Danmark eller anden statslig myndighed efter bemyndigelse kan indhente de oplysninger hos told- og skat-teforvaltningen, andre offentlige myndigheder og private institutioner om den uddannelsessøgende, der er nødvendige for tildeling af, tilbagebetaling af og kontrol med SVU.

Med lovforslagets § 26 foreslås det, at regler for EU-/EØS-statsborgere i lov om statens voksenuddannelsesstøtte efter udtrædelsestidspunktet fortsat finder anvendelse for personer omfattet af § 3, stk. 1, nr. 2, idet de stilles, som om de fortsat er EU-/EØS-statsborgere.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at statsborgere i Det Forenede Kongerige – og disses familiemedlemmer – der har bopæl i et andet EU-/EØS-land end Danmark, og som er arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende i Danmark efter EU-retten på udtrædelsestidspunktet, vil kunne bibeholde retten til SVU til uddannelse i Danmark efter de regler, der gælder for EU-/EØS-statsborgere i henhold til EU-retten.

Hermed vil statsborgere fra Det Forenede Kongerige, der er grænsearbejdere eller selvstændige erhvervsdrivende i Danmark efter EU-retten med bopæl uden for Danmark på udtrædelsestidspunktet, i overgangsperioden blive stillet på samme måde, som de var stillet før udtrædelsestidspunktet.

EU-/EØS-statsborgere skal ved indgivelse af ansøgning om SVU oplyse om, på hvilket grundlag de søger om SVU, herunder om vedkommende f.eks. er arbejdstager i Danmark med bopæl i et andet EU-/EØS-land end Danmark. Statsborgere fra Det Forenede Kongerige vil ved indgivelse af ansøgning om SVU efter udtrædelsestidspunktet fortsat skulle give oplysninger om, på hvilket grundlag de søger om SVU. Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte vil herefter ved behandlingen af ansøgninger om SVU til statsborgere fra Det Forenede Kongerige efter udtrædelsestidspunktet blandt andet kontrollere indkomstoplysninger hos skattemyndighederne med henblik på at fastslå, om den uddannelsessøgende opfylder betingelserne for at være arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark efter EU-retten.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.18. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

EU-/EØS-statsborgere og disses familiemedlemmer kan efter EU-retten under visse betingelser blive ligestillet med danske statsborgere i relation til adgangen til specialpædagogisk støtte (SPS) i forbindelse med videregående uddannelse.

SPS er støtte, som gives til uddannelsessøgende i videregående uddannelse med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, som har behov for støtte for at kunne gennemføre uddannelsen i lighed med andre uddannelsessøgende.

Adgangen til SPS reguleres i SPS-loven. Det fremgår heraf, at det bl.a. er en betingelse for adgang til SPS, at den studerende er dansk statsborger, efter international overenskomst har ret til støtte på lige fod med danske statsborgere eller i støttømæssig henseende ved uddannelser i Danmark ligestilles med danske statsborgere efter uddannelses- og forskningsministerens bestemmelse, jf. SPS-lovens § 2, stk. 1, nr. 3. Der kan endvidere gives SPS til uddannelse i udlandet til studerende, som har en særlig tilknytning til Danmark, jf. SPS-lovens 2, stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilknytningskravet, jf. SPS-lovens § 2, stk. 4.

Det fremgår af § 1, stk. 1, i SPS-bekendtgørelsen, at der kan ydes SPS til studerende med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, der er danske statsborgere, EU-/EØS-statsborgere eller opfylder særlige betingelser, svarende til betingelserne i SU-bekendtgørelsens kapitel 20 om uddannelse i udlandet. Statsborgere fra et land uden for EU/EØS har alene ret til SPS, hvis de i henhold til SU-reglerne har ret til ligestilling med danske statsborgere.

Det fremgår videre af § 1, stk. 2, i SPS-bekendtgørelsen, at Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte kan dispensere fra betingelsen om forudgående erhvervsarbejde for ikke danske statsborgere, når den studerende på grund af funktionsnedsættelse ikke eller kun vanskeligt har kunnet påtage sig eller opnå erhvervsarbejde.

Med lovforslagets § 27, stk. 1, foreslås det, at regler for EU-/EØS-statsborgere i lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser efter udtrædelsestidspunktet fortsat finder anvendelse for personer omfattet af § 3, idet de stilles, som om de fortsat er EU-/EØS-statsborgere.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har udøvet deres opholdsret i Danmark i overensstemmelse med EU-opholdsbekendtgørelsen, og som opholder sig lovligt i Danmark i henhold til denne ret på udtrædelsestidspunktet, jf. den foreslåede § 3, stk. 1, nr. 1, - og disses familiemedlemmer – vil bibeholde retten til SPS til uddannelse i Danmark og udlandet efter de regler, der gælder for EU-/EØS-statsborgere i henhold til EU-retten. Tilsvarende ret vil endvidere blive sikret for statsborgere i Det Forenede Kongerige, som på udtrædelsestidspunktet er grænsearbejdere i Danmark – og disses familiemedlemmer - jf. den foreslåede § 3, stk. 1, nr. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere medføre, at også familiemedlemmer til statsborgere i Det Forenede Kongerige, som tager ophold i Danmark efter udtrædelsestidspunktet, vil bibeholde retten til SPS efter EU-retten, under forudsætning af, at statsborgeren i Det Forenede Kongerige, som familiemedlemmet afleder retten til SPS fra, har udøvet sin opholdsret i Danmark inden udtrædelsestidspunktet.

Ved ansøgning om SPS til uddannelse i Danmark indgiver uddannelsesinstitutionen en ansøgning om støtte til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet på vegne af den uddannelsessøgende. I forbindelse med udenlandske uddannelsessøgendes optagelse på en videregående uddannelse i Danmark, skal den uddannelsessø-

gende give oplysning om blandt andet opholdsgrundlag med henblik på, at uddannelsesinstitutionen kan vurdere, om den uddannelsessøgende har krav på ligestilling med danske statsborgere og dermed udløser aktivitetsbestemte tilskud, jf. nærmere herom i bemærkningerne til den foreslåede § 28. I forbindelse med en uddannelsessøgendes anmodning om SPS vil uddannelsesinstitutionen derfor være bekendt med, om den uddannelsessøgende dermed også har ret til ligestilling med danske statsborgere i relation til adgangen til SPS, således at der alene indgives ansøgninger om SPS for uddannelsessøgende, der efter EU-retten har ret hertil.

Uddannelsesinstitutionerne vil efter udtrædelsestidspunktet skulle være særsomt opmærksom på, om uddannelsessøgende, der er statsborgere fra Det Forenede Kongerige – og disses familiemedlemmer – som ønsker at indgive ansøgning om SPS, fortsat har ret til SPS efter EU-retten, herunder om den uddannelsessøgende har benyttet retten til fri bevægelighed efter EU-retten senest på udtrædelsestidspunktet til at tage ophold i Danmark, eller om den uddannelsessøgende afleder retten til SPS efter en statsborger i Det Forenede Kongerige, som senest på udtrædelsestidspunktet har taget ophold i Danmark i henhold til EU-retten. Uddannelsesinstitutionerne vil i den forbindelse kunne lægge til grund, at de uddannelsessøgende, som udløser aktivitetsbestemte tilskud, jf. den foreslåede § 28, ligeledes vil have ret til SPS efter EU-retten. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet vil give nærmere vejledning herom på styrelsens hjemmeside.

Ved ansøgning om SPS til uddannelse i udlandet, fungerer Styrelsen for Undervisning og Kvalitet som uddannelsessted, og den uddannelsessøgende skal selv indsende ansøgning om støtte til styrelsen. Styrelsen vil i den forbindelse skulle være opmærksom på, om den uddannelsessøgende i støttemæssig henseende har ret til ligestilling med danske statsborgere.

Med lovforslagets § 27, stk. 2, foreslås det, at regler for EU-/EØS-statsborgere i lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser fortsat finder anvendelse efter udtrædelsestidspunktet for statsborgere i Det Forenede Kongerige og disses familiemedlemmer, som på udtrædelsestidspunktet modtager støtte efter lovens regler for EU-/EØS-statsborgere til en uddannelse uden for Danmark, idet de bibeholder retten til at modtage specialpædagogisk støtte til den uddannelse, som de var godkendt som støtteberettigede til senest på udtrædelsestidspunktet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at statsborgere i Det Forenede Kongerige og disses familiemedlemmer og EU-/EØS-statsborgere og disses familiemedlemmer, som på udtrædelsestidspunktet modtager støtte efter SPS-lovens regler for EU-/EØS-statsborgere til en igangværende uddannelse i udlandet, herunder i Det Forenede Kongerige, vil bibeholde retten til fortsat at modtage allerede tildelt støtte efter EU-retten til den uddannelse, som de var godkendt som støtteberettigede til, efter udtrædelsestidspunktet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.19 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

EU-/EØS-statsborgere og disses familiemedlemmer har i henhold til EU-rettens forbud mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet, som følger af TEUF artikel 18, ret til ligestilling med danske statsborgere i relation til adgang til og betaling for videregående uddannelse i Danmark. Det følger bl.a. heraf, at EU-/EØS-statsborgere og deres familiemedlemmer ikke kan opkræves deltagerbetaling for videregående uddannelse i Danmark i videre omfang, end der opkræves deltagerbetaling for danske statsborgere.

Regler om EU-/EØS-statsborgeres rettigheder i forhold til videregående uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriet og Kulturministeriet, herunder regler for, hvornår EU-/EØS-statsborgere kan udløse aktivitetsbestemte tilskud på lige fod med danske statsborgere i henhold til EU-retten, og hvornår de skal opkræves deltagerbetaling, er for de enkelte uddannelsesområder reguleret i henholdsvis universitetsloven, lov om kunstneriske videregående uddannelser, lov om videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet, lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., lov om medie- og journalishøjskolen, lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser og lov om maritime uddannelser samt i bekendtgørelser udstedt i medfør af de nævnte love.

Det følger herefter, at udenlandske studerende på en godkendt videregående uddannelse kun kan udløse aktivitetsbestemte tilskud, hvis den studerende efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller internationale aftaler, herunder kulturaftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske statsborgere. Der henvises til § 4, stk. 1, nr. 4, i bekendtgørelse nr. 1272 af 12. november 2018 om tilskud og revision m.v. ved universiteterne og § 5, stk. 1, nr. 3, i bekendtgørelse nr. 1273 af 12. november 2018 om tilskud m.v. til videregående uddannelser på erhvervsakademier, professionshøjskoler og maritime uddannelsesinstitutioner m.fl.

Efter gældende regler modtager de kunstneriske uddannelsesinstitutioner ikke tilskud, men får en rammebevilling på finansloven. Hertil er knyttet et aktivitetskrav i form af et antal studerende, som skal uddannes hvert år.

I forhold til videregående kunstneriske uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriet følger det af § 2 i bekendtgørelse nr. 1454 af 6. december 2018 om opkrævning af betaling fra udenlandske studerende på videregående kunstneriske uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriets område, at institutionen ikke opkræver deltagerbetaling for udenlandske studerende, hvis den studerende efter EU-retten har krav på ligestilling med danske statsborgere.

I forhold til statslige videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet følger det af § 2 i bekendtgørelse nr. 66 af 14. januar 2016 om opkrævning af betaling fra udenlandske studerende på de videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet, at EU-/EØS-statsborgere, der er optaget på en heltidsuddannelse eller deltidsuddannelse, herunder ekstra uddannelsesaktivitet og enkeltfag, opkræves deltagerbetaling i samme omfang som danske statsborgere.

Det følger af gældende procedurer for ansøgning om optagelse på en videregående uddannelse i Den Koordinerede Tilmelding, at ansøgning sker via ansøgningsportalen Optagelse.dk med undtagelse af optag på en kandidatuddannelse. Ansøgere, der har et andet statsborgerskab end dansk, skal angive statsborgerskab. Ansøgere med et statsborgerskab i et land uden for EU/EØS skal dokumentere deres opholdsgrundlag i Danmark, således at den ansøgte uddannelsesinstitution kan træffe afgørelse om, hvorvidt ansøgeren skal betale for uddannelse i Danmark, såfremt de tilbydes en studieplads.

Med lovforslagets § 28 foreslås det, at regler for EU-/EØS-statsborgere i universitetsloven, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, lov om medie- og journalisthøjskolen og lov om maritime uddannelser fortsat finder anvendelse for personer omfattet af § 3 og § 5, stk. 2, idet de stilles, som om de fortsat er EU-/EØS-statsborgere.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har udøvet deres opholdsret i Danmark i overensstemmelse med EU-opholdsbekendtgørelsen, og som opholder sig lovligt i Danmark i henhold til denne ret på udtrædelsestidspunktet, jf. den foreslåede § 3, stk. 1, nr. 1, og § 5, stk. 2, – og disses familiemedlemmer – vil bibeholde retten til adgang til og betaling for videregående uddannelse under Uddannelses- og Forskningsministeriet og Kulturministeriet efter de regler, der gælder for EU-/EØS-statsborgere i henhold til EU-retten. Tilsvarende ret vil endvidere blive sikret for statsborgere i Det Forenede Kongerige, som på udtrædelsestidspunktet er grænsearbejdere i Danmark – og disses familiemedlemmer – jf. den foreslåede § 3, stk. 1, nr. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere medføre, at også familiemedlemmer til statsborgere i Det Forenede Kongerige, som tager ophold i Danmark efter udtrædelsestidspunktet, vil bibeholde retten til adgang til og betaling for videregående uddannelse under Uddannelses- og Forskningsministeriet og Kulturministeriet, under forudsætning af, at statsborgeren i Det Forenede Kongerige, som familiemedlemmet afleder retten til adgang til og betaling for videregående uddannelse fra, har udøvet sin opholdsret i Danmark inden udtrædelsestidspunktet.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere medføre, at statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har udøvet deres opholdsret i Danmark i overensstemmelse med EU-opholdsbekendtgørelsen, og som opholder sig lovligt i Danmark i henhold til denne ret på udtrædelsestidspunktet, jf. den foreslåede § 3, stk. 1, nr. 1, og § 5, stk. 2, – og disses familiemedlemmer – der søger om optagelse i Den Koordinerede Tilmelding, efter udtrædelsestidspunktet skal angive det land, hvorfra de er statsborgere og dokumentere deres opholdsgrundlag i Danmark, således at de ansøgte uddannelsesinstitutioner kan træffe afgørelse om, hvorvidt ansøgerne skal betale for uddannelse i Danmark, såfremt de tilbydes en studieplads.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.21 og pkt. 2.23 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 29

Efter de gældende regler i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om erhvervsuddannelser, lov om kombineret ungdomsuddannelse, lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om efterskoler og frie fagskoler har statsborgere fra Det forenede Kongerige, der har udøvet deres opholdsret i Danmark i overensstemmelse med EU-opholdsbekendtgørelsen, og

deres familiemedlemmer, hidtil været omfattet af de bestemmelser, som gælder for og i relation til statsborgere i et andet EU-/EØS-land, dvs. kunnet indgå i beregningen af de nævnte statstilskud m.v. på de omfattede uddannelsesinstitutioner, herunder udløse skolepraktikydelse m.v. for elever i erhvervsuddannelser samt tilskud og opkrævninger m.v. i AUB-ordningen.

Med lovforslagets § 29 foreslås det, at personer omfattet af lovforslagets § 3 efter udtrædelsestidspunktet fortsat vil skulle stilles som EU-/EØS-statsborgere ved anvendelsen af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om erhvervsuddannelser, lov om kombineret ungdomsuddannelse, lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om efterskoler og frie fagskoler.

Det vil indebære, at statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer efter udtrædelsestidspunktet således fortsat vil have krav på ligestilling med danske statsborgere og dermed kunne indgå i beregningen af statstilskud m.v. på de omhandlede uddannelsesinstitutioner. Bestemmelsen viderefører dermed de samme rettigheder, der er beskrevet i de omtalte regler, for og i relation til statsborgere fra Det Forenede Kongerige og deres familiemedlemmer efter udtrædelsestidspunktet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.22 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 30

Efter reglerne i folkeskoleloven har statsborgere fra Det Forenede Kongerige og børn, som forsørges af herboende statsborgere fra Det Forenede Kongerige, adgang til modersmålsundervisning.

Med lovforslagets § 30 foreslås det, at undervisningspligtige børn omfattet af § 3 og børn, som forsørges af en i Danmark bosiddende person omfattet af § 3 fortsat skal have ret til modersmålsundervisning i henhold til de regler, der er fastsat med hjemmel i folkeskolelovens § 5, stk. 6, i samme omfang som børn fra EU-/EØS-lande.

Den foreslåede ordning vil indebære, at statsborgere fra Det Forenede Kongerige og børn, som forsørges af herboende statsborgere fra Det Forenede Kongerige, i en overgangsperiode fortsat vil være omfattet af folkeskolelovens regler om ret til modersmålsundervisning for børn fra EU-/EØS-lande.

Bestemmelsen vil navnlig kunne få betydning ved indledningen til skoleåret 2019/20 i forbindelse med opgørelsen af elevtallet i kommunerne og dermed for, om der er pligt til at oprette undervisning i det pågældende sprog. Det bemærkes, at kommunalbestyrelserne kan vælge at tilbyde modersmålsundervisning i yderligere omfang, og derfor under alle omstændigheder vil kunne fortsætte med at tilbyde modersmålsundervisning til de omfattede børn efter udtrædelsestidspunktet.

Det bemærkes endvidere, at der i folkeskolen undervises i engelsk på 1.-9. klassestrin, jf. folkeskolelovens § 5, stk. 2, nr. 1, litra b.

Det vil ikke være nødvendigt at ændre bekendtgørelsen om modersmålsundervisning som følge af den foreslåede bestemmelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.22 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz.

Til § 31

EU-/EØS-statsborgeres og visse af disses familiemedlemmers adgang til at udøve et lovreguleret erhverv i et EU-/EØS-land på baggrund af erhvervsmæssige kvalifikationer opnået i et andet EU-/EØS-land er reguleret i anerkendelsesdirektivet. Direktivet er implementeret i dansk ret i anerkendelsesloven samt i konkret lovgivning inden for de enkelte lovregulerede erhverv.

Det følger af § 3, stk. 1, i anerkendelsesloven, at EU-/EØS-statsborgere har adgang til at udøve et lovreguleret erhverv i Danmark og udøve det på samme vilkår, som gælder for personer med danske erhvervsmæssige kvalifikationer, hvis vedkommende opfylder betingelserne i anerkendelsesdirektivet.

Anerkendelsesdirektivets afsnit III og artikel 4 f indeholder regler om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer med henblik på varig udøvelse af et lovreguleret erhverv (etableringsret).

Anerkendelsesdirektivets bestemmelser om etablering er ikke de samme for alle erhverv, og anvendelsen af bestemmelserne i direktivet afhænger desuden af, hvilken ordning i anerkendelsesdirektivet den pågældende ansøger skal behandles efter. Direktivets regler for etablering består af tre forskellige regelsæt: Regler om den generelle ordning for anerkendelse af uddannelsesbeviser, regler om anerkendelse på baggrund af relevant erhvervs erfaring og regler om automatisk anerkendelse på baggrund af minimumuddannelseskrav for erhvervene læge, tandlæge, sygeplejerske, jordemoder, farmaceut, dyrlæge samt arkitekt.

Retten til som selvstændig erhvervsdrivende eller arbejdstager midlertidigt og lejlighedsvist at levere tjenesteydelser inden for et lovreguleret erhverv i Danmark, når personen påberåber sig udenlandske erhvervsmæssige kvalifikationer følger reglerne i afsnit II i anerkendelsesdirektivet.

Med lovforslagets § 31, stk. 1, foreslås det, at personer, der senest på udtrædelsestidspunktet har adgang til at udøve et lovreguleret erhverv i Danmark, som er omfattet af anerkendelsesdirektivet, på baggrund af kvalifikationer fra Det Forenede Kongerige, efter udtrædelsestidspunktet vil bevare retten til varigt at udøve det lovregulerede erhverv i Danmark.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har udøvet deres opholdsret i Danmark i overensstemmelse med EU-opholdsbekendtgørelsen senest på udtrædelsestidspunktet, eller som er vandrende arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende med erhvervsmæssig

etablering i Danmark efter EU-retten på udtrædelsestidspunktet, samt øvrige statsborgere i Det Forenede Kongerige, EU-/EØS-statsborgere samt statsborgere i andre lande, vil bibeholde retten til fortsat at udøve det lovregulerede erhverv, som vedkommende senest på udtrædelsestidspunktet har fået autorisation til efter EU-retten på baggrund af erhvervsmæssige kvalifikationer fra Det Forenede Kongerige. Bestemmelsen retter sig således mod alle personer – uanset statsborgerskab – og der er tale om autorisationsager, som blev afgjort, mens Det Forenede Kongerige var medlem af EU. Udøvelsen af erhvervet vil skulle ske på samme vilkår, som gælder for personer med tilsvarende danske erhvervsmæssige kvalifikationer.

Med lovforslagets § 31, stk. 2, foreslås det, at personer, som er omfattet af § 3, stk. 1, nr. 1, EU-/EØS-statsborgere og disses familiemedlemmer, og statsborgere fra andre lande, som EU har indgået aftale med om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, og som har erhvervsmæssige kvalifikationer fra Det Forenede Kongerige, som er opnået senest på udtrædelsestidspunktet, har ret til at få behandlet deres ansøgning om adgang til varigt at udøve et lovreguleret erhverv i Danmark efter de regler og procedurer, der er fastsat i afsnit III eller i artikel 4 f i anerkendelsesdirektivet, og som er gennemført i lov om anerkendelse af visse uddannelses- og erhvervsmæssige kvalifikationer og i de danske regler for det enkelte erhverv.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at statsborgere i Det Forenede Kongerige, som på tidspunktet for Det Forenede Kongeriges udtræden af EU har opholdstilladelse her i landet på baggrund af EU-opholdsbekendtgørelsen, EU-/EØS-statsborgere og statsborgere i andre lande, som EU har indgået aftale med om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv (p.t. Schweiz) samt statsborgere fra et tredjeland, som her i landet er omfattet af EU-opholdsdirektivet, fortsat vil kunne indgive ansøgning om adgang til varigt at udøve et lovreguleret erhverv og få erhvervsmæssige kvalifikationer fra Det Forenede Kongerige vurderet efter reglerne i EU-retten, som i dansk ret er implementeret i anerkendelsesloven og i de danske regler for det enkelte erhverv.

Bestemmelsen foreslås alene at gælde for arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende, der søger om adgang til varigt at udøve det bestemte lovregulerede erhverv.

Den foreslåede bestemmelse er afgrænset således, at det er en forudsætning for anvendelsen af bestemmelsen, at det pågældende erhverv i Danmark er omfattet af anerkendelsesdirektivet, at ansøgeren er omfattet af denne lovs anvendelsesområde, og at den pågældende opfylder betingelserne for behandling af ansøgningen efter de nærmere angivne regler i direktivet.

Det vil efter den foreslåede bestemmelse endvidere være en betingelse, at de erhvervsmæssige kvalifikationer fra Det Forenede Kongerige er opnået før udtrædelsestidspunktet. Dette vil medføre, at personer, som søger om adgang til at udøve et lovreguleret erhverv i Danmark på baggrund af erhvervsmæssige kvalifikationer fra Det Forenede Kongerige, som først er opnået efter udtrædelsestidspunktet, vil få behandlet deres ansøgning efter de danske regler for det enkelte erhverv. Det betyder, at disse erhvervsmæssige kvalifikationer vil blive vurderet som kvalifikationer, der er opnået i et land uden for EU/EØS.

Med lovforslagets § 31, stk. 3, foreslås det, at personer, som senest på udtrædelsestidspunktet er påbegyndt midlertidigt at levere tjenesteydelser i Danmark på baggrund af erhvervsmæssige kvalifikationer fra Det Forenede Kongerige efter de regler og procedurer, der er fastsat i afsnit II i anerkendelsesdirektivet, og som er gennemført i lov om anerkendelse af visse uddannelses- og erhvervsmæssige kvalifikationer og i de danske regler for det enkelte erhverv, kan afslutte levering af de påbegyndte tjenesteydelser.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at personer, som midlertidigt leverer tjenesteydelser i Danmark, vil kunne færdiggøre levering af den påbegyndte tjenesteydelse. Derefter bortfalder adgangen til midlertidigt at levere tjenesteydelser i Danmark på baggrund af erhvervsmæssige kvalifikationer opnået i Det Forenede Kongerige. Bestemmelsen vil endvidere medføre, at hvis den påbegyndte tjenesteydelse har en længere varighed end 1 år, vil vedkommende fortsat kunne udøve den samme midlertidige tjenesteydelse, hvis vedkommende sender en ny meddelelse til den kompetente myndighed, såfremt anmeldelsespligten fremgår af reglerne for det enkelte erhverv, jf. anerkendelsesdirektivets artikel 7, stk. 1.

En påbegyndt tjenesteydelse på udtrædelsestidspunktet vil også omfatte en situation, hvor tjenesteyderen f.eks. har indgået en kontrakt om levering af den midlertidige tjenesteydelse senest på udtrædelsestidspunktet, men hvor den faktiske levering af tjenesteydelsen vil finde sted efter udtrædelsestidspunktet. Så længe kontrakten er indgået på udtrædelsestidspunktet, behøver den faktiske levering af tjenesteydelsen ikke nødvendigvis at være påbegyndt på udtrædelsestidspunktet. Hvis reglerne for det enkelte erhverv kræver, at der skal ske anmeldelse som tjenesteydelser til den kompetente myndighed – herunder for visse erhverv med henblik på kontrol af erhvervsmæssige kvalifikationer – vil anmeldelse skulle være foretaget senest på udtrædelsestidspunktet til den kompetente myndighed.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.20 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af den foreslåede § 4, at regler i denne lov, som finder anvendelse på en EU-/EØS-statsborger og et EU-/EØS-land, finder tilsvarende anvendelse i forhold til Schweiz og statsborgere i Schweiz. Det gælder dog ikke for så vidt angår levering af midlertidige tjenesteydelser, da Schweiz ikke har implementeret regler vedr. levering af midlertidige tjenesteydelser.

Til § 32

Det foreslås i § 32, *stk. 1*, at udlændinge- og integrationsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden. Ministeren kan herunder fastsætte, at dele af loven træder i kraft på forskellige tidspunkter.

Baggrunden for at bemyndige udlændinge- og integrationsministeren til at sætte loven i kraft er at sikre, at loven kun sættes i kraft, herunder at dele af loven træder i kraft på forskellige tidspunkter, hvis det er nødvendigt.

Dermed sikres det, at der i videst mulig omfang kan tages hensyn til udviklingen i udtrædelsesforhandlingerne, herunder bl.a. den situation, hvor det aftales, at udtrædelsestidspunktet udskydes midlertidigt, eller hvis EU og Det Forenede Kongerige opnår enighed om en udtrædelsestaftale efter lovens vedtagelse, men inden lovens ikrafttræden.

Det bemærkes endvidere, at EU-Kommissionen den 30. januar 2019 har fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Forordning om indførelse af beredskabsforanstaltninger inden for koordinering af socialsikring efter Det Forenede Kongerige Storbritanniens og Nordirlands udtræden af Den Europæiske Union. Hvis forslaget vedtages i den foreslåede form, vil forordningen have direkte virkning og gøre dette forslags § 10, stk. 2 og 3, overflødige. Den foreslåede bestemmelse vil i givet fald sikre, at ministeren kan

undlade at sætte de nævnte bestemmelser i kraft. Der henvises i øvrigt til pkt. 8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Udlændinge- og integrationsministeren har den 28. november 2018 fremsat lovforslag nr. L 118 (lovforslag nr. L 118 af 28. november 2018 om ændring af udlændingeloven og lov om dansk indfødsret), hvori det bl.a. foreslås, at kompetencen til at behandle sager om opholdsret efter EU-reglerne pr. 1. april 2019 overgår fra Statsforvaltningen til Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Klageadgangen foreslås samtidig overført fra Udlændingestyrelsen til Udlændingenævnet.

Den foreslåede bestemmelse i § 32 forventes også anvendt med henblik på at sikre, at den foreslåede bestemmelse i § 6, nr. 2, samt den foreslåede bestemmelse i § 7, kan træde i kraft samtidig med overførslen af kompetencen til at behandle sager om opholdsret efter reglerne i EU-opholdsbekendtgørelsen fra Statsforvaltningen til Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Hvis denne lov sættes i kraft tidligere end den 1. april 2019, vil den foreslåede bestemmelse i § 7, om kompetence- og klagerregler, samt den foreslåede bestemmelse i § 6, nr. 2, som vedrører anvendelsen af bestemmelser i udlændingeloven, som er knyttet til sagsbehandlingen i Styrelsen for International Rekruttering og Integration og Udlændingenævnet, således først blive sat i kraft samtidig med den foreslåede kompetenceoverførsel den 1. april 2019. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt bemærkningerne til de foreslåede §§ 6 og 7.

Det foreslås i § 32, stk. 2, at den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 3, ikke finder anvendelse på forhold begået før udtrædelsestidspunktet. For sådanne forhold foreslås det, at de hidtil gældende regler efter EU-opholdsbekendtgørelsen finder anvendelse.

Det betyder, at den udvidede udvisningsbeskyttelse efter EU-reglerne fortsat vil finde anvendelse for så vidt angår forhold, der er begået før udtrædelsestidspunktet. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt bemærkningerne til den foreslåede § 5.

Til § 33

Det foreslås i § 33, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Det bemærkes hertil, at Færøerne og Grønland ikke er medlem af EU.